

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

31 декември 2022

Централна
Кооперативна
Банка
Важният си ти.

Съдържание

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	1
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	2
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНите В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ.....	5
1. КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ	6
2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	6
3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ.....	10
4. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА	31
5. ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ.....	31
6. ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА	32
7. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА	32
8. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ	33
9. ДРУГИ АКТИВИ.....	33
10. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД.....	34
11. ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ	35
12. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	36
13. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	37
14. АКТИВИ С ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ	38
15. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ	38
16. ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ.....	39
17. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ.....	39
18. ЕМИТИРАНИ ОБЛИГАЦИИ.....	40
19. ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ	40
20. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	41
21. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	41
22. ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ.....	43
23. ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ И РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ.....	44
24. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА	44
25. НЕТНИ ЗАГУБИ ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ	44
26. ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	45
27. РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА.....	45
28. РАЗХОДИ ЗА КРЕДИТНИ ЗАГУБИ ПО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	45
29. ДАНЪЦИ	46
30. ОСНОВЕН ДОХОД НА АКЦИЯ (В ЛЕВА).....	47
31. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	48
32. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ, ПРЕДСТАВЕНИ В ОТЧЕТА ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК.....	49
33. РАВНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ	49
34. ЛИЗИНГ.....	50
35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ	52
36. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СПРАВЕДЛИВАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ	74
37. СДЕЛКИ И САЛДА СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	80
38. ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ	82
39. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	82
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД ЗА 2022.....	
НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ СЪГЛАСНО ЧЛ. 48 ОТ ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО	
ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ	
ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г. ЗА ПЪРВОНАЧАЛНО И ПОСЛЕДВАЩО РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ПРИ ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА И ДОПУСКАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА ДО ТЪРГОВИЯ НА РЕГУЛИРАН ПАЗАР	
ДОКЛАД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПОЛИТИКАТА НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД ЗА 2022	
ДЕКЛАРАЦИЯ ПО ЧЛ. 100Н, АЛ. 4, Т. 4 ОТ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНОТО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА.....	
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ	
ДЕКЛАРАЦИЯ ПО ЧЛ. 100Н НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ	

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

	Бел.	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021	Към 01.01.2021
			Преизчислен	Преизчислен
АКТИВИ				
Парични средства и парични салда в Централната банка	4	1,954,354	1,927,865	1,881,446
Предоставени ресурси и аванси на банки	5	78,584	170,300	182,350
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	6	393,249	356,982	359,672
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	7	208,270	302,045	276,698
Предоставени кредити и аванси на клиенти	8	3,031,140	2,888,459	2,556,846
Други активи	9	46,980	45,780	42,923
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	10	563,481	857,786	714,737
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	11	1,291,829	631,021	420,668
Инвестиции в дъщерни предприятия	12	49,416	49,416	49,416
Дълготрайни материални и нематериални активи	13	104,852	85,256	86,673
Активи с право на ползване	14	48,851	55,327	55,330
Инвестиционни имоти	15	23,497	18,251	18,632
ОБЩО АКТИВИ		7,794,503	7,388,488	6,645,391
ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ				
ПАСИВИ				
Депозити от банки	16	17,686	52,840	66,092
Задължения към други депозанти	17	7,045,300	6,639,742	5,909,095
Емитирани облигации	18	25,450	25,450	25,451
Провизии за задължения	19	454	688	978
Други задължения	20	59,625	60,916	56,299
ОБЩО ПАСИВИ		7,148,515	6,779,636	6,057,915
СОБСТВЕН КАПИТАЛ				
Емитиран капитал	21.1	127,130	127,130	127,130
Премиен резерв	21.2	110,470	110,470	110,470
Други резерви, включително неразпределена печалба	21.3	359,451	333,232	312,768
Преоценъчни резерви	21.4	10,795	11,802	16,728
Печалба за текущата година		38,142	26,218	20,380
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		645,988	608,852	587,476
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		7,794,503	7,388,488	6,645,391

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 29 май 2023 г. от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Никола Кедев
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Йордан Христов
Главен счетоводител

С одиторски доклад:
Делойт Одит ООД, одиторско дружество,
Рег. № 033

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество
Рег. № 032

Росица Ботева,
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

	Бележка	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
		Преизчислен	
Приходи от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва	22	134,914	117,889
Други приходи от лихви	22	132	196
Разходи за лихви	22	(8,348)	(12,719)
Нетен доход от лихви		126,698	105,366
Приходи от такси и комисиони	23	73,724	66,698
Разходи за такси и комисиони	23	(19,042)	(15,099)
Нетен доход от такси и комисиони		54,682	51,599
Нетни печалби от операции с ценни книжа	24	3,907	8,115
Нетни загуби от промяна на валутни курсове	25	(6,072)	(2,122)
Други нетни приходи от дейността	26	8,738	5,692
Разходи за дейността	27	(144,141)	(133,967)
Реинтегрирани провизии за задължения		234	291
Разходи за кредитни загуби по финансови активи	28	(2,606)	(6,513)
Печалба за годината преди данъци		41,440	28,461
Разходи за данъци	29	(3,298)	(2,243)
ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА		38,142	26,218
Друга всеобхватна загуба			
<i>Компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата:</i>			
Загуби от дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, нетно от данъци	21.4	(25,483)	(4,982)
<i>Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:</i>			
Преоценка на нефинансови активи, нетно от данъци	21.4	22,182	-
Печалби от капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, нетно от данъци	21.4	2,300	210
Преоценка на задължения по планове с дефинирани доходи	21.4	(6)	(154)
Общо друга всеобхватна загуба		(1,007)	(4,926)
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА		37,135	21,292
Доход на акция			
Основен доход на акция (в лева)	30	0.30	0.21
Доход на акция с намалена стойност (в лева)	30	0.29	0.20

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 29 май 2023 г. от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Никола Кедев
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Йордан Христов
Главен счетоводител

С одиторски доклад:
Делойт Одит ООД, одиторско дружество,
Рег. № 033

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество
Рег. № 032

Росица Ботева,
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Парични потоци от основна дейност		Преизчислен
Печалба преди данъци	41,440	28,461
Промяна в оперативните активи		
(Увеличение)/намаление на вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(36,357)	2,689
Намаление/(увеличение) на финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	96,006	(17,513)
Намаление/(увеличение) на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, нетно	294,305	(150,472)
Увеличение на предоставени кредити и аванси на клиенти	(145,293)	(335,788)
Рекласификация на инвестиционни имоти	(1,017)	-
Увеличение на преоценка на сгради, използвани в банкова дейност	(22,182)	-
Увеличение на други активи	(1,200)	(2,857)
Общо промяна в оперативните активи	184,262	(503,941)
Промяна в оперативните пасиви:		
Намаление на депозити от банки	(35,155)	(13,252)
Увеличение на задължения към други депозанти	405,559	730,647
Изменения на задължения за провизии	(234)	(291)
Увеличение на други задължения	4,003	2,504
Общо промяна в оперативните пасиви	374,173	719,608
Други непарични трансакции, включени в печалбата преди данъци:		
Нетна печалба от инвестиционна дейност	(2,231)	(7,834)
Промяна в справедлива стойност на инвестиционни имоти	(4,229)	381
Намаление на коректив за обезценка на ресурси и аванси на банки	(7)	(3)
Увеличение на коректив за обезценка на репо сделки	90	1
Увеличение на коректив за обезценка на кредити и аванси към клиенти	2,612	4,175
Увеличение на коректив за обезценка на финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	24	432
(Намаление)/увеличение на обезценка на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(113)	1,908
Изменение на провизии за задължения	234	291
Амортизация	21,327	23,829
Промени в балансовата стойност на отписани активи	(418)	(539)
Ефекти от амортизация на финансов пасив	-	(1)
Общо други непарични трансакции, включени в печалбата преди данъци	17,289	22,640
Изменение в отсрочените данъци	(2,867)	(42)
Платен данък печалба	(1,872)	(1,868)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ	612,425	264,858

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 29 май 2023 г. от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Никола Кедев
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Йордан Христов
Главен счетоводител

С одиторски доклад:
Делойт Одит ООД, одиторско дружество,
Reg. № 033

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество
Reg. № 032

Росица Ботева,
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за одита
Марий Апостолов, управител

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Парични потоци от инвестиционна дейност		Преизчислен
Придобиване на финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, нетно	(660,832)	(210,785)
Плащания за покупка на дълготрайни активи	(3,704)	(6,739)
Постъпления от продажба на дълготрайни активи	405	624
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ЗА ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ	(664,131)	(216,900)
Парични потоци от финансова дейност		
Платени лихви по емитирани облигации (Бележка 33)	(699)	(698)
Платени задължения по лизинг (Бележка 33)	(12,807)	(12,891)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ЗА ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ	(13,506)	(13,589)
ИЗМЕНЕНИЕ НА ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ, НЕТНО	(65,212)	34,369
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА	2,095,231	2,060,862
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА (БЕЛ. 32)	2,030,019	2,095,231
Оперативни парични потоци, свързани с лихви и комисиони	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Постъпления от лихви	144,053	111,143
Плащания за лихви	(13,170)	(11,409)
Постъпления от комисиони	73,724	66,698
Плащания за комисиони	(19,042)	(15,099)

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 29 май 2023 г. от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Никола Кедев
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Йордан Христов
Главен счетоводител

С одиторски доклад:
Делойт Одит ООД, одиторско дружество,
Рег. № 033

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество
Рег. № 032

Росица Ботева,
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

	Емитиран капитал	Премиен резерв	Други резерви, вкл. неразпределена печалба	Преоценъчни резерви	Печалба за текущата година	Общо
САЛДО КЪМ 1 ЯНУАРИ 2021	127,130	110,470	308,968	16,728	20,380	583,676
Ефект от промяна в счетоводна политика (бележка 3.5)	-	-	3,800	-	-	3,800
САЛДО КЪМ 01 ЯНУАРИ 2021 (преизчислено)	127,130	110,470	312,768	16,728	20,380	587,476
Печалба за годината	-	-	-	-	26,218	26,218
Друга всеобхватна загуба за годината	-	-	-	(4,926)	-	(4,926)
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА	-	-	-	(4,926)	26,218	21,292
Пренасяне на печалба от предходни периоди	-	-	20,380	-	(20,380)	-
Други движения	-	-	84	-	-	84
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2021	127,130	110,470	333,232	11,802	26,218	608,852
Печалба за годината	-	-	-	-	38,142	38,142
Друга всеобхватна загуба за годината	-	-	-	(1,007)	-	(1,007)
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА	-	-	-	(1,007)	38,142	37,135
Пренасяне на печалба от предходни периоди и други движения	-	-	26,219	-	(26,218)	1
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022	127,130	110,470	359,451	10,795	38,142	645,988

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 29 май 2023 г. от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Никола Кедев
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурис

Йордан Христов
Главен счетоводител

С одиторски доклад:
Делойт Одит ООД, одиторско дружество,
Рег. № 033

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество
Рег. № 032

Росица Ботева,
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

1. КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ

Централна кооперативна банка АД, София ("Банката") е акционерно дружество, основано през 1991 г. с ЕИК 831447150 и адрес на управление бул. „Цариградско шосе“ № 87, София 1086, България.

Банката извършва дейността си съгласно Закона за кредитните институции (ЗКИ). Банката осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз, издаден от Българска народна банка (БНБ), по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от Закона за кредитните институции.

През декември 2005 на Банката е предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката може да извършва банкова дейност чрез пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона за банките на Кипър. През 2007 Банката започва да извършва банкова дейност на територията на Кипър чрез своя клон.

Банката е публично дружество и акциите ѝ се търгуват на Българска фондова борса АД с борсов код ССВ(4CF). Банката е пълноправен член на Европейската асоциация на кооперативните банки и е първичен дилър на операции с български държавни ценни книжа.

Банката извършва услуги в качеството си на инвестиционен посредник съгласно разпоредбите на Закон за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК). Като инвестиционен посредник Банката спазва определени изисквания за защита на интересите на клиентите съгласно Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) и Наредба 38 издадена от Комисията за финансов надзор (КФН). Банката прилага организация, свързана със сключването и изпълнението на договори с клиенти, с изискването на информация от клиенти, с воденето на отчетност и съхраняването на клиентски активи, в съответствие с изискванията за отчетността за съхраняването на клиентски активи съгласно чл. 122-126 от Наредба 38 от 21.05.2020 за изискванията към дейността на инвестиционните посредници и Глава втора; чл. 3-10 на Наредба 58 от 28.02.2018 за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисионни, други парични и непарични облаги.

Към 31 декември 2022 дейностите на Банката се извършват чрез централен офис в София, България, 47 клон и 245 изнесени работни места в България и 1 клон в Република Кипър.

Крайният собственик на Банката, чиито акции се търгуват на Българска фондова борса АД, е Химимпорт АД – публично дружество.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

2.1. Обща рамка за финансово отчитане

Настоящият финансов отчет представлява индивидуален финансов отчет и е изготвен за годината, приключваща на 31 декември 2022. Настоящият индивидуален финансов отчет е изготвен с общо предназначение и при спазване на принципа за действащо предприятие.

Функционалната валута на Банката е българският лев. Сумите в индивидуалния финансов отчет са представени в хиляди български лева (хил. лв.).

Индивидуалният финансов отчет на Банката е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС) (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Банката притежава контрол в дъщерните дружества Централна кооперативна банка АД, Скопие, Република Северна Македония и УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, София, Република България.

Този финансов отчет е индивидуален. Банката съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, разработени и публикувани от СМСС и приети от ЕС, в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“, и който ще бъде публикуван след датата на издаване на настоящия индивидуален финансов отчет.

2.2. База за изготвяне

Индивидуалният финансов отчет е изготвен съгласно историческата цена, модифицирана до справедлива стойност на финансови активи и пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, и оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, както и справедливата стойност за инвестиционните имоти и преоценената стойност за сградите, използвани в банкова дейност. Останалите финансови активи и пасиви се оценяват по амортизирана стойност или цена на придобиване.

Макроикономическа рамка, Covid-19 и военният конфликт в Украйна

Икономическата среда през 2022 г. се оформи под въздействието на възстановяването след пандемията от Covid-19, войната в Украйна, рязкото покачване на цените и обръщането на лихвения цикъл. Поради възстановяването от Covid-19 пандемията и войната в Украйна, цените на петрола и суровините се повишиха. Войната в Украйна в глобален мащаб причини нови прекъсвания и ограничаване на доставките на стоки, храни и суровини, което предизвика допълнително поскъпване.

Инфлацията с последвалото парично затягане и енергийната криза са основа на икономическото забавяне в Европейския съюз през последното тримесечие. Ценовият натиск се усили и разшири през 2022 г., като инфлацията достигна рекордни стойности за последните десетилетия. Ключовите централни банки започнаха затягане след много дълъг период на разхлабена парична политика. През юли 2022 г. Европейската централна банка (ЕЦБ) повиши лихвата по депозитното улеснение от минус 0.50% на 0%, с което лихвата по депозитното улеснение прие неотрицателна стойност за пръв път от 2013 г. насам. С решения от септември, ноември и декември равнището на лихвата по депозитното улеснение достигна 2%. За операциите по рефинансиране ЕЦБ също прие решение за увеличение на равнището от 0% до 2.50%.

Българската икономика забавя растежа след средата на 2022 г. и по тримесечия годишният намалява като стойностите му са, както следва, 3.7%, 4.3%, 3.1% и 2.1%. Под въздействие на външното търсене възстановяването на българската икономиката през първото полугодие на 2022 изпревари очакванията. В края на 2022 делът на държавния дълг към БВП е 22.9% (2021: - 23.4%), а по предварителни данни бюджетният дефицит на начислена основа е 2.9%. Пазарът на труда у нас е стабилен при ниско ниво на безработицата в размер на 4.7%.

България е с отворена икономика и инфлационните процеси бързо навлизат, като годишното изменение на ХИПЦ достигна пик от 15.6% през септември 2022 г., а към декември е 14.3%. Индексът на потребителските цени, който отразява специфичната българска потребителска кошница, за тези периоди съответно е 18.7% и 16.9%. Правителството на България приложи мерки за подпомагане на домакинствата и предприятията от енергийния шок.

Дългосрочният кредитен рейтинг на България от агенция SP Global Ratings е BBB със стабилна перспектива, потвърден през ноември 2022 г.

През 2022 г. пандемията от Covid-19 постепенно затихна и икономическите последици от нея се преодоляват. В ЦКБ АД към 31 декември 2022 г. всички кредити, по които в предходните години е имало отсрочване по частния мораториум, са с изтекъл период на отсрочване.

В тези условия ръководството на Банката направи анализ и преценка на способността на Банката да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. Ръководството очаква, че Банката има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на индивидуалния финансов отчет.

2.3. Въпроси, свързани с климата

Банката отчита значението на екологичните въпроси и на климатичния риск като се стреми да изпълнява дейностите си по начин, гарантиращ опазването на околната среда и да спазва всички закони и правила, насочени към екологичното равновесие. Банките като цяло могат да играят важна роля за свеждане до минимум въздействието върху изменението на климата, чрез своите клиенти, като ЦКБ АД полага усилия да минимизира и своето пряко въздействие върху околната среда и дава приоритет на рационалното потребление на природни ресурси.

През годината Банката стартира процес по преразглеждане на своята стратегия, като целта е да включи раздел, свързан със зелено кредитиране.

Банката ще определи цели за експозиции по основните бизнес сегменти, отговарящи на изискванията за „зелено“ кредитиране. Към края на 2022 г. е в процес анализ на клиентите и корпоративния кредитен портфейл, като Банката изследва и класифицира клиенти с икономическа дейност, която отговаря на изискванията за „допринасяща съществено за смекчаването на изменението на климата или за адаптирането към изменението на климата“, съгласно Регламент (ЕС) 2021/2139 за допълнение на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета.

Към 31.12.2022 г. Банката оповестява данните в съответствие с изискванията на чл. 10 (3) на Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 за Допустими за таксономията икономически дейности в своята Нефинансова декларация.

Несъмнено справянето с рисковете, произтичащи от изменението на климата и влошаването състоянието на околната среда и постигане на цели за устойчива икономика, ще бъде сред основните предизвикателства за Банката през следващите години. В контекста на променяща се регулаторна рамка, която постави още по-голям акцент върху темата за климатичния риск и изискванията за устойчиво отчитане.

След приемането от страна на ЕС на отчетна рамка, свързана с устойчивостта, вкл. и екологията, Банката ще работи върху изготвяне и прилагане на методология, насочена към оценката на експозициите към рисковете, свързани с климата и околната среда, кредитния портфейл и операциите като цяло.

Първа стъпка към това е събирането на подробна информация и данни за кредитополучателите, необходима за оценката на уязвимостите на експозициите към рискове, свързани с климата и околната среда, свързани с устойчивостта в секторите и сегментите, най-вече засегнати от изменението на климата. Втората стъпка е разработването на подходящи лимити за ефикасно управление на рискове, свързани с климата и околната среда, в съответствие с правилата за редовно наблюдение и ескалиране и интегрирането им в цялостната рамка за управление на риска.

Очаква се Банката да разработи и установи подходящи вътрешни стрес тестове и сценарийни анализи, като инструменти по отношение на рисковете, свързани с климата и околната среда, като се има предвид несигурността около бъдещото развитие на изменението на климата и реакцията на обществото към него.

Банката ще дефинира рисковете, свързани с климата и околната среда, в рамката си за склонност към риск, като се определят индикатори с цел проследяване на изпълнението на конкретни цели.

През 2023 г. Банката ще продължи своята работа по развитие и приспособяване на своите вътрешни системи за спазване на изискванията на Регламента за таксономията за класифициране на икономическите дейности като екологично устойчиви. По този начин ще бъде постигнато съответствие на таксономията с основните икономическите дейности и направления на развитие, така че Банката да може да се подготви своевременно и адекватно към повишените изисквания за докладване и оповестяване, които ще влязат в сила през 2024 г.

2.4. Сравнителни данни

Банката представя сравнителна информация в този индивидуален финансов отчет за два съпоставими периода в отчета за финансовото състояние поради промяна в счетоводната политика, описана в приложение 3.5.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година. През периода банката е извършила промяна в представянето в отчета за финансовото състояние, отчета за печалбите или загубите и отчета за паричните потоци.

2.5. Промени в Международните стандарти за финансово отчитане

Първоначално прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти, влезли в сила през текущия отчетен период

Следните изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, са влезли в сила за текущия отчетен период:

- **Изменение на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения** – Постъпления преди предвижданата употреба, прието от ЕС на 28 юни 2021 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022);
- **Изменение на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи** – Обременяващи договори – Разходи за изпълнение на договор, прието от ЕС на 28 юни 2021 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022);
- **Изменение на МСФО 3 Бизнес Комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии**, приети от ЕС на 2 юли 2021 г. условни задължения и условни активи в сила от 1 януари 2022 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022);
- **Изменения на различни стандарти, дължащи се на „Подобрения на МСФО (цикъл 2018 -2020)“**, произтичащи от годишния проект за подобряване на МСФО (МСФО 1, МСФО 9, МСФО 16 и МСС 41), основно с цел премахване на несъответствията и изясняване на формулировката, приети от ЕС на 28 юни 2021 (Измененията на МСФО 1, МСФО 9 и МСС 41 влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022. Изменението на МСФО 16 е само с илюстративен характер и затова не е посочена дата на влизане в сила).

Приемането на тези изменения на съществуващите стандарти не е довело до съществени промени във финансовия отчет на Банката.

Стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

Към датата на одобряване на настоящия финансов отчет следните нови стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, все още не са влезли в сила:

- **МСФО 17 Застрахователни договори** - включително изменения на МСФО 17, приети от ЕС на 19 ноември 2021 (в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2023)
- **Изменение на МСФО 17 Застрахователни договори** – Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 - Сравнителна информация (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- **Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети:** Оповестяване на счетоводната политика (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- **Изменение на МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки:** Дефиниция за счетоводни приблизителни оценки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023).
- **Изменение на МСС 12 Данъци върху дохода** - Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, произтичащи от еднократна сделка (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);

Нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС, не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет (датите на влизане в сила, посочени по-долу са за пълните МСФО):

- **Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети:** Класификация за задълженията като текущи и нетекущи (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- **МСФО 14 Разчети за регулаторни отсрочени сметки** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) – Европейската комисия е взела решение да не започва процеса по приемане на този междинен стандарт и да изчака окончателния стандарт;
- **Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети:** - Нетекущи задължения по ковенанти (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024);
- **Изменение на МСФО 16 “Лизинг”** – Задължения по лизинг при продажба и обратен лизинг (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024);
- **МСФО 14 Отсрочени тарифни разлики** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) - Европейската комисия е решила да не стартира процеса на одобрение на този междинен стандарт и да изчака окончателния стандарт;
- **Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия** - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие и последващи изменения (датата на влизане в сила е отложена за неопределен период до приключване на проекта за оценка на метода на собствения капитал).

Банката очаква приемането на тези нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Банката в периода на първоначалното им прилагане.

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

3.1. Обхват и цел

Счетоводната политика обхваща принципи и изходни положения, концепции, правила, практики, бази и процедури, възприети от ръководството за отчитане дейността на Банката и изготвяне и представяне на финансовите отчети.

Целта на счетоводната политика е да осигури необходимото организационно и методологическо единство в осъществяване на счетоводната дейност в Банката, което да гарантира вярното и честно представяне на нейното имуществено и финансово състояние в годишния финансов отчет.

3.2. Основни елементи на счетоводната политика

3.2.1. Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават като се взема предвид ефективния доход/ефективната лихва на съответния финансов актив или пасив. Приходите и разходите за лихви включват амортизацията на дисконтови, премиийни или други разлики между първоначалната отчетна стойност и стойността на падежа на лихвоносен инструмент, изчислена на база ефективен лихвен процент (за финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и финансови пасиви по амортизирана стойност).

Ефективният лихвен процент е процентът при който точно се дисконтират приблизителните бъдещи парични потоци на финансовия инструмент за очаквания му живот или, там където е приложимо, за по-къс период, до нетната отчетна стойност на финансовия актив или финансов пасив. Бъдещите парични потоци са приблизително изчислени, като се вземат предвид договорните условия на инструмента.

Приходите от лихви и разходите за лихви, представени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, включват:

- изчислени на базата на ефективен лихвен процент;
 - лихви от финансови активи и пасиви, оценявани по амортизирана стойност;
 - лихви от дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;
 - задължения по лизингови договори;
- изчислени на други бази:
 - лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
 - отрицателна лихва по активите.

Банката притежава инвестиции във финансови активи, емитирани с отрицателни лихвени проценти. Банката оповестява лихвите по тези финансови активи като разход за лихви, като допълнителни оповестявания са представени в бележка 22.

Банката изчислява приходите от и разходите за лихви по финансови активи, различни от тези, които се считат за кредитно обезценени, като прилага лихвения доход към брутната балансова стойност на финансовия актив.

3.2.2. Приходи от и разходи за такси и комисиони

Приходите от и разходите за такси и комисиони се признават в печалбата или загубата, когато съответната услуга е извършена или получена. Всички такси и комисионни, които не са неразделна част от ефективния лихвен процент на финансовия инструмент, се отчитат счетоводно в съответствие с МСФО 15.

За да определи дали и как следва да признават приходи в съответствие с МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“, се използват следните 5 стъпки:

1. Идентифициране на договора с клиент
2. Идентифициране на задълженията за изпълнение
3. Определяне на цената на сделката
4. Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
5. Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите от такси и комисиони се признават с течение на времето, когато или докато Банката удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните услуги на своите клиенти.

Банката признава като задължения по договор възнаграждения, получени по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. Предплатените такси по издадени банкови гаранции и неусвоени кредитни ангажименти се признават на ред Други задължения в Отчета за финансовото състояние. В бележка 20 посочените суми са представени на ред Приходи за бъдещи периоди.

По същия начин, ако Банката удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, тя признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Таксите и комисионите се състоят основно от такси за банкови преводи в страната и чужбина, такси за обслужване на сметки, такси, свързани с кредитни експозиции, обслужване на задбалансови ангажименти и други приходи, оповестени в бележка 23.

Във всички случаи общата цена на сделката за даден договор се разпределя между различните задължения за изпълнение въз основа на относителните самостоятелни продажни цени на

отделните продукти и услуги. Възнаграждението, което Банката получава, е определено в различните тарифи на Банката и не съдържа променлив компонент. Цената на сделката по договора изключва всички суми, събрани от името и за сметка на трети страни. Приходите от такси и комисиони се признават с течение на времето. Значителна част от приходите от такси и комисиони се признават след като услугата е извършена и възнаграждението е събрано от клиента.

Комисионите, възникващи от сделки в чуждестранна валута, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход при получаването им. Таксите и комисионите за отпускане и управление на кредити, когато са част от ефективния им доход, се разсрочват чрез амортизирането им за срока на действие на кредита и се признават като текущ финансов приход през този период по метода на ефективния лихвен процент.

3.2.3. Операции в чуждестранна валута

Сделките, осъществени в чуждестранни валути, се преизчисляват в лева по курсовете на БНБ за деня на сделката. Вземанията и задълженията в чуждестранна валута се преизчисляват в лева към деня на изготвянето на отчета за финансовото състояние по обменните курсове на БНБ за същия ден.

Нетните печалби и загуби, възникнали като резултат от преизчисляване по курсовете на БНБ за деня на сделката, се отчитат в печалбата или загубата за периода, в който са възникнали.

Банката извършва ежедневна преоценка на всички валутни балансови активи и пасиви и задбалансови позиции съобразно курса на БНБ за съответния ден, с изключение на немонетарни позиции в чуждестранна валута по смисъла на МСС 21, които се отчитат по валутния курс на датата на транзакцията. Нетните печалби и загуби, възникнали от преоценката на балансовите валутни позиции, се отчитат в печалбата или загубата за периода, в който са възникнали.

От 2002 българският лев е обвързан с еврото в съотношение 1 евро за 1.95583 лева.

Обменните курсове към 31 декември 2022 и 2021 между щатския долар и българския лев са:

31 декември 2022	31 декември 2021
------------------	------------------

1 щатски долар = 1.83371 лева

1 щатски долар = 1.72685 лева

Функционалната валута на клона на Банката в Република Кипър е евро.

От 1 март 2022 г. ЕЦБ и БНБ преустановиха публикуването на курс евро – рубла, респ. лев-рубла. За целите на прилагането на изискванията на МСС 21 за своите експозиции, деноминирани в руски рубли, Банката е приложила заключителен крос курс рубла-евро-лев, публикуван от Централната банка на Русия. Този изведен валутен курс е сравнен с бенчмарк на няколко валутно-борсови пазара в държави от и извън ЕС, до които Банката има достъп, при което е установено, че той е максимално добро приближение до наличните пазарни котировки.

3.2.4. Приходи от дивиденди

Дивидентите се признават от страна на Банката в печалбата или загубата само когато:

- а) правото на Банката да получи плащане на дивидент е установено;
- б) има вероятност Банката да получи икономически ползи, свързани с дивидента;
- в) размерът на дивидента може да бъде надеждно оценен.

3.2.5. Нетни печалби от операции с ценни книжа

Нетните печалби от операциите с ценни книжа включват печалбите и загубите от продажбата или промяната в справедливата стойност на тези активи, курсовите разлики, произтичащи от преоценката на тези активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута. Допълнителна информация е представена в Бележка 24.

3.2.6. Финансови активи и пасиви

3.2.6.1. Първоначално признаване на финансови инструменти

Първоначално финансовите активи и финансовите пасиви се признават в отчета за финансовото състояние на Банката, когато и само когато Банката стане страна по договорните условия на инструмента. Първоначалното им счетоводно отчитане е на база датата на уреждане.

С изключение на търговските вземания, при първоначалното признаване Банката оценява даден финансов актив или финансов пасив по неговата справедлива стойност, плюс или минус, в случай на финансов актив или финансов пасив, неоченяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, разходите по сделката, които са пряко свързани с придобиването или издаването на финансовия актив или финансовия пасив. Разходите по извършването на сделката, които се включват в цената на придобиване са хонорари, комисиони и други възнаграждения, изплатени на агенти, брокери, консултанти, дилъри и други, пряко ангажирани със сделката лица, данъци, такси, разрешения и други, изплатени на борси и на регулаторни органи. Всички останали разходи се отчитат като текущи за периода на възникването им. В цената на придобиване не се включват и присъщите за финансовия актив лихви, които не са платени към датата на придобиване.

3.2.6.2. Класификация на финансови инструменти

Финансови активи

Банката класифицира финансовите активи като оценявани впоследствие по амортизирана стойност, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход или справедлива стойност през печалбата или загубата на базата на следните два критерия:

- а) бизнес модел за управление на финансовите активи; и
- б) характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив (проверка за единствено плащания по главница и лихва – ЕПГЛ).

Когато паричните потоци отговарят на ЕПГЛ и бизнес моделът за държане на инструментите е за получаване на договорните парични потоци, банката класифицира дълговите инструменти по амортизирана стойност. Когато бизнес моделът за държане на финансовите инструменти е с цел търговия и държане на активите за получаване на главница и лихва, при първоначалното признаване, Банката класифицира тези активи като дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Дефиниране на бизнес модел за управление на финансови активи

Бизнес моделът се отнася до начина, по който Банката управлява своите финансови активи с оглед генериране на парични потоци, т.е. бизнес моделът на Банката определя дали паричните потоци ще бъдат генерирани от събиране на договорни парични потоци, продажба на финансови активи, или и от двете.

Бизнес моделите, прилагани от Банката, са следните видове:

- Бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци;
- Бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи;
- Друг бизнес модел, в рамките на който се извършва оценка по справедлива стойност през печалбата или загубата. Банката управлява финансовите активи с цел реализиране на парични потоци посредством продажбата на активите.

Характеристики на договорните парични потоци на финансовия актив

Договорни парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху сумата на непогасената главница

Банката класифицира финансов актив въз основа на характеристиките на неговите договорни парични потоци и избрания бизнес модел. Договорните парични потоци, които представляват единствено плащания по главница и лихва върху сумата на непогасената главница, съответстват на основното споразумение по кредитиране. При основното споразумение за кредитиране, основните елементи, които определят лихвата, са стойността на парите във времето и кредитният риск. Лихвата може да включва и възнаграждение за поемане и на други основни

рискове - ликвиден риск, цена на привлечен ресурс и суми за покриване на административни разходи по кредитирането, свързани с държането на финансовия актив за определен период от време и марж на печалбата.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Банката включват получени депозити, задължения по емитирани облигации, задължения по лизингови договори, търговски и други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Банката не е определила даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Банката класифицира всички финансови пасиви като оценявани впоследствие по амортизирана стойност, с изключение на дериватните пасиви, които са оценени по справедлива стойност в печалбата или загубата.

3.2.6.3. Последващо оценяване на финансови инструменти

Финансови активи

След първоначалното му признаване, класифициране и оценяване, Банката оценява даден финансов актив по: а) амортизирана стойност; б) справедлива стойност през друг всеобхватен доход; или в) справедлива стойност през печалбата или загубата.

Банката прилага изискванията за обезценка на МСФО 9 по отношение на дългови финансови активи, които се оценяват по амортизирана стойност, дългови финансови активи, които се оценяват по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, както и на издадени финансови гаранции, кредитни ангажименти и други финансови вземания.

Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност

Банката оценява финансов актив – дългов инструмент по амортизирана стойност, ако са изпълнени следните две условия: а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Амортизираната стойност е първоначалната стойност на актива, минус погашенията на главницата, плюс или минус натрупаната амортизация на разликата между тази първоначална стойност и стойността на падежа, изчислявана по метода на ефективната лихва, и коригирана за всеки коректив за загуби.

Очаквани кредитни загуби

За целите на определяне на очакваните кредитни загуби, Банката използва модел за категоризиране на финансовите активи във Фази, в зависимост от нивото на кредитния риск. Финансовите активи се категоризират на ниво длъжник, в една от следните фази:

Фаза 1 – експозиции с нисък кредитен риск, нововъзникнали експозиции и експозиции без съществено влошаване в кредитното качество след първоначалното им признаване;

Фаза 2 – експозиции със съществено влошаване в кредитното качество след първоначалното им признаване;

Фаза 3 – експозиции в неизпълнение.

Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка

За тези финансови активи предприятието прилага коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент към амортизираната стойност на финансовия актив при първоначалното признаване.

Кредитният риск по финансов актив може да бъде определен като нисък, на база външен кредитен рейтинг и оценената от Банката способност на длъжника да изпълнява задълженията си в краткосрочен план, като евентуални неблагоприятни промени на икономическите и стопанските условия в дългосрочен план биха могли, но не е задължително, да намалят способността на длъжника да изпълнява задълженията си. Към експозициите без съществено

влошаване в кредитното качество след първоначалното им признаване се отнасят експозиции, по които просрочието по договорените плащания е до 30 дни и не се установяват индикатори за значително увеличение на кредитния риск.

Преценката за определяне на експозициите като експозиции със съществено влошаване в кредитното качество, се извършва въз основата на комбинация от автоматични и други вътрешно определени индикатори. Банката е приела, че е налице значително увеличение на кредитния риск по финансов актив, когато просрочието по договорените плащания е от 31 до 90 дни, или просрочието е над 90 дни, но не е съществено по размер, съгласно праговете, определени в чл. 28 на Наредба № 7 на БНБ от 24.04.2014 г. за организацията и управлението на рисковете в банките; когато са предоставени отстъпки на длъжник поради финансови затруднения и тези отстъпки не водят до съществено намаление на финансовото задължение (под 1 %), съответно до отнасяне на експозициите в неизпълнение, или длъжникът е в период на изпитване след дадени от страна на Банката отстъпки /експозиции с мерки по реструктуриране/. Преценката за определяне на експозициите като експозиции със съществено влошаване в кредитното качество включва и други индикатори, като промени в платежния статус на длъжниците, напр. настъпили промени във финансовото състояние на длъжника (спад в приходите с над 30 %, загуба на основен клиент с над 50 % от продажбите, акумулирани загуби и др.), които се очаква да доведат до значителна промяна в способността му да изпълнява своите задължения; установени неблагоприятни данни и пазарна информация свързана с длъжник, които повишават значително кредитния риск; промяна в подхода на Банката за управление на експозиция и др.

За експозициите в неизпълнение, Банката използва насоките на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Насоки ЕВА/GL/2016/07 относно прилагането на определението за неизпълнение съгласно член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013. Банката е приела, че е настъпило неизпълнение по отношение на определен длъжник, когато просрочието по договорените плащания е повече от 90 дни по съществена част от кредитното задължение на длъжника, и/или се счита, че е малко вероятно длъжникът да изплати изцяло своите кредитни задължения без да се предприемат принудителни действия по реализиране на обезпечението. При определяне на съществеността на просроченото кредитно задължение, Банката прилага праговете, определени в чл. 28 на Наредба № 7 на БНБ от 24.04.2014 г. за организацията и управлението на рисковете в банките. Всички финансови активи, класифицирани като „необслужвани експозиции“ съгласно регулаторните изисквания, се считат за финансови активи в неизпълнение.

Прегледът на индикаторите и оценката на експозициите се извършва на месечна база, под контрола на Дирекциите за управление на риска в ЦУ на Банката, а съответните решения се вземат от ръководството на Банката.

Обезценката на финансовите активи във Фаза 1 се калкулира на база на „очаквани кредитни загуби за 12 месеца“, а за финансовите активи във Фаза 2 и Фаза 3 – на база на „очаквани кредитни загуби за целия срок на финансовия актив“. Финансовите активи във Фаза 3 се считат за активи с обективно доказателство за обезценка.

За целите на установяване на обезценката по финансовите активи, Банката прилага модели за изчисляване на очакваните кредитни загуби на колективна и индивидуална база. Моделите за обезценка на индивидуално оценяваните финансови активи се прилагат за дългови финансови активи като дългови ценни книжа, банкови салда и депозити, както и експозиции, представляващи „Проектно финансиране“ или експозиции с уникални характеристики, независимо от техния размер. Моделите за обезценка на индивидуално оценяваните експозиции се базират на дисконтираните парични потоци и отразяват различни сценарии на очаквани парични потоци, включващи и наличната разумна и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, която касае бъдещи събития /включително и макроикономически прогнози/. За целите на установяване на обезценката на експозиции в неизпълнение /Фаза 3/ или придобити финансови активи с кредитна обезценка, Банката прилага модел за индивидуална обезценка на активи над определен размер.

Моделът за обезценка на колективно оценявани финансови активи е базиран на определяне на стойности за вероятност от неизпълнение (PD) и загуба при неизпълнение (LGD) за всеки колективно оценяван актив, при прилагане на амортизиране с ефективния лихвен процент (EIR)

при изчисление на очакваната експозиция при неизпълнение (EAD). Моделите за обезценка на финансови активи, оценявани колективно се прилагат за дългови ценни книжа, банкови салда и депозити, репо сделки, както и експозиции, произтичащи от кредитната дейност на банката – кредитни и задбалансови експозиции на физически и юридически лица. Моделите включват наличната разумна и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, за външен кредитен рейтинг на контрагентите, както и 3 годишни сценарии за макроикономическото развитие на държавата, изготвени от външни източници (МФ, БНБ, НСИ, СБ, МВФ). Използваните от Банката макроикономически индикатори са: Ръст на Брутния вътрешен продукт (GDP), Хармонизиран индекс на потребителските цени (HICP), Ниво на безработица и Индекс на цените на жилищата (HPI). Банката обновява стойността на използваните прогнозни индикатори в своя модел веднъж годишно, при публичното оповестяване на 3-годишните прогнози на съответните институции.

Банката признава в печалбата или загубата - като печалба или загуба от обезценка, размера на очакваните кредитни загуби (или обратно възстановяване), възникнали през периода, измерени чрез разликата между коректива за кредитни загуби към датата на прегледа и датата на предходния преглед. Заделеният коректив за очаквани кредитни загуби се представя в намаление на балансовата стойност на финансовия актив в отчета за финансовото състояние.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход **Дългови инструменти**

Банката оценява дългов финансов актив по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, ако са изпълнени следните две условия:

- а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи, и
- б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Печалба или загуба от дългов финансов актив, оценяван по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се признава от страна на Банката през друг всеобхватен доход, с изключение на печалби или загуби от обезценка, печалби и загуби от валутни операции, приходи от лихви, до момента на отписване или прекласификация на финансовия актив.

Банката прилага изискванията за обезценка по отношение на финансовите активи, които се оценяват по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Банката признава в печалбата или загубата - като печалба или загуба от обезценка, размера на очакваните кредитни загуби (или обратно възстановяване), като формира коректив за загуби, който се признава през друг всеобхватен доход и не намалява балансовата стойност на финансовия актив в отчета за финансовото състояние.

Капиталови инструменти

При първоначалното признаване Банката може да направи неотменим избор за конкретни инвестиции в капиталови инструменти, които не са държани за търгуване, които иначе биха били оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, да представя последващите промени на справедливата стойност през друг всеобхватен доход. Това оценяване се извършва актив по актив (инструмент по инструмент). Капиталовите инструменти не подлежат на преглед за обезценка.

При отписване на капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, натрупаните ефекти от промяна в справедливата стойност, се признават директно в неразпределената печалба на Банката, без да бъдат рекласифицирани през печалбата или загубата.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Банката оценява финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата, ако не са държани в рамките на бизнес модел, чиято цел е финансовите активи да бъдат държани за събиране на договорните парични потоци, или в рамките на бизнес модел, чиято цел се постига, като се събират договорни парични потоци и се продават финансови активи. Също така тази категория се прилага за инструменти, които не преминават теста за единствено плащания

по главница и лихва. Печалба или загуба от финансов актив, който се оценява по справедлива стойност през печалбата или загубата, се признава от Банката в печалбата или загубата.

Прекласификация на финансови инструменти

В редки случаи, само когато се променя бизнес модела за управление на определени финансови активи, Банката прекласифицира всички засегнати финансови активи. Банката не прекласифицира финансови пасиви.

Банката прекласифицира финансови активи като прилага прекласификацията за бъдещи периоди. Банката не преизчислява никакви признати преди това печалби, загуби (включително печалби или загуби от обезценка) или лихви.

Модификация на договорни парични потоци на финансов актив

Модифициране на договорни парични потоци на финансов актив е налице, когато договорните парични потоци на финансов актив бъдат предоговорени или изменени по друг начин и тези изменения не са били договорени при първоначалното признаване на финансовия актив. При установяване на наличие на Модификация на финансов актив, се анализират факторите за възникването ѝ, като съобразно тях се определя и счетоводното отразяване на ефекта от модификацията. Когато договорните парични потоци на финансов актив бъдат предоговорени или модифицирани по друг начин и предоговарянето или модифицирането не води до отписването на този финансов актив в съответствие с политиката на Банката, Банката преизчислява brutната балансова стойност на финансовия актив и признава печалба или загуба от модифициране в печалбата или загубата.

3.2.6.4. Отписване на финансови инструменти

Банката отписва финансов актив, когато договорните права за паричните потоци от този финансов актив са изтекли; или Банката прехвърли финансовия актив и прехвърлянето отговаря на изискванията за отписване.

Банката отписва съществуващ финансов актив и признава модифициран финансов актив като нов финансов актив, когато договорните парични потоци на финансовия актив са предоговорени или модифицирани по друг начин и промяната в договорните условия е значителна, Банката прилага "10% тест" като праг за отписване и модифициране на финансови активи. "10% тест" е изчисление на нетната настояща стойност на паричните потоци при новите условия, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (EIR), която се различава най-малко с 10% от балансовата стойност на първоначалния дълг.

Финансовият пасив се отписва, когато задължението по него е погасено, отменено или изтече. Когато съществуващ финансов пасив се замени с друг от същия кредитор при съществено различни условия или условията на съществуващ пасив се модифицират съществено, такава замяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов пасив. Разликата между балансовата стойност на първоначалния финансов пасив и платеното възнаграждение се признава в печалбата или загубата. Банката прилага 10 % тест като праг за отписване и промяна на финансови пасиви. "10 % тест" представлява изчисление на нетната настояща стойност на изходящите парични потоци при новите условия, дисконтирани по първоначалния ефективен лихвен процент (EIR), която се различава с поне 10 % от балансовата стойност на първоначалния дълг.

3.2.7. Инвестиции в дъщерни дружества

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Банката. Налице е контрол, когато Банката е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от участието в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

В индивидуалния финансов отчет на Банката, инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Последващо Банката извършва периодичен преглед за наличие на обезценка. Обезценката се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като загуби от обезценка на инвестиции в дъщерни предприятия.

Дивидентите от дъщерни дружества, се признават и отчитат в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, когато правото на Банката да получи дивидент е установено съгласно МСФО 9.

3.2.8. Вземания и задължения по споразумения за обратно изкупуване

Вземанията и задълженията по споразумения за обратно изкупуване се отчитат като финансови активи и пасиви по стойност, която е равна на справедливата стойност на пласираните/привлечените от Банката средства, обезпечени със стойността на ценните книжа. Дължимите лихви за предоставеното/полученото финансиране за срока на споразумението се осчетоводяват и признават като приходи/разходи за лихви в периода на възникването им.

Ценните книжа, заложили като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се отписват от индивидуалния отчет за финансовото състояние на Банката в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

Ценните книжа, получени като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване, не се записват в отчета за финансово състояние на Банката в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

3.2.9. Парични средства и парични еквиваленти

Парични средства и парични еквиваленти, за целите на съставяне на отчета за паричните потоци, включват паричните средства, салдата по сметките в Централната банка (БНБ) и ностро сметките, които представляват разплащателни сметки в други банки без ограничения при използването им, както и предоставени ресурси, кредити и аванси на други банки с падеж до 3 месеца.

3.2.10. Йерархия на справедлива стойност

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване.

Политиката на Банката е да оповестява информация за справедливата стойност на тези активи и пасиви, за които има налична пазарна информация и чиято справедлива стойност е съществено различна от отчетната стойност. Справедливата стойност на паричните средства и паричните еквиваленти, депозитите и кредитите, предоставени от Банката, другите вземания, депозитите, заемите и другите краткосрочни задължения се доближава до балансовата стойност. Според ръководството, при съществуващите обстоятелства, отчетените възстановими стойности на финансовите активи и пасиви са най-достовърни за целите на индивидуалния финансов отчет.

За признатите в отчета за финансово състояние активи и пасиви по справедлива стойност, Банката оповестява за всеки клас финансови инструменти нивото в йерархията на справедливите стойности, към което оценките на справедливата стойност са категоризирани в цялостния им обхват, всяко значимо прехвърляне между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливите стойности и причините за него, както и равнение от началните към крайните салда за оценките подлежащи на ниво 3.

Банката използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез оценителска техника:

- Ниво 1: котиран (некоригиран) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2: други техники, за които цялата входяща информация, която има съществен ефект върху отчетената справедлива стойност, подлежи на наблюдение или пряко, или косвено;
- Ниво 3: техники, които използват ненаблюдаема входяща информация, която има съществен ефект върху отразената справедлива стойност, които не се базират на подлежащи на наблюдение пазарни данни.

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които се търгуват на активни пазари, са базирани на котираните пазарни цени на борсови или дилърски пазари. За всички останали инструменти Банката определя справедливите им стойности използвайки други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване, включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии, използвани при определянето на дисконтовите проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените.

Целта на техниките за оценяване е да се определи справедливата стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

В бел. 36 е представен анализ на активите, оценени по справедлива стойност към 31 декември 2022 и 2021 по нива на йерархия на справедливите стойности, чрез която се категоризира измерването на справедливите стойности. Стойностите се базират на сумите, признати в отчета за финансовото състояние.

3.2.11. Нетирание

Финансовите активи и пасиви се нетират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Банката има влязло в сила законно право да нетира признатите стойности, а сделките са предвидени да бъдат уредени на нетна основа.

3.2.12. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на персонала

Банката отчита краткосрочни задължения по компенсиреми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с този отпуск. Краткосрочните задължения към персонала включват заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Банката е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Банката е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“, оценявано веднъж годишно към датата на изготвяне на финансовия отчет с помощта на лицензиран актюер, за да се оценят бъдещите задължения за дължими пенсии към персонала. Банката е приела да отразява във финансовия отчет калкулацията ефект за 10 годишен период от време.

Периодът след 10-тата година има голяма отдалеченост във времето, поради което има наличие на значителна несигурност относно реализацията на допусканията, свързани с бъдещи събития и обстоятелства, което поражда недостатъчна надеждност на определения ефект за този период. Финансовите допускания, използвани от Банката, се прилагат при прогнозирането на развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на неговата настояща стойност, чрез определяне на лихвените проценти за дисконтиране и увеличение на доходите. При оценката се използват и демографски допускания свързани с вероятност за оттегляне и смъртност.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход и не се рекласифицират последващо в печалбата или загубата.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за лихви“. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Други задължения“ по недисконтирана стойност, която Банката очаква да изплати.

3.2.13. Провизии за задължения

Размерът на провизии за задължения се признава за разход и пасив, когато Банката има текущи правни или конструктивни задължения, които са възникнали в резултат на минало събитие и когато е вероятно определен поток, включващ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължението и може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението. Всички загуби в резултат от признаване на провизии за задължения се отнасят в печалбата или загубата за съответния период.

3.2.14. Деривати

Дериватите се отчитат по справедлива стойност и се признават в отчета за финансовото състояние като деривативи за търгуване. Справедливата стойност на дериватите се основава на пазарната цена или сходни модели за оценка. Дериватите активи се представят като част от финансовите активи, държани за търгуване, а дериватите пасиви се представят като част от други задължения. Промяната в справедливата стойност на дериватите за търгуване се признава като част от нетния приход от търговски операции в печалбата или загубата за периода. Банката не прилага счетоводно отчитане на хеджирането съгласно МСФО 9 или МСС 39.

3.2.15. Дълготрайни материални и нематериални активи, активи с право на ползване

Дълготрайните материални и нематериални активи са придобити и притежавани от Банката разграничими нефинансови ресурси, които се използват за производство и/или продажба на услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели. Те се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка, с изключение на сградите, използвани от Банката.

Последващото оценяване на сградите, използвани от Банката се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните впоследствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Преоценка на нефинансови активи, нетно от данъци“ и се отчитат за сметка на собствения капитал (като част от преоценъчните резерви), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба. Информацията относно справедливата стойност на сградите, използвани в банковата дейност е представена в бележка 36.

Амортизацията на дълготрайните материални и нематериални активи са изчислени по линейния метод, така че изхвърлянето им да отговаря на предвидения за тях срок на ползване. Годишните амортизационни норми са следните:

Сгради	4%	25 години
Стопански инвентар	15%	7 години
Транспортни средства	15%	7 години
Други активи, вкл. нематериални активи	15%	7 години
Специфично оборудване, кабелни мрежи и охранителни системи	4%	25 години
Оборудване, включващо хардуер и софтуерни продукти	20%	5 години
Активи с право на ползване		съобразно срока на правното ограничение за ползване, но не по-малко от 12 месеца

Амортизации не се начисляват на земи, активи за препродажба, активи в процес на придобиване, активи в процес на ликвидация и напълно амортизираните активи до остатъчната им стойност.

Разходите за амортизация са включени в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за дейността“.

Банката не разполага с нематериални активи с неограничен полезен живот.

Към датата на изготвяне на годишния индивидуален финансов отчет Ръководството на Банката е извършило проверка за обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи, оценявани по цена на придобиване. Не са установени условия за наличие на обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи, поради което те не са обезценявани.

3.2.16. Активи, придобити от обезпечения

Недвижими имоти и движими вещи, придобити от Банката като кредитор по отпуснати и необслужвани кредити се класифицират като активи, придобити от обезпечения, и се отчитат първоначално по цена на придобиване. Цената на придобиване на активите, придобити от обезпечения, представлява сумата от всички преки разходи по придобиването на активите, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до тяхното настоящо местоположение и състояние.

След първоначалното им признаване, тези активи се отчитат по по-ниската от текущата им балансова стойност или тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на тези активи до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката. За тези активи не се начислява амортизация.

3.2.17. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Банката отчита като инвестиционни имоти земя и/или сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и /или за увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в отчета за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата на ред „Други нетни приходи от дейността“.

3.2.18. Отчитане на лизинговите договори

3.2.18.1. Банката като лизингополучател

Банката оценява дали даден договор е или съдържа лизинг при започване на договора. Банката признава актив с право на ползване и съответно лизингово задължение по отношение на всички договорености за лизинг, в които е лизингополучател, с изключение на краткосрочните лизингови договори (определени като лизингови договори със срок на лизинг от 12 месеца или по-малко) и лизингови договори, активите по които са с ниска стойност (като таблети и компютри, малки мебели за офиса и телефони). За тези лизингови договори Банката признава лизинговите плащания като оперативен разход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен ако друга систематична база не е по-представителна за времевия модел, в който се реализират икономическите ползи от наетите активи.

Лизинговото задължение първоначално се оценява по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към датата на започване, дисконтирани с присъщия за лизинга лихвен процент. Ако този лихвен процент не може да се определи лесно, Банката използва свой диференциален лихвен процент.

Лизинговите плащания, участващи в оценката на лизинговото задължение, включват:

- Фиксирани лизингови плащания (включително фиксираните по същество плащания), намалени с всички вземания по лизингови стимули;
- Променливи лизингови плащания, които зависят от индекс или лихвен процент, първоначално измерени с помощта на индекса или процента към началната дата;

- Сумата, която се очаква да бъде платима от лизингополучателя по гаранции за остатъчна стойност;
- Цената на упражняване на опциите за покупка, ако в голяма степен е сигурно, че лизингополучателят ще упражни опциите; и
- Плащане на неустойки за прекратяване на лизинговия договор, ако срокът на лизинга отразява упражняването на опция за прекратяване на лизинговия договор.

Лизинговото задължение се представя като част от реда „Други задължения“ в индивидуалния отчет за финансовото състояние.

Впоследствие лизинговото задължение се оценява чрез увеличаване на балансовата стойност, което да отрази лихвата върху лизинговото задължение (използвайки метода на ефективната лихва) и чрез намаляване на балансовата стойност, което да отрази направените лизингови плащания.

Банката преоценява лизинговото задължение (и съответно коригира свързания актив с право на ползване), когато:

- Срокът на лизинга се е променил или има значително събитие или промяна в обстоятелствата, което води до промяна в оценката на упражняването на опция за покупка, като в този случай лизинговото задължение се преоценява чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва ревизирана дисконтова ставка.
- Лизинговите плащания се променят поради промени в индекс или процент или промяна в очакваното плащане по гарантирана остатъчна стойност, в които случаи лизинговото задължение се преоценява чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва непроменена дисконтова ставка (освен ако промяната в лизинговите плащания не се дължи на промяна в плаващ лихвен процент, в който случай се използва ревизирана дисконтова ставка).
- Изменя се договор за лизинг и изменението на лизинга не се отчита като отделен лизинг, като в този случай лизинговото задължение се преоценява въз основа на срока на лизинга на изменения лизингов договор чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва ревизирана дисконтова ставка към действителната дата на изменението.

Банката не е направила такива корекции през представените периоди.

Активите с право на ползване включват първоначалното оценяване на съответното лизингово задължение, лизинговите плащания, направени в деня на започване или преди него, намалени с получените стимули по лизинга и всякакви първоначални преки разходи. Впоследствие те се оценяват по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка.

Когато Банката поема задължение за разходи за демантиране и премахване на нает актив, възстановяване на обекта, на който този актив се намира или възстановяване на базовия актив до състоянието, изисквано от условията на лизинговия договор, провизия се признава и оценява съгласно МСС 37. Доколкото разходите са свързани с актив с право на ползване, разходите се включват в съответния актив с право на ползване, освен ако тези разходи не са направени за производство на материални запаси.

Активите с право на ползване се амортизират за по-краткия период на срока на лизинговия договор и полезния живот на базовия актив. Ако лизинговият договор прехвърля собствеността върху базовия актив или цената на придобиване на актива с право на ползване и това отразява очакването на Банката да упражни опция за покупка, съответният актив с право на ползване се амортизира през полезния живот на базовия актив. Амортизацията стартира от датата на започване на лизинговия договор.

Банката прилага МСС 36, за да определи дали даден актив с право на ползване е обезценен и отчита всяка установена загуба от обезценка, както е описано в политиката за отчитане на дълготрайните материални и нематериални активи.

Променливите наеми, които не зависят от индекс или процент, не се включват в оценката на лизинговото задължение и актива с право на ползване. Свързаните с това плащания се признават като разход в периода, в който настъпва събитието или условието, което задейства тези плащания, и се включват в реда „Разходи за дейността“ в печалбата или загубата (виж бел. 27).

Като практическа целесъобразна мярка, МСФО 16 позволява на лизингополучателя да не разделя нелизинговите компоненти и вместо това да отчита всеки лизинг и свързаните с него нелизингови компоненти като една договореност. Банката прилага тази практическа целесъобразна мярка.

3.2.18.2. Банката като лизингодател

Банката сключва лизингови договори като лизингодател във връзка с някои свои инвестиционни имоти.

Лизингови договори, при които Банката е лизингодател, се класифицират като финансов или оперативен лизинг. Винаги, когато условията на лизинговия договор прехвърлят по същество всички рискове и ползи от собствеността към лизингополучателя, договорът се класифицира като финансов лизинг. Всички останали лизингови договори се класифицират като оперативен лизинг.

Приходите от наем от оперативен лизинг се признават по линейния метод през срока на съответния лизингов договор. Първоначалните преки разходи, направени при договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се прибавят към балансовата стойност на наетия актив и се признават по линейния метод през срока на лизинговия договор.

Когато договорът включва както лизингови, така и нелизингови компоненти, Банката прилага МСФО 15, за да разпредели възнаграждението по договора към всеки един от компонентите.

3.2.19. Данъци върху доходите

Данък печалба е начислен въз основа на приходите за периода и включва текущ и отсрочен данък. Данъците са в съответствие с българското данъчно законодателство.

Текущият данък се изчислява на базата на облагаемата печалба, коригирана с някои непризнати за данъчни цели приходи и разходи на счетоводния финансов резултат, отчетен съгласно българското счетоводно законодателство, приложимо за банки.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви. Отсроченият данък отразява нетния данъчен ефект на всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите за целите на финансовия отчет и стойностите, изчислени за данъчни цели. Отсрочените данъчни активи и задължения се изчисляват чрез използване на данъчни ставки, които се очаква да бъдат прилагани за облагаемия доход за годините, за които се очаква тези временни разлики да бъдат възстановени или уредени. Оценката на отсрочените данъчни активи и задължения отразява данъчните последствия, които ще възникнат от начина, по който Банката очаква, на датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние, да възстанови или да уреди отчетната стойност на нейните активи и пасиви. Отсрочените данъчни активи и задължения се признават, независимо от това кога ще се прояви с обратна сила временната разлика.

Данъчният ефект, свързан със сделки или други събития, отчетени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, също се отчита в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и данъчният ефект, свързан със сделки и други събития, отчетени директно в собствения капитал, също се признава директно в собствения капитал.

Задълженията по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Активи по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на приспадане, до степента, в която е вероятно да има налична облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни вземания. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

3.2.20. Оперативни сегменти

През 2022 г. и 2021 г. Банката е организирана в един оперативен сегмент, съответно Банката не оповестява информация по оперативни сегменти, тъй като бизнес дейностите, съставляващи банковата й дейност, имат сходни икономически характеристики, няма съществени различия в естеството на предлаганите продукти и регулаторната среда, в която се извършват. Оперативните резултати от дейността се преглеждат и оценяват като цяло от ръководството на Банката на регулярна база. Банката не идентифицира отделни сегменти, които да отговарят на насоките, посочени в МСФО 8 Оперативни сегменти.

Информацията за продукти, услуги, приходи и разходи, както и активи на сегмента Банкова дейност на ЦКБ АД са представени в пояснителните бележки към настоящия индивидуален финансов отчет.

През 2022 г. и 2021 г. няма приходи от трансакции с един-единствен външен клиент или контрагент, които да възлизат на 10% или повече от общите приходи на Банката. Информацията за приходите и доходност по държави е представена в бележка 38.

3.3. Приблизителни оценки, предположения и области на несигурност

Изготвянето на финансови отчети изисква ръководството на Банката да прави оценки и разумни предположения, които влияят върху балансовите стойности на активите и пасивите, приходите и разходите за периода, и оповестяването на условните активи и задължения. Тези оценки и предположения се основават на наличната информация към датата на изготвяне на индивидуалния финансов отчет и бъдещите действителни резултати е възможно да се различават от тези оценки.

Най-значимите области на несигурност, за които се изискват оценки и предположения при прилагането на счетоводните политики на Банката, са следните:

- Справедлива стойност на финансовите инструменти;
- Измерване на очакваните кредитни загуби;
- Полезен живот на амортизируемите активи;
- Справедлива стойност на инвестиционните имоти;
- Преоценена стойност на сгради, използвани в банковата дейност;
- Приходи от договори с клиенти;
- Срок на лизинговите договори и диференциален лихвен процент;
- Признаване на отсрочени данъци във връзка с лизинговите договори.

Справедлива стойност на финансовите инструменти

Когато справедливата стойност на финансовите активи в Отчета за финансовото състояние не може да бъде определена на базата на активен пазар, определянето ѝ се извършва чрез използването на различни методи за оценяване (модели на ценообразуване), които включват математически модели. Информация за справедливите стойности на финансовите активи е представена в бел. 36.

Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Анализът и намеренията на ръководството са потвърдени от бизнес модела на държане на дълговите инструменти, които отговарят на изискванията за получаване на плащания единствено на главница и лихви и държане на активите до събирането на договорените парични потоци от активите, които са класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност. Това решение е съобразено с текущата ликвидност и риск апетита на Банката. Допълнителна информация във връзка с източниците на несигурност е представена в бел. 3.2.6.

Измерване на очакваните кредитни загуби

Възвръщаемостта от кредитите и адекватността на признатите кредитни загуби от обезценка, както и поддържането на ликвидността на Банката са в зависимост от финансовото състояние на кредитополучателите и възможността им да погасяват задълженията си на договорените падежни дати в последващи отчетни периоди. Ръководството на Банката прилага необходимите процедури за управление на тези рискове, както е оповестено в бел. 35.

Справедлива стойност на инвестиционните имоти

Справедливата стойност на инвестиционните имоти може да бъде значително повлияна от използваните от експертите на Банката допускания относно доходност, офертни цени и подобрени аналози. Ръководството на Банката извършва преглед и подбор на използваните експерти – оценители и приема работата им, следейки използваните допускания да са максимално обективни и безпристрастни.

Преоценена стойност на сгради, използвани в банковата дейност

Преоценената стойност на сгради, използвани в банковата дейност, може да бъде значително повлияна от използваните от експертите на Банката допускания относно доходност, офертни цени и подобрени аналози за определените имоти. Ръководството на Банката извършва преглед и подбор на използваните експерти – оценители и приема работата им, следейки използваните допускания да са максимално обективни и безпристрастни.

Приходи от договори с клиенти

Банката е обвързана с множество договори за поддържане и обслужване на банкови сметки. Възнагражденията по предоставяните услуги са определени съгласно тарифата на Банката. Всички предоставяни услуги се признават с течение на времето. Поради тази причина ръководството преценява кога да признае приходи от договора за поддържане и обслужване на банкови сметки и платежни операции. Допълнителна информация във връзка с източниците на несигурност е представена в бел. 3.2.2.

Срок на лизинговите договори

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор ще бъде удължен (или не е прекратен). Повечето опции за удължаване на договорите за офиси са включени в лизинговите задължения, тъй като Банката разчита на дългосрочни взаимоотношения с наемодателите.

Срокът на лизинга се преоценява, ако опцията действително се упражнява (или не се упражнява) или Банката се задължава да я упражни (или не упражни). Оценката на разумната сигурност се преразглежда само ако настъпи значимо събитие или значителна промяна в обстоятелствата, която засяга тази оценка и това е под контрола на лизингополучателя.

Определяне на подходящия дисконтов процент за оценка на лизинговите задължения

Когато Банката не може лесно да определи лихвения процент, включен в лизинга, използва своя диференциален лихвен процент (IBR) за определяне на стойността на лизинговите задължения. IBR е лихвеният процент, който Банката би трябвало да плати, за да вземе заем за подобен срок и с подобна гаранция, за да получи средствата, необходими за придобиването на актив с подобна стойност и характеристики на актива с право на ползване, в подобна икономическа среда. Следователно IBR отразява това, което Банката „би трябвало да плати“, което изисква оценка, когато няма налични наблюдаеми лихвени проценти (например за дъщерни дружества, които не сключват сделки за финансиране) или когато те трябва да бъдат коригирани, за да отразят срокът и условията на лизинга. Банката оценява IBR, като използва налични данни (като пазарни лихвени проценти), когато са налични, и се изисква да направи определени специфични за Банката оценки.

Признаване на отсрочени данъци във връзка с активи и пасиви, възникващи от лизингови договори

Когато в резултат на лизингов договор възникват активи и пасиви, които водят до първоначалното признаване на облагаема временна разлика, свързана с актива право на ползване, и равна по стойност приспадаща се временна разлика по задължението за лизинг, това води до нетна временна разлика в размер на нула. Следователно Банката не признава отсрочени данъци във връзка с посочените лизингови сделки, дотолкова, доколкото в рамките на полезния срок на актива и падежа на пасива, нетните данъчни ефекти ще са нула. Отсроченият данък обаче ще се признава, когато в следващите периоди възникнат временни разлики при положение, че са налице общите условия за признаване на данъчни активи и пасиви по реда на МСС 12.

3.4. Управление на капитала

Банката определя своя капацитет за поемане на риск като сумата на финансовите ресурси, които са на разположение за покриване на загуби, които биха били породени от рисковия профил на Банката. Финансовите ресурси са класифицирани в нива на рисков капитал според тяхната способност да покриват загуби, способност да отсрочват плащания, и според тяхната стабилност.

Банката следи разпределението на финансовите ресурси в нива на рисков капитал посредством Комитет за управление на активите и пасивите. Политиката за управление на капитал на Банката се преглежда регулярно от Управителния съвет на Банката.

Банката изчислява, следи и обявява рисковия си капитал за всички главни рискови категории – кредитен, пазарен и операционен риск. При управлението на рисковия си капитал, Банката следва регулаторно определените указания, както и своите собствени цели. За 2022 и 2021 Банката е спазвала регулативните изисквания за минимална капиталова адекватност, като поддържаните от Банката нива на капиталова адекватност надвишават регулативните изисквания. Веднъж годишно на своя сайт Банката публикува Годишно оповестяване на консолидирана основа във връзка с изискванията на чл. 70 на ЗКИ и на Регламент (ЕС) № 575, Глава Осма - Оповестяване на информация от институциите, в което Банката описва своите рисково претеглени активи, капиталови изисквания и капиталови буфери.

Банката е задължена да отговаря на външни капиталови изисквания, наложени от дейността ѝ в тази индустрия. Наложените капиталови изисквания могат да бъдат представени, както следва:

Считано от 28.06.2021 г., изискванията за отчетност от страна на кредитните институции се уреждат в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/451, който заменя Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014. В процеса на изготвяне на надзорната отчетност за капиталовите изисквания, Банката спазва установените от Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/451 изисквания.

Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26.06.2013 и Регламент (ЕС) 2019/876 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници регламентират изискванията към капиталовата адекватност на банките.

Собственият капитал на Банката за регулаторни цели се състои от следните елементи:

- Капитал от първи ред (цялата сума се класифицира като базов собствен капитал от първи ред), който се състои от емитиран капитал, премийни резерви и общи резерви намалени със следните отбивы – положителна репутация, нематериални активи и други регулаторни корекции свързани с позиции, които се включват в счетоводния капитал или активите на Банката, но се третират по различен начин за регулиране на капиталовата адекватност.
- Капитал от втори ред: конвертируем дългов инструмент.

Банката изчислява отношението на обща капиталова адекватност като процентно съотношение между собствения (регулаторен) капитал и рисково-претеглените активи за кредитен, пазарен и операционен риск.

При определяне на капиталовите изисквания за кредитен риск, Банката прилага преразгледания коефициент за подпомагане на малките и средни предприятия (МСП) и коригира размера на рисково претеглените експозиции към МСП съгласно чл. 501 от Регламента.

Съгласно чл. 500а от Регламента, чрез дерогация от чл. 114, параграф 2, до 31 декември 2022 г. за експозициите към централните правителства и централните банки на държави членки, когато тези експозиции са деноминирани и финансирани в местна валута на друга държава членка, се прилага 0% рисково тегло.

Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета установява заедно с Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета пруденциалната регулаторна рамка за кредитните институции и инвестиционните посредници, извършващи дейност в Съюза.

Банката поддържа регулаторен собствен капитал за целите на капиталовата адекватност под формата на капитал от първи ред, състоящ се от базов собствен капитал от първи ред, и капитал от втори ред.

Минималните регулаторни капиталови изисквания към банките са както следва:

- съотношение на обща капиталова адекватност 8 %;
- съотношение на капитала от първи ред 6 %.

Централна кооперативна банка АД е определена като друга системно значима институция (ДСЗИ), поради което на основание чл. 11, ал. 1 и 2 от Наредба № 8 и при отчитане на промяната в системната значимост на всяка от банките за периода от юни 2021 г. до юни 2022 г. БНБ определи ниво на буфер, на индивидуална и консолидирана основа за Централна кооперативна банка АД, в размер 0.50%, приложим към общата стойност на рисковите експозиции. През 2022 националният регулатор не е извършил промяна в буфера за ДСЗИ.

3.5. Ефект от промяна в счетоводната политика

3.5.1. Промяна в счетоводната политика за последваща оценка на Инвестиционни имоти

През периода Банката е извършила промяна в счетоводната си политика и е възприела да приложи модела на справедливата стойност за своите инвестиционни имоти. Политиката за последващо отчитане е оповестена в бележка 3.2.17.

В резултат на извършената промяна, Банката е преизчислила своите финансови отчети за периодите 01.01.2021 и 31.12.2021 както следва:

	Към 01.01.2021	Промяна в счетоводната политика	Към 01.01.2021
АКТИВИ			Преизчислен
Парични средства и парични салда в Централната банка	1,881,446	-	1,881,446
Предоставени ресурси и аванси на банки	182,350	-	182,350
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	359,672	-	359,672
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	276,698	-	276,698
Предоставени кредити и аванси на клиенти	2,556,846	-	2,556,846
Други активи	42,923	-	42,923
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	714,737	-	714,737
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	420,668	-	420,668
Инвестиции в дъщерни предприятия	49,416	-	49,416
Дълготрайни активи и активи с право на ползване	142,003	-	142,003
Инвестиционни имоти	14,409	4,223	18,632
ОБЩО АКТИВИ	6,641,168	4,223	6,645,391
ЗАДЪЛЖЕНИЯ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
ЗАДЪЛЖЕНИЯ			
Депозити от банки	66,092	-	66,092
Задължения към други депозанти	5,909,095	-	5,909,095
Емитирани облигации	25,451	-	25,451
Провизии за задължения	978	-	978
Други задължения	55,876	423	56,299
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	6,057,492	423	6,057,915
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Емитиран капитал	127,130	-	127,130
Премиен резерв	110,470	-	110,470
Други резерви, включително неразпределена печалба	308,968	3,800	312,768
Преоценъчни резерви	16,728	-	16,728
Печалба за текущата година	20,380	-	20,380
Общо собствен капитал	583,676	3,800	587,476
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ	6,641,168	4,223	6,645,391

Общият ефект върху собствения капитал на Банката към 1 януари 2021 г. е представен, както следва:

	01.01.2021
Признаване на промяна в справедлива стойност на инвестиционни имоти	4,223
Признаване на отсрочен данъчен пасив	(423)
Общо ефект – увеличение на собствения капитал	3,800

За да постигне съпоставимост на финансовите си данни Банката представя и преизчисление на Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода, завършващ на 31.12.2021.

Следващите таблици показват корекциите, признати за всяка отделна позиция от финансовия

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

отчет:

	Към	Промяна в	Към
	31.12.2021	счетоводната политика	31.12.2021
АКТИВИ			Преизчислен
Парични средства и парични салда в Централната банка	1,927,865	-	1,927,865
Предоставени ресурси и аванси на банки	170,300	-	170,300
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	356,982	-	356,982
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	302,045	-	302,045
Предоставени кредити и аванси на клиенти	2,888,459	-	2,888,459
Други активи	45,780	-	45,780
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	857,786	-	857,786
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	631,021	-	631,021
Инвестиции в дъщерни предприятия	49,416	-	49,416
Дълготрайни активи и активи с право на ползване	140,583	-	140,583
Инвестиционни имоти	13,706	4,545	18,251
ОБЩО АКТИВИ	7,383,943	4,545	7,388,488
ЗАДЪЛЖЕНИЯ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
ЗАДЪЛЖЕНИЯ			
Депозити от банки	52,840	-	52,840
Задължения към други депозанти	6,639,742	-	6,639,742
Емитирани облигации	25,450	-	25,450
Провизии за задължения	688	-	688
Други задължения	60,461	455	60,916
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	6,779,181	455	6,779,636
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Емитиран капитал	127,130	-	127,130
Премиен резерв	110,470	-	110,470
Други резерви, включително неразпределена печалба	329,432	3,800	333,232
Преоценъчни резерви	11,802	-	11,802
Печалба за текущата година	25,928	290	26,218
Общо собствен капитал	604,762	4,090	608,852
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ	7,383,943	4,545	7,388,488

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

	Годината, приключваща на	Промяна в счетоводната политика	Годината, приключваща на
	31.12.2021		31.12.2021
Приходи от лихви	118,085	-	118,085
Разходи за лихви	(12,719)	-	(12,719)
Нетен доход от лихви	105,366	-	105,366
Приходи от такси и комисиони	66,698	-	66,698
Разходи за такси и комисиони	(15,099)	-	(15,099)
Нетен доход от такси и комисиони	51,599	-	51,599
Нетни печалби от операции с ценни книжа	8,115	-	8,115
Нетни загуби от промяна на валутни курсове	(2,122)	-	(2,122)
Други нетни приходи от дейността	6,073	(381)	5,692
Разходи за дейността	(134,670)	703	(133,967)
Реинтегрирани провизии за провизии за задължения	291	-	291
Нетни разходи за обезценки за несъбираемост	(6,513)	-	(6,513)
Печалба за периода преди данъчно облагане	28,139	322	28,461
Разходи за данъци	(2,211)	(32)	(2,243)
ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА	25,928	290	26,218
Друга всеобхватна загуба			
<i>Компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата:</i>			
Загуби от дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, нетно от данъци	(4,982)	-	(4,982)
<i>Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:</i>			
Печалби от капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, нетно от данъци	210	-	210
Преоценка на задължения по планове с дефинирани доходи	(154)	-	(154)
Общо друга всеобхватна загуба, нетно от данъци	(4,926)	-	(4,926)
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА	21,002	290	21,292
Основен доход на акция (в лева)	0.20		0.21
Доход на акция с намалена стойност (в лева)	0.20		0.20

Основният доход на акция и доходът на акция с намалена стойност за 2021 година са преизчислени. Корекцията на основния доход на акция и дохода на акция с намалена стойност се състои съответно в увеличение с 0.01 лв. и 0.00 лв. на акция.

3.5.2. Промяна в счетоводната политика за последваща оценка на СГРАДИ, използвани в банковата дейност

Към 31 декември 2022 Банката е извършила промяна в счетоводната си политика и е възприела да приложи модела на преоценената стойност за сградите, използвани в банковата дейност. Съгласно пар. 17 от МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки при първоначалното приемане дадена политика за отчитане на активи по преоценени стойности в съответствие с МСС 16 Имоти, машини и съоръжения е промяна в счетоводната политика, но тя се третира като преоценка в съответствие с МСС 16, без да се преизчисляват финансовите данни за съпоставимите периоди. Политиката за последващо отчитане на имоти, машини и съоръжения е оповестена в бележка 3.2.15.

4. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Парични средства в брой:		
В български лева	235,888	268,278
В чуждестранна валута	125,835	103,778
Парични средства на път:		
В български лева	29	34
В чуждестранна валута	20	6
Парични салда в Централната банка:		
Текуща сметка в български лева	1,553,175	1,530,252
Текуща сметка във валута	23,122	15,951
Резервен обезпечителен фонд за платежна система RINGS	16,285	9,566
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА	1,954,354	1,927,865

Текущата сметка в БНБ се използва за пряко участие на паричния пазар и на пазара на държавни ценни книжа, както и за целите на междубанковия сетълмент в страната.

Търговските банки в България са задължени да поддържат минимален резерв при БНБ.

Задължителният минимален резерв, който е безлихвен, се определя като процент от привлечените средства в лева и в чуждестранна валута, периодично определян от БНБ. Тези резерви се регулират на месечна база, като недостигът по тях води до начисляването на наказателни лихви. Централната банка не налага ограничения върху използването на минималните резерви, като дневни отклонения в рамките на едномесечния период за регулиране са допустими.

В съответствие с разпоредбите на Централната банка, Банката заделя резервен обезпечителен фонд за гарантиране плащанията през платежната система за брутен сетълмент в реално време RINGS.

5. ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Срочни депозити в местни банки		
В чуждестранна валута	-	55,590
Срочни депозити в чуждестранни банки в чуждестранна валута	13,756	6,216
Ностро сметки в местни банки		
В български лева	162	152
В чуждестранна валута	1,185	2,016
Ностро сметки в чужди банки в чуждестранна валута	42,811	106,350
Резервен обезпечителен фонд за платежна система STEP 2-T	20,687	-
Коректив за очаквани кредитни загуби (Бележка 35.1)	(17)	(24)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ	78,584	170,300

През периода Банката е стартирала участие в платежна система STEP 2 за директно изпълнение на преводи в евро през Единната зона за плащания в евро (SEPA). В съответствие с разпоредбите за участие Банката определя резервен обезпечителен фонд за гарантиране плащанията през системата STEP 2.

6. ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа	352,707	309,890
Обезпечени със залог на български държавни ценни книжа	41,878	48,338
Коректив за очаквани кредитни загуби (Бележка 35.1)	(1,336)	(1,246)
ОБЩО ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА	393,249	356,982

Коефициентът на обезпеченост на споразуменията с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на български държавни ценни книжа, е минимум 100%. Коефициентът на обезпеченост на споразумения с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа, е минимум 120%. Падежът на тези споразумения е между януари и юни 2023 (2021 г.: между януари и юни 2022).

7. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, са както следва:

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Български корпоративни ценни книжа	170,418	231,312
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	32,181	65,834
Дългосрочни български държавни облигации	2,501	2,838
Средносрочни български държавни облигации	3,158	1,991
Деривати, държани за търгуване	12	70
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА	208,270	302,045

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2022 финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, включват корпоративни ценни книжа на нефинансови и финансови предприятия. Българските корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на дружества в размер на 78,902 хил. лв. (2021 г.: 88,579 хил. лв.) и дялове в договорни фондове в размер на 91,516 хил. лв. (2021 г.: 142,733 хил. лв.).

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2022 чуждестранните корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на кредитни институции в размер на 9,475 хил. лв. (2021 г.: 32,637 хил. лв.), акции от капитала на нефинансови дружества в размер на 22,706 хил. лв. (2021 г.: 18,416 хил. лв.).

Към 31 декември 2021 Банката е притежавала и облигация в кредитна институция в размер на 9,947 хил. лв. и дялове в договорни фондове в размер на 4,834 хил. лв.

Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2022 дериватите, държани за търгуване, в размер на 12 хил. лв. (2021 г.: 70 хил. лв.), са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори, валутни суапове на открития пазар и опции.

8. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ

(а) Анализ по видове клиенти

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Граждани:		
В български лева	1,252,295	1,135,195
В чуждестранна валута	55,860	52,337
Предприятия:		
В български лева	1,298,301	1,184,772
В чуждестранна валута	463,598	552,934
	3,070,054	2,925,238
Загуба от обезценка (Бележка 35.1)	(38,914)	(36,779)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ	3,031,140	2,888,459

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2022 включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 1,555 хил. лв. (2021: 1,556 хил. лв.), включително резултат от сделки.

Ефектите от продажба на предоставени кредити и аванси на клиенти, когато възникнат такива, са представени в бел. 26 Други нетни приходи от дейността.

Политиката във връзка с кредитния риск на предоставените кредити и аванси и обезпечеността по тях е представена в Бележка 35.1.

(б) Лихвени проценти

Кредитите, отпуснати в български лева и чуждестранна валута, се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на референтен лихвен процент на Банката или лихвен индекс за кредитите във валута плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 5%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

Рисковете, свързани с лихвените проценти, са разгледани в Бележка 35.3.1.

9. ДРУГИ АКТИВИ

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Активи, придобити от обезпечения	31,968	32,195
Разходи за бъдещи периоди	3,900	3,882
Отсрочени данъчни активи	570	480
Текущи данъчни активи	1,545	264
Други активи	8,997	8,959
ОБЩО ДРУГИ АКТИВИ	46,980	45,780

Разходите за бъдещи периоди представляват предплатени суми за реклама, наеми, застраховки и други.

Банката е направила своя ежегоден анализ за наличие на индикации за обезценка до нетна реализируема стойност на активите, придобити от обезпечения. Заключениеето от извършените процедури е, че не са идентифицирани факти и обстоятелства, които да показват, че нетната реализируема стойност на активите, придобити от обезпечения, е по-ниска от тяхната балансова стойност.

Текущите данъчни активи представляват надвнесен корпоративен данък за съответните години, представени във финансовия отчет. Информацията относно отсрочените данъчни активи, признати от Банката, е подробно оповестена в Бележка 29.

10. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се състоят от капиталови и дългови ценни книжа, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Български корпоративни ценни книжа	408,344	396,569
Дългосрочни български държавни облигации	13,436	262,023
Чуждестранни държавни облигации	118,232	141,516
Средносрочни български държавни облигации	-	27,049
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	5,242	16,475
Общо дългови ценни книжа	545,254	843,632
Капиталови инвестиции в нефинансови институции	18,224	14,151
Капиталови инвестиции във финансови институции	3	3
Общо капиталови ценни книжа	18,227	14,154
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	563,481	857,786

Към 31 декември 2022 за финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, са заделени очаквани кредитни загуби в размер на 4,529 хил. лв. (2021 г.: 4,643 хил. лв.), които са отразени в капитала и не са намалили отчетната стойност на активите.

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2022 българските корпоративни ценни книжа в размер на 408,344 хил. лв. (2021 г.: 396,569 хил. лв.) представляват облигации на български корпоративни емитенти. Нито една от тези инвестиции не е в дъщерно дружество или асоциирано предприятие.

Български ценни книжа

Към 31 декември 2022 държавни облигации, емитирани от българското правителство, не са заложили като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси (2021 г.: 153,546 хил. лв. – заложили като обезпечение).

Чуждестранни държавни облигации

Към 31 декември 2022 чуждестранните държавни облигации в размер на 118,232 хил. лв. (2021 г.: 141,516 хил. лв.). Те представляват държавни облигации на страни от Европейския съюз в размер на 55,801 хил. лв. и на страни извън ЕС, деноминирани в евро, със стойност 62,431 хил. лв.

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2022 и 31 декември 2021 чуждестранните корпоративни ценни книжа представляват облигации в чуждестранни търговски дружества.

Капиталови инвестиции в нефинансови институции

Към 31 декември 2022 капиталовите инвестиции в нефинансови институции в размер на 18,224 хил. лв. (2021 г.: 14,151 хил. лв.) представляват акции в търговски дружества.

Капиталови инвестиции във финансови институции

Към 31 декември 2022 капиталовите инвестиции във финансови институции представляват акции в търговска банка и са в размер на 3 хил. лв. (2021 г.: 3 хил. лв.)

Капиталови инструменти, класифицирани като последващо оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Банката е класифицирала като капиталови инструменти, класифицирани като последващо оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, акции на дружества, които се

считат за стратегически за дейността на Банката. Най-съществените инвестиции, включени в настоящата категория са акции на Борика АД, Visa Inc., Рой Пропърти Фънд АДСИЦ и др.

Банката е класифицирала тези инвестиции с посоченото алтернативно представяне е поради ключовото им значение за дейността на Банката и решението на Ръководството за дългосрочно държане на посочените инструменти.

Справедливите стойности на съществените капиталови инвестиции, последващо отчитани в настоящата категория, могат да бъдат представени, както следва:

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Visa Inc	6,379	4,411
Борика АД	5,960	4,353
Рой Пропърти Фънд АДСИЦ	2,191	1,206
Други	3,697	4,184
	<u>18,227</u>	<u>14,154</u>

През отчетния период Банката не е извършвала съществени отписвания на инвестиции в инструменти на собствения капитал, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Не е извършвано прехвърляне на преоценъчни резерви към неразпределената печалба.

Политиките на Банката за управление на пазарния риск върху финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход са посочени бележка 35.3.

11. ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ

Финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност се състоят от български държавни облигации, чуждестранни държавни облигации, по-голямата част на страни от ЕС, български корпоративни облигации и чуждестранни корпоративни облигации, включващи размера на начислените лихви и скonto/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Дългосрочни български държавни облигации	570,702	293,704
Средносрочни български държавни облигации	199,727	114,710
Чуждестранни държавни облигации	494,400	212,299
Чуждестранни корпоративни облигации	19,651	2,935
Български корпоративни облигации	7,964	7,964
Очаквани кредитни загуби (Бележка 35.1)	(615)	(591)
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ	<u>1,291,829</u>	<u>631,021</u>

Българските държавни облигации са разпределени в категории по оригиналния матуритет на държаните емисии. През периода Банката не е извършвала продажби на финансови активи, оценявани по амортизирана стойност.

Български ценни книжа, заложи като обезпечение

Към 31 декември 2022 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 538,556 хил. лв. (2021 г.: 223,269 хил. лв.) са заложи като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

12. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	31.12.2022	участие %	31.12.2021	участие %
„Централна кооперативна банка” АД, Скопие	Република Северна Македония	Банкова дейност	46,216	87.35%	46,216	87.35%
УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД	България	Финансов сектор	3,200	100.00%	3,200	100.00%
			<u>49,416</u>		<u>49,416</u>	

Инвестициите в дъщерните дружества са отразени във финансовия отчет на Банката по метода на себестойността. През 2022 г. Банката е получила дивиденди в размер на 1 116 хил. лв. През 2021 г. не са получавани дивиденди. Банката няма условни задължения или други поети ангажименти, свързани с инвестиции в дъщерни дружества.

12.1. Инвестиция в дъщерно предприятие „Централна кооперативна банка” АД, Скопие, Република Северна Македония

Към 31 декември 2022 Централна кооперативна банка АД, София притежава 483,121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие (2021 г.: 483,121 броя), което представлява 87.35% от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2022 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 46,216 хил. лв. (2021 г.: 46,216 хил. лв.)

12.2. Инвестиция в дъщерно предприятие УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, София, Република България

Към 31 декември 2022 Централна кооперативна банка АД, София притежава 500,000 броя обикновени акции от капитала на УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, което представлява 100 % от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2022 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 3,200 хил. лв. (2021 г.: 3,200 хил. лв.)

13. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Земи	Сгради	Оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДА	Други дълготрайни активи	Общо
01 януари 2021	9,947	72,974	40,140	11,387	28,082	5,743	28,548	196,821
Придобити	-	-	146	-	455	6,129	169	6,899
Трансфери	-	-	1,078	980	251	(4,286)	1,977	-
Отписани	-	-	(255)	(111)	(523)	(477)	(6)	(1,372)
31 декември 2021	9,947	72,974	41,109	12,256	28,265	7,109	30,688	202,348
Придобити	-	-	134	-	346	3,305	189	3,974
Трансфери	-	-	4,747	128	57	(5,915)	983	-
Отписани	-	-	(1,586)	(749)	(440)	(22)	(219)	(3,016)
Прехвърлени в инвестиционни имоти	(1,017)	-	-	-	-	-	-	(1,017)
Преоценка	-	24,647	-	-	-	-	-	24,647
31 декември 2022	8,930	97,621	44,404	11,635	28,228	4,477	31,641	226,936
Амортизация								
01 януари 2021	-	15,963	34,916	7,307	24,859	-	27,103	110,148
Начислена за периода	-	2,919	1,752	1,298	1,326	-	532	7,827
Амортизация на отписаните	-	-	(256)	(102)	(521)	-	(4)	(883)
31 декември 2021	-	18,882	36,412	8,503	25,664	-	27,631	117,092
Начислена за периода	-	2,919	1,732	1,212	1,051	-	913	7,827
Амортизация на отписаните	-	-	(1,586)	(748)	(439)	-	(62)	(2,835)
31 декември 2022	-	21,801	36,558	8,967	26,276	-	28,482	122,084
Нетна балансова стойност								
31 декември 2021	9,947	54,092	4,697	3,753	2,601	7,109	3,057	85,256
31 декември 2022	8,930	75,820	7,846	2,668	1,952	4,477	3,159	104,852

В разходите за придобиване на дълготрайни активи са включени и извършени от Банката ремонтни работи за преустройство на наети помещения в банкови офиси, които не са приключили към датата на изготвяне на индивидуалния отчет за финансовото състояние.

Активите от категория Сгради на Банката са преоценени на 31 декември 2022 г. Оценките са извършени от независим оценител. За информация относно определянето на справедливата стойност на активи от група Сгради вижте бележка 36.2.

Ако беше приложен моделът на цената на придобиване, балансовите стойности на преоценените активи сгради щяха да възлизат на 51,173 хил. лв. (2021 г.: 54,092 хил. лв.). Преоценените стойности включват преоценен резерв преди данъци в размер на 24,647 хил. лв. (2021 г.: - хил. лв.), който не подлежи на разпределение към собствениците на Банката.

Всички разходи за амортизация са включени на ред "Разходи за дейността" в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Към 31 декември 2022 Банката няма заложен свои дълготрайни активи като обезпечение и няма поети договорни ангажименти за придобиване на значими дълготрайни материални и нематериални активи.

14. АКТИВИ С ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ

Активите с право на ползване, признати от Банката във връзка с прилагането на МСФО 16 Лизинг, могат да бъдат представени, както следва:

	Сгради	Транспортни средства	Общо
01 януари 2021	68,709	2,162	70,871
Придобити	15,514	1,504	17,018
Отписани	(7,249)	(1,123)	(8,372)
31 декември 2021	76,974	2,543	79,517
Придобити	7,109	-	7,109
Отписани	(5,027)	-	(5,027)
31 декември 2022	79,056	2,543	81,599
Амортизация			
01 януари 2021	14,581	960	15,541
Начислена за периода	15,120	882	16,002
Амортизация на отписаните	(6,230)	(1,123)	(7,353)
31 декември 2021	23,471	719	24,190
Начислена за периода	12,657	843	13,500
Амортизация на отписаните	(4,942)	-	(4,942)
31 декември 2022	31,186	1,562	32,748
Нетна балансова стойност			
31 декември 2021	53,503	1,824	55,327
31 декември 2022	47,870	981	48,851

Задълженията за лизинг, съответстващи на активите с право на ползване, са представени в бележка 20 Други задължения и бележка 34 Лизинг. Матуритетната структура на задълженията по лизингови договори е представена в бележка 34 Лизинг.

Всички разходи за амортизация на активи с право на ползване са включени на ред "Разходи за дейността" в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

15. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Балансова стойност към 1 януари	18,251	18,632
Прехвърляния от ползван от собственика имот към инвестиционен имот	1,017	-
Нетна печалба/ (загуба) от промяна на справедливата стойност	4,229	(381)
Балансова стойност към 31 декември	23,497	18,251

Инвестиционните имоти на Банката към 31 декември 2022 и 31 декември 2021 се състоят от земя и търговски сгради, част от които са отдадени под наем за период от 10 години. Приходите от наем на инвестиционни имоти за годината, приключваща на 31 декември 2022, са в размер на 176 хил. лв. (2021 г.: 176 хил. лв.). През отчетните периоди Банката не е извършвала преки разходи във връзка с инвестиционните имоти. Всички преки разходи, свързани с инвестиционните имоти, се покриват от лизингополучателите.

Информация за справедливата стойност на инвестиционните имоти е представена в бележка 36.2.

16. ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Безсрочни депозити от местни банки:		
- в български лева	3,424	21,119
- в чуждестранна валута	4,279	17,564
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	7,002	11,175
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в български лева	47	48
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	489	489
Срочни депозити от местни банки в чуждестранна валута	2,445	2,445
ОБЩО ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ	17,686	52,840

17. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ

(а) Анализ по срочност и вид валута

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Безсрочни депозити		
В лева	2,528,588	2,227,937
В чуждестранна валута	238,534	191,173
	2,767,122	2,419,110
Срочни депозити		
В лева	1,258,885	1,238,954
В чуждестранна валута	1,266,606	1,217,944
	2,525,491	2,456,898
Спестовни влогове		
В лева	1,206,604	1,204,527
В чуждестранна валута	529,637	547,578
	1,736,241	1,752,105
Други депозити		
В лева	15,133	11,145
В чуждестранна валута	1,313	484
	16,446	11,629
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	7,045,300	6,639,742

(б) Анализ по вид клиент и вид валута

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Депозити на граждани		
В български лева	3,509,525	3,274,414
В чуждестранна валута	1,828,236	1,772,948
	5,337,761	5,047,362
Депозити на предприятия		
В български лева	1,498,179	1,397,004
В чуждестранна валута	207,791	183,747
	1,705,970	1,580,751
Депозити на други институции		
В български лева	1,506	11,145
В чуждестранна валута	63	484
	1,569	11,629
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	7,045,300	6,639,742

Ликвидната структура на задълженията към депозанти е представена в Бележка 35.2.

18. ЕМИТИРАНИ ОБЛИГАЦИИ

През декември 2013 Банката е издала чрез публично предлагане емисия конвертируеми облигации в размер на 36,000,000 евро, разпределени в 36,000 броя облигации с номинална стойност от 1,000 евро. Облигациите са подчинени, необезпечени, лихвоносни, свободнопрехвърляеми, безналични, конвертируеми в обикновени акции на Банката. Облигационният заем е сключен за срок от 7 години при 4.5% годишна лихва с плащане на главницата по заема еднократно на първоначалния падеж на емисията – 10.12.2020. Съгласно условията на емисията облигационерите нямат право на предсрочна изискуемост на лихви и главница по облигационния заем, включително при неизпълнение от страна на емитента, освен при наличие на определени условия към момента на плащането и след предварително разрешение на БНБ. Изменения и допълнения в условията по облигационната емисия могат да бъдат извършвани само при наличие на предварително писмено разрешение на БНБ.

През месец декември 2016 след получени разрешение от БНБ са извършени промени в условията на облигационната емисия, съобразно които датата на падеж на облигационната емисия се променя от 7 години след датата на Емисията на 10 години след датата на Емисията., дата на падеж на облигационната емисия след промяната е 10.12.2023, а дължимата лихва по облигационната емисия се променя от 4.5% на 3.6% годишно, считано от 11.12.2016.

На 25 февруари 2019 в Търговския регистър е вписано увеличението на капитала на Банката, чрез издаване на нови акции, емитирани вследствие конвертиране на облигации, е вписано по партидата на Банката. Увеличението на капитала в резултат на конвертирането облигации на стойност 45,002 хил. лв., е в размер на 13,975,679 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. След увеличението емитираният акционерен капитал на Банката се състои от 127,129,970 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката.

На проведено на 12.08.2020 Общо събрание на облигационерите от емисия конвертируеми облигации е взето решение за изменение в условията на облигационния заем, които включват промяна на датата на падеж на главницата от 10.12.2023 на 10.12.2028, намаление на лихвения процент от 3.60% на 2.75% годишно, считано от 11.12.2020. Банката не е признала ефект от модификация на финансовия пасив.

През месец декември 2021 настъпи поредното лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 357 хил. евро, която сума е изплатена на облигационерите.

През месец декември 2022 настъпи поредното лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 357 хил. евро, която сума е изплатена на облигационерите.

Задължението по облигационният заем към 31.12.2022 г. е размер на 25,450 хил. лв. (2021 г.: 25,450 хил. лв.)

19. ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Провизиите за очаквани кредитни загуби съгласно МСФО 9 във връзка със задбалансови експозиции - гаранции, акредитиви и кредитни ангажменти, са определени от страна на Банката към 31 декември 2022 в размер на 454 хил. лв. (2021 г.: 688 хил. лв.).

20. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
		Преизчислено
Задължения по лизингови договори (бележка 34)	44,768	48,912
Приходи за бъдещи периоди	2,723	3,275
Задължения към персонала по неизползван платен отпуск	3,101	2,652
Задължения към персонала при пенсиониране	1,671	1,634
Отсрочени данъчни пасиви	3,682	725
Деривати, държани за търгуване	677	118
Други задължения	3,003	3,600
ОБЩО ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	59,625	60,916

20.1. Задължения към персонала при пенсиониране

Към 31 декември 2022 и 2021 Банката е изчислила ефекта на бъдещите задължения за пенсии към персонала, като е формирала и отразила съответна провизия за определения ефект за 10 годишен период от време. Периодите след 10-тата година имат голяма отдалеченост във времето, поради което има наличие на значителна несигурност относно реализацията на допусканията, свързани с бъдещи събития и обстоятелства, което поражда недостатъчна надеждност на определения ефект за този период. Финансовите допускания, използвани от Банката, се прилагат при прогнозирането на развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на неговата настояща стойност, чрез определяне на лихвените проценти за дисконтиране и увеличение на доходите. При определянето на пенсионните задължения Банката е използвала дисконтов процент от 4.5% и увеличение на възнагражденията с 1% годишно. В процеса по определянето на пенсионните задължения Банката е използвала консултантски услуги, извършени от лицензиран актюер.

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Размер на задължението в началото на периода 1 януари	1,634	1,413
Разходи за лихви	74	27
Разходи за текущ трудов стаж	112	111
Изплатени доходи	(155)	(71)
Актюерски загуби	6	154
РАЗМЕР НА ЗАДЪЛЖЕНИЕТО В КРАЯ НА ПЕРИОДА 31 ДЕКЕМВРИ	1,671	1,634

20.2. Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2022 дериватите, държани за търгуване, в размер на 677 хил. лв. (2021 г.: 118 хил. лв.) са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

21. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

21.1. Емитиран капитал

Към 31 декември 2022 и 2021 емитираният, поискан и изцяло внесен акционерен капитал на Банката се състои съответно от 127,129,970 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката.

Предприятието-майка на Банката, ЦКБ Груп ЕАД, е дъщерно дружество на Химимпорт АД. Химимпорт АД е публично дружество, чиито акции се търгуват на Българска фондова борса АД.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

Основни акционери	2022		2021	
	Капитал	Процент	Капитал	Процент
ЦКБ Груп ЕАД	77,610	61.05	77,610	61.05
Химимпорт АД	10,475	8.24	10,475	8.24
ЗАД Армеец АД	8,992	7.07	8,992	7.07
Универсален пенсионен фонд				
Съгласие	8,872	6.98	8,872	6.98
Други	21,181	16.66	21,181	16.66
	<u>127,130</u>	<u>100</u>	<u>127,130</u>	<u>100</u>

21.2. Премияен резерв

Премияният резерв на Банката към 31 декември 2022 и 31 декември 2021 е в размер на 110,470 хил. лв.

21.3. Други резерви, включително неразпределена печалба

Другите резервите, включително неразпределена печалба, към 31 декември 2022 включват неразпределима част в размер на 7,059 хил. лв. (2021: 7,059 хил. лв.) и разпределима част в размер на 352,392 хил. лв. (2021: 326,173 хил. лв.).

21.4. Преоценъчни резерви

	Резерв от преоценка на капиталови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Резерв от преоценка на дългови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Резерв от преоценка на планове с дефинирани доходи във връзка с пенсионни задължения към персонала	Резерв от преоценка на нефинансови активи, нетно от данъци	Общо
Салдо към 1 януари 2022	314	12,152	(664)	-	11,802
Промяна в справедливата стойност на капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	2,556	-	-	-	2,556
Промяна в справедливата стойност на дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	(20,345)	-	-	(20,345)
Рекласифициране в печалбата или загубата в резултат от освобождаване от дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	(8,070)	-	-	(8,070)
Промяна в размера на очаквани кредитни загуби	-	113	-	-	113
Преоценка на планове с дефинирани доходи	-	-	(6)	-	(6)
Преоценка на нефинансови активи	-	-	-	24,647	24,647
Друг всеобхватен доход за годината преди данъци	2,556	(28,302)	(6)	24,647	(1,105)
Данъчен приход/(разход)	(256)	2,819	-	(2,465)	98
Друг всеобхватен доход за годината след данъци	2,300	(25,483)	(6)	22,182	(1,007)
Салдо към 31 декември 2022	2,614	(13,331)	(670)	22,182	10,795

22. ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Приходи от лихви по видове източници:		
Приходи от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва		
Кредити	86,785	82,220
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	18,589	16,281
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	14,635	13,455
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	10,104	5,589
Депозити в банки	4,801	344
Други приходи от лихви		
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	132	196
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	135,046	118,085

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Приходи от лихви по класификационни групи:		
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	116,325	101,608
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	18,589	16,281
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	132	196
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	135,046	118,085

Увеличението на приходите от лихви се дължи на увеличение на лихвените активи и общия ръст на лихвените равнища в световен мащаб.

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Разходи за лихви по видове източници:		
Разходи за лихви, изчислени по метода на ефективната лихва		
Депозити на клиенти	(1,783)	(2,520)
Лихви по лизинг	(1,586)	(1,719)
Емитирани облигации	(699)	(698)
Депозити на банки	(385)	(329)
Други	(74)	(34)
Други разходи за лихви		
Отрицателна лихва върху свръхрезерви при БНБ	(2,389)	(5,375)
Отрицателна лихва по предоставени средства в банки и други активи	(1,432)	(2,044)
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	(8,348)	(12,719)

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Разходи за лихви по класификационни групи:		
Отрицателна лихва по активите	(3,821)	(7,419)
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност	(4,527)	(5,300)
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	(8,348)	(12,719)

23. ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ И РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Приходи от такси от услуги, които се предоставят с течение на времето:		
Банкови преводи в страната и чужбина	32,374	28,410
Обслужване на сметки	17,294	16,903
Такси, свързани с кредитни експозиции	6,377	6,166
Обслужване по задбалансови ангажименти	828	828
Други приходи	16,851	14,391
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ	73,724	66,698
	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Банкови преводи в страната и чужбина	(15,361)	(11,756)
Освобождаване на ценни пратки	(1,982)	(1,556)
Обслужване на сметки	(826)	(1,168)
Ценни книжа	(351)	(205)
Други разходи	(522)	(414)
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ	(19,042)	(15,099)

24. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
(Загуба)/ печалба от преоценка с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	(16,553)	9,288
Печалба от операции с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, нетно	271	934
(Загуба)/печалба от операции с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	(3,612)	313
Загуба от преоценка на ценни книжа, държани за търгуване, нетно	(1,998)	(1,455)
Печалба/(загуба) от операции с ценни книжа, държани за търгуване, нетно	5,843	(965)
Получено обезщетение във връзка с промяна в справедливата стойност на ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	19,956	-
ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА, НЕТНО	3,907	8,115

През периода Банката е сключила договори и Анекс към тях за продажба на инвестиции в капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, като е включена клауза за възстановяване на щети при промяна в справедливата стойност на инструмента. Към 31 декември 2022 тази клауза е задействана поради изпълнение на условията, посочени в споразумението. В резултат на посоченото е признат приход от обезщетение в размер на 19,956 хил. лв.

25. НЕТНИ ЗАГУБИ ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

Нетната загуба от промяна на валутни курсове е в резултат на:

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Загуба от валутни сделки, нетно	(828)	(3,686)
(Загуба) / печалба от валутна преоценка, нетно	(5,244)	1,564
ОБЩО ЗАГУБА ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ, НЕТНО	(6,072)	(2,122)

Резултатът от сделки представлява нетната (загуба), възникваща от покупко-продажба на чуждестранни валути. Печалбата/(загубата) от преоценка представлява печалба/(загуба) от преоценката в български лева на активите и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута.

26. ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
		Преизчислен
Приходи от дивиденди	2,221	3,680
Приходи от договори за цесия	20	104
Приходи от продажба на дълготрайни материални активи	66	11
Приходи от продажба на активи, придобити от обезпечения	16	74
Промяна в справедлива стойност на инвестиционни имоти	4,229	(381)
Други приходи от дейността	2,186	2,204
ОБЩО ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	8,738	5,692

Приходите от договори за цесия през 2022 произтичат от прехвърлени от страна на Банката чрез договори за цесия финансови активи по амортизирана стойност – предоставени кредити и аванси на клиенти. През 2022 приходите от цесионни договори са в размер на 20 хил. лв. (2021 г.: 104 хил. лв.).

27. РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
		Преизчислен
Заплати и други разходи за персонала	(53,025)	(47,665)
Административни и маркетингови разходи	(40,786)	(37,004)
Амортизация	(21,327)	(23,829)
Други разходи	(26,054)	(22,806)
Материали и ремонти	(2,949)	(2,663)
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	(144,141)	(133,967)

В разходите за дейността са отразени и начислените за 2022 и 2021 на регистрираните одитори суми в размер на 1,678 хил. лв. за 2022 г., т.ч. 1,473 хил. лв. за независим финансов одит и 205 хил. лв. за други услуги, и 1,512 хил. лв. за 2021, в т.ч. 1,197 хил. лв. за независим финансов одит и 315 хил. лв. за други услуги.

28. РАЗХОДИ ЗА КРЕДИТНИ ЗАГУБИ ПО ФИНАНСОВИ АКТИВИ

Разходите за обезценки за 2022 съгласно МСФО 9 са представени както следва:

2022	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Предоставени ресурси и аванси на банки	7	-	-	7
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(90)	-	-	(90)
Предоставени кредити и аванси на клиенти	(1,889)	123	(846)	(2,612)
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	113	-	-	113
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	(24)	-	-	(24)
Общо нетни разходи за обезценки за несъбираемост	(1,883)	123	(846)	(2,606)

Разходите за обезценки за 2021 съгласно МСФО 9 са представени както следва:

2021	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Предоставени ресурси и аванси на банки	2	-	-	2
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(1)	-	-	(1)
Предоставени кредити и аванси на клиенти	(588)	88	(3,673)	(4,173)
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(1,909)	-	-	(1,909)
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	(432)	-	-	(432)
Общо нетни разходи за обезценки за несъбираемост	(2,928)	88	(3,673)	(6,513)

Подробна информация за очакваните кредитни загуби е представена в Бележка 35.1.

29. ДАНЪЦИ

Разходите за данъци са представени както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
	Преизчислено	
Разходи за текущи данъци	(333)	(1,542)
Разходи от отсрочени данъци, свързани с възникването и обратно проявление на временни разлики	(402)	42
Данъчен ефект от рекласификация в друг всеобхватен доход на дългови инструменти	(2,819)	(766)
Данъчен ефект от рекласификация в друг всеобхватен доход на капиталови инструменти	256	23
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ ВЪРХУ ДОХОДА	(3,298)	(2,243)
Данъчни разходи, признати директно в другия всеобхватен доход	(2,465)	-

Разходите за текущи данъци представляват сумата на платимия данък според българското законодателство и законните данъчни ставки от 10% за 2022 и 2021. Приходите или разходите за отсрочени данъци произлизат от промяната на преносната стойност на отсрочените данъчни активи и отсрочените данъчни пасиви. Отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2022 и 2021 са изчислени на база данъчна ставка в размер на 10%, в сила за 2023 и 2022.

Признатите отсрочени данъчни активи и пасиви са представени, както следва:

	Към 31.12.2021	Признати в печалбата и загубата	Признати в другия всеобхватен доход	Към 31.12.2022
Отсрочени данъчни активи:				
Други задължения (неизползвани отпуски)	251	45	-	296
Задължения към персонала при пенсиониране	97	3	-	100
Лизинг	126	32	-	158
Дълготрайни материални и нематериални активи	6	10	-	16
Сливане на дружества през 2010	(209)	-	-	(209)
Вливане на дружество през 2016	(61)	-	-	(61)
Преоценка на инвестиционни имоти	(455)	(492)	-	(947)
Преоценка на сгради, използвани в банковата дейност	-	-	(2,465)	(2,465)
Признати като:				
ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ АКТИВИ	480	90	-	570
ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ ПАСИВИ	(725)	(492)	(2,465)	(3,682)
ПРИЗНАТИ В ОБЩИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	-	(402)	(2,465)	-

Отсрочените данъчни активи са представени на ред „Други активи“ в отчета за финансовото състояние.

Отсрочените данъчни пасиви са представени на ред „Други задължения“ в отчета за финансовото състояние.

Връзката между разходите за данъци в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход е както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
	Преизчислен	
Печалба преди данъци	41,440	28,461
Данъци по приложими данъчни ставки: 10% за 2022 и 10% за 2021	(4,144)	(2,846)
Данъчен ефект от необлагаеми приходи/ неданъчно намалени разходи от сделки с акции на регулирана местна борса, дивиденди и др., нетно	846	603
РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	(3,298)	(2,243)
ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА	7.96%	7.88%

30. ОСНОВЕН ДОХОД НА АКЦИЯ (В ЛЕВА)

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
	Преизчислено	
Нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	38,142	26,218
Средно претеглен брой акции	127,129,970	127,129,970
ОСНОВЕН ДОХОД НА АКЦИЯ (В ЛЕВА)	0.30	0.21

Основният доход на акция е определен като нетната печалба за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, разделена на средно претегления брой на обикновените акции в обръщение, за годината, приключваща, съответно на 31 декември 2022 и 2021. Среднопретегленият брой акции се изчислява като сума от броя на обикновените акции в обръщение в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените или новоемитираните обикновени акции през периода, умножен по средновремевия фактор. Средновремевият фактор е равен на броя на дните, през които конкретните акции са били в обръщение, съотнесен към общия брой на дните през периода.

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
	Преизчислено	
Коригирана нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	38,841	26,916
Средно претеглен брой акции	135,020,711	135,020,711
ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ (В ЛЕВА)	0.29	0.20

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Средно претеглен брой акции, използван за доход на акция	127,129,970	Преизчислено 127,129,970
Потенциален брой акции от емитирани конвертируеми облигации	7,890,741	7,890,741
СРЕДНО ПРЕТЕГЛЕН БРОЙ АКЦИИ, ИЗПОЛВАН ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ (В ЛЕВА)	135,020,711	135,020,711

Коригираната нетна печалба за нуждите на определянето на дохода на акция с намалена стойност е изчислена чрез коригиране на нетната печалба за периода с разходите за лихви по емитирана облигационна емисия, оповестена в бележка 18.

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	38,142	Преизчислено 26,218
Разходи за лихви по емитирани конвертируеми облигации	699	698
КОРИГИРАНА НЕТНА ПЕЧАЛБА, ИЗПОЛЗВАНА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ	38,841	26,916

31. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

За да посрещне финансовите нужди на клиентите, Банката поема различни неотменими ангажменти и условни задължения. Те се състоят от финансови гаранции и други неотменими ангажменти за отпускане на кредити. Въпреки че тези задължения може да не бъдат признати в отчета за финансовото състояние, те съдържат кредитен риск и следователно представляват част от общия риск на Банката.

Банковите гаранции задължават Банката да извърши плащания от името на клиенти в случай на конкретно действие. Гаранциите носят кредитен риск, подобен на този при кредитите. Номиналните стойности на гаранциите и неотменимите ангажменти са изброени по-долу:

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Банкови гаранции		
В български лева	50,746	34,032
В чуждестранна валута	20,090	12,544
Очаквани кредитни загуби	(40)	(10)
Общо банкови гаранции, нетно	70,796	46,566
Неотменими ангажменти	78,895	233,154
Очаквани кредитни загуби	(414)	(678)
Общо неотменими ангажменти, нетно	78,481	232,476
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	149,731	279,730
ОБЩО ОЧАКВАНИ КРЕДИТНИ ЗАГУБИ	(454)	(688)
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ, НЕТНО	149,277	279,042

Към 31 декември 2022 и 2021 Банката има сключени договори за отпускане на кредити на клиенти за общата сума съответно от 78,895 хил. лв. и 233,154 хил. лв. Бъдещото усвояване на тази сума зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншовете на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

32. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ, ПРЕДСТАВЕНИ В ОТЧЕТА ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Парични средства	361,772	372,096
Парични салда в Централната Банка	1,592,582	1,555,769
Предоставени ресурси и аванси на банки с падеж до 3 месеца	75,665	167,366
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ, ПРЕДСТАВЕНИ В ОТЧЕТА ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК	2,030,019	2,095,231

През представените отчетни периоди Банката е осъществила следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

- Банката е придобила активи с право на ползване в размер на 7,109 хил. лв. (2021 г: 17,018 хил. лв.).

33. РАВНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ

Промените в задълженията на Банката, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Емитирани облигации	Задължения по лизингови договори	Общо
1 януари 2022 г.	25,450	48,912	74,362
Парични потоци:			
Плащания по главници	-	(11,221)	(11,221)
Плащания по лихви	(699)	(1,586)	(2,285)
Непарични промени:			
Начислени лихви	699	1,586	2,285
Придобити активи с право на ползване	-	7,109	7,109
Отписани пасиви	-	(32)	(32)
31 декември 2022 г.	25,450	44,768	70,218
	Емитирани облигации	Задължения по лизингови договори	Общо
1 януари 2021 г.	25,451	43,946	69,397
Парични потоци:			
Плащания по главници	-	(11,172)	(11,172)
Плащания по лихви	(698)	(1,719)	(2,417)
Непарични промени:			
Начислени лихви	698	1,719	2,417
Придобити активи с право на ползване	-	17,018	17,018
Отписани пасиви	-	(880)	(880)
Други изменения	(1)	-	(1)
31 декември 2021 г.	25,450	48,912	74,362

34. ЛИЗИНГ

34.1. Лизинг като лизингополучател

34.1.1. Лизингови плащания, признати като пасив

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Класифицирани като:		
Нетекущи	33,851	38,418
Текущи	10,917	10,494
	44,768	48,912

Банката наема множество офис помещения, в които извършва своята дейност чрез банкови офиси. Банката е страна и по договори за лизинг на транспортни средства. С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг се отразява в отчета за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг. Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекс или променливи проценти (например, лизингови плащания, базирани на процент от продажбите на Банката) се изключват от първоначалното оценяване на пасива и актива по лизинга. Банката класифицира активите си с право на ползване по последователен начин в своите имоти, машини и съоръжения (бел. 14).

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Банката, освен ако Банката има договорно право да преотдава под наем актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване.

Някои лизингови договори съдържат опция за директна покупка на основния актив по лизинга в края на срока на договора или за удължаване на лизинговия договор за следващ срок. Забранено е на Банката да продава или залага наетите активи като обезпечение. Съгласно договора за лизинг на офис сграда, Банката трябва да поддържа наетите имоти в добро състояние и да върне имотите в първоначалното им състояние след изтичане на лизинговия договор. Банката е длъжна да застрахова наетите имоти, машини и съоръжения и да заплаща такси за поддръжка в съответствие с договорите за лизинг.

Задълженията по лизингови договори са представени в бел. 20 и на ред Други задължения в индивидуалния отчет за финансовото състояние.

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2022 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	Общо
31 декември 2022 г.							
Лизингови плащания	12,195	10,226	7,583	5,228	4,385	9,478	49,095
Финансови разходи	(1,278)	(993)	(718)	(528)	(380)	(430)	(4,327)
Нетна настояща стойност	10,917	9,233	6,865	4,700	4,005	9,048	44,768

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2021 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	Общо
31 декември 2021 г.							
Лизингови плащания	11,944	10,208	8,464	6,212	4,742	12,758	54,328
Финансови разходи	(1,450)	(1,180)	(892)	(659)	(493)	(742)	(5,416)
Нетна настояща стойност	10,494	9,028	7,572	5,553	4,249	12,016	48,912

34.1.2. Лизингови плащания, които не са признати като пасив

Банката е избрала да не признава задължение по лизингови договори, ако те са краткосрочни (лизинги с очакван срок от 12 месеца или по-малко) или ако те са за наем на активи с ниска стойност. Плащания, направени по тези лизингови договори, се признават като разход по линейния метод. В допълнение, някои променливи лизингови плащания не могат да бъдат признавани като лизингови пасиви и се признават като разход в момента на възникването им.

Разходите за 2022 г., свързани с плащания, които не са включени в оценката на задълженията по лизингови договори, произтичащи от краткосрочни лизингови договори са в размер на 2,450 хил. лв. (2021 г.: 1,787 хил. лв.).

Към 31 декември 2022 г. Банката е поела ангажимент за плащания по краткосрочни лизингови договори и лизинг на активи с ниска стойност и общата сума на поетите задължения към тази дата е 1,063 хил. лв. (2021 г.: 999 хил. лв.).

34.1.3. Суми, признати в печалбата и загубата

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Разходи за амортизация на активи с право на ползване	(13,500)	(16,002)
Разходи за лихви по лизингови задължения	(1,586)	(1,719)
Разходи, свързани с краткосрочни лизингови договори и лизингови договори, активите по които са с ниска стойност	(2,450)	(1,787)

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
31 декември 2022 г.							
Лизингови плащания по договори, за които не е признат актив с право на ползване	797	121	54	20	12	59	1,063
31 декември 2021 г.							
Лизингови плащания по договори, за които не е признат актив с право на ползване	694	135	57	22	17	74	999

Банката не е изправена пред значителен ликвиден риск по отношение на лизинговите си задължения. Лизинговите задължения се наблюдават в рамките на Дирекция Финансово-счетоводна на Банката. Лизинговите задължения са деноминирани в български левове и евро.

34.2. Оперативен лизинг като лизингодател

Банката отдава под наем две офис сгради и някои малки части от сгради, използвани от Банката в дейността и. Тази дейност не е основна за операциите на банката.

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг, които Банката е сключила като лизингодател за отдаване под наем на недвижими имоти и други дълготрайни материални активи, са представени както следва:

	Дължими минимални лизингови постъпления						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
31 декември 2022 г.	962	853	712	213	167	797	3,704
31 декември 2021 г.	968	832	789	690	192	713	4,184

Лизинговите плащания, признати като приход за периода, възлизат на 1,101 хил. лв. (2021: 1,193 хил. лв.). Банката няма индивидуално значими лизингови ангажименти.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

Рискът в дейността на Банката, свързан с финансови инструменти, е възможността фактическите постъпления от притежаваните финансови инструменти да не съответстват на очакваните. Спецификата на банковата дейност извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптималната ликвидност и диверсификация на портфейла. Основната цел, при управлението на риска, е по изчерпателен и категоричен начин да представя и анализира видовете риск, на които е изложена Банката.

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информиране и последващ контрол на рисковете.

Основните принципи, залегнали в политиката на Банката по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на "предпазливост", който предполага отчитането на едновременната проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисково претеглените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана, и е структурирана според нивата на компетенции както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Специализирани колективни органи - изготвят предложения до УС, Изпълнителните директори и Прокуриста по отношение рамката и основните параметри на дейността по управление на риска;
- Изпълнителни директори и Прокурист – осъществяват общия контрол, организират и ръководят процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;
- Ръководители на структурни звена на Банката – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни единици.

Притежаваните от Банката експозиции в деривативни финансови инструменти, са представени по справедлива стойност и представляват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори, валутни суапове на открития пазар и опционни сделки с базови активи финансови инструменти. Тези сделки, търгувани от страна на Банката за собствена сметка, не са със съществен размер и матуритет под 1 година и Банката не е изложена на съществени рискове, произтичащи от тези инструменти.

Естеството и същността на рисковете, на които са изложени финансовите инструменти, притежавани от Банката са следните:

- Кредитен риск
- Ликвиден риск
- Пазарен риск
 - Лихвен риск
 - Валутен риск
 - Ценови риск

35.1. Кредитен риск

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, произтичаща от неизпълнение на договорни задължения на контрагента по притежавани от Банката финансови активи. Банката управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. Банката е структурирала звена за наблюдение и управление на кредитния риск за отделните бизнес сегменти, като прилага индивидуални кредитни политики. Кредитният риск на отделните експозиции се управлява през целия живот на експозицията – от вземането на решение за формиране на експозицията до пълното ѝ погасяване. С цел минимизирането на кредитния риск в процеса на кредитиране се прилагат детайлизирани процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Политиките за управление на риска в съответствие с МСФО 9 са представени в бележка 3.2.6.3.

Кредитния риск, оценен като вероятност от неизпълнение на кредитите, включени в модела за колективно провизиране, към 31.12.2022, могат да бъдат представени както следва:

Min PD	Max PD	Потребителски	Ипотечни	Корпоративни	Общо
1.49%	9.08%	326,183	961,890	1,400,571	2,688,644
2.77%	99.00%	1,130	2,643	7,745	11,518
	100.00%	936	1,315	-	2,251
		328,249	965,848	1,408,316	2,702,413

Кредитния риск, оценен като вероятност от неизпълнение на кредитите, включени в модела за колективно провизиране, към 31.12.2021, могат да бъдат представени както следва:

Min PD	Max PD	Потребителски	Ипотечни	Корпоративни	Общо
1.13%	5.79%	321,370	840,871	1,314,572	2,476,813
1.94%	99.00%	2,738	4,447	11,868	19,053
	100.00%	1,661	1,908	45	3,614
		325,769	847,226	1,326,485	2,499,480

Бележки 35.1.1 и 35.1.2 представят анализите, извършвани от Банката, относно кредитния риск в съответствие с МСФО 9.

В допълнение, освен политиките на банката в съответствие с МСФО 9, за управление на кредитния си риск банката използва рисковите тегла, заложи в регулаторните изисквания, за определяне на рисковопреглетените активи съгласно Регламент ЕС 2013/575. Така посочените проценти съответстват на групите за кредитно качество съотносими към конкретните видове активи, посочени в таблици към приложенията на Регламент ЕС 2013/575.

Паричните средства и паричните салда в Централната банка в размер на 1,954,354 хил. лв. не са носители на съществен кредитен риск за Банката поради тяхното естество и възможността Банката да разполага с тях.

Предоставените ресурси и аванси на банки в размер на 78,584 хил. лв. представляват преди всичко депозити в международни и български финансови институции с падеж до 7 дни.

Тези финансови активи носят кредитен риск, чиято максимална изложеност според политиката на Банката в процентно изражение може да бъде 0%, 20%, 50% и 100%, като процентното изражение се определя в зависимост от качествената характеристика на финансовата институция.

Вземанията по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа в размер от 393,249 хил. лв. носят кредитен риск за Банката в зависимост от риска на предоставеното обезпечение. Една част от вземанията в размер на 41,878 хил. лв. са обезпечени с държавни ценни книжа, емитирани от Република България и носят 0% риск. Останалата част от вземанията в размер на 351,477 хил.

лв. са обезпечени с корпоративни ценни книжа и носят 100% риск в зависимост от емитента на ценните книжа, предоставени като обезпечение.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, в размер на 208,270 хил. лв., представляват: капиталови инструменти/акции/ в български нефинансови предприятия в размер на 78,902 хил. лв. и в чуждестранни кредитни институции в размер 9,475 хил. лв. и чуждестранни нефинансови предприятия в размер 22,706 хил. лв., чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% риск; дялове в български договорни фондове на стойност 91,516 хил. лв. – с рисково тегло от 0% до 1250% в зависимост от вида на базисния актив; дългови инструменти, емитирани от Република България, в размер на 5,659 хил. лв. с 0% рисково тегло; и деривати – 12 хил. лв. с кредитен риск от 20 %.

Капиталовите ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, в размер на 18,227 хил. лв., представляват акции във финансови и нефинансови предприятия, които носят кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 18,227 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и емитирани от Република България, в размер на 13,436 хил. лв. носят за Банката 0% кредитен риск.

Дълговите ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и емитирани от чуждестранни правителства в размер на 118,232 хил. лв. носят съответно 50% и 100% риск в зависимост от кредитното качество на емитента на ценните книжа.

Дълговите ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества в размер на 413,586 хил. лв., носят кредитен риск за Банката, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 413,586 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от Република България, са с балансова стойност в размер на 770,429 хил. лв. носят 0% кредитен риск. Дългови ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от други държави са с балансова стойност в размер на 494,400 хил. лв., носят кредитен риск за Банката в зависимост от кредитния рейтинг на държавата емитент.

Дълговите ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от местни и чуждестранни дружества с балансова стойност в размер на 27,615 хил. лв., носят кредитен риск за Банката, чиято максимална изложеност в процентно отношение е от 20% до 100% в зависимост от кредитния рейтинг на емитента.

Инвестициите в дъщерните предприятия на Банката, Централна кооперативна банка АД, Скопие, Република Северна Македония и УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, София, Република България в общ размер на 49,416 хил. лв. носят кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 49,416 хил. лв. в абсолютна сума.

Предоставените кредити и аванси на клиенти с отчетна стойност в размер на 3,031,140 хил. лв. носят кредитен риск за Банката. За определянето на размера на изложеност на Банката към този риск, се извършва анализ на индивидуалния риск за Банката, произтичащ от всяка конкретно определена експозиция, като Банката прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, заложи в банковото законодателство на Република България и в МСФО. Съобразно тези критерии и извършения анализ, максималната изложеност на Банката за кредитен риск е в размер на 1,924,979 хил. лв.

Към 31 декември 2022 размерът на формираните от Банката провизии за покриване на очаквани кредитни загуби на кредити и аванси е 38,914 хил. лв.

През 2022 г., както и към датата на съставяне на настоящия финансов отчет, бизнесът трябва да се справя с предизвикателства, свързани с висока инфлация, нарушени вериги за доставки, недостиг на определени видове суровини и др., свързани с последствията от глобалната пандемия и разразилата се война на територията на Украйна. Към датата на съставяне на

настоящия отчет променената парична политика от водещите централни банки, както и очакванията за рецесия не се проявяват в макроикономическите показатели на България, както и не са повлияли негативно върху резултатите на стопанските субекти, а напротив отчитаните резултати и показатели за растеж на БВП са рекордни за ЕС. Банката е лимитирала своята експозиция към засегнати сектори от геополитическите турбуленции, като прекрати една съществена експозиция към държавно дружество търгуващо с газ и към 31.12.2022 г. и датата на съставяне на настоящия отчет няма експозиции към сектори, повлияни негативно от описаните икономически и политически фактори.

В използваните от Банката модели за оценка на кредитните загуби не са правени изменения във връзка с настъпването на глобалната пандемия от Covid-19, високата инфлация и войната в Украйна, доколкото тяхната точност и адекватност зависи от рисковите параметри, които служат за изчисление на размера на очакваните кредитни загуби и те участват с действителните си стойности, такива каквито са отчетени от статистическите и финансови държавни органи.

През 2022 г. качеството на портфейла с експозиции на Банката остава стабилно и няма повишение в дела на необслужваните експозиции, използваните модели за оценка на кредитните загуби адекватно са оценили размерът на ОКЗ.

Съгласно действащите в Банката „Правила за приемане, оценка и управление на обезпечения по кредитни сделки“, оценките на обезпеченията, вкл. търговските недвижими имоти се актуализират на всеки 12 месеца, а жилищните недвижими имоти – на всеки три години. При необходимост, Банката може да изисква и по-честа актуализация, напр. при промяна в параметрите на кредитна сделка или когато информацията, с която разполага, показва, че стойността им е спаднала значително спрямо общите пазарни цени. Оценките на недвижимите имоти се извършват от независими сертифицирани оценители.

35.1.1. Качество на активите

В таблиците по-долу Банката е представила структурата и изменението на коректива за очаквани кредитни загуби:

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	24	-	-	24
Загуба от обезценка към 01 януари 2022	(7)	-	-	(7)
Изменение в загубата от обезценка	(7)	-	-	(7)
Освободени през периода	17	-	-	17
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	17	-	-	17

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	26	-	-	26
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	(2)	-	-	(2)
Изменение в загубата от обезценка	8	-	-	8
Начислени за периода	(10)	-	-	(10)
Освободени през периода	24	-	-	24
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	24	-	-	24

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Загуба от обезценка към 01 януари 2022	1,246	-	-	1,246
Изменение в загубата от обезценка	90	-	-	90
Начислени за периода	1,336	-	-	1,336
Освободени през периода	(1,246)	-	-	(1,246)
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	1,336	-	-	1,336

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	1,245	-	-	1,245
Изменение в загубата от обезценка	1	-	-	1
Начислени за периода	1,246	-	-	1,246
Освободени през периода	(1,245)	-	-	(1,245)
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	1,246	-	-	1,246

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 01 януари 2022	12,648	140	23,991	36,779
Изменение в загубата от обезценка, признато в печалбата и загубата				
– Трансфер към Фаза 1	2,184	(52)	3	2,135
– Трансфер към Фаза 2	159	(48)	(111)	-
– Трансфер към Фаза 3	(7)	118	(111)	-
– Трансфер към Фаза 3	(4)	(5)	9	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	1	11	299	311
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(2,537)	(114)	(58)	(2,709)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	3,507	1	13	3,521
– Изменение в рисковите параметри	1,065	(15)	439	1,489
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(477)	(477)
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	14,832	88	23,994	38,914

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	12,069	228	21,176	33,473
Изменение в загубата от обезценка, признато в печалбата и загубата				
– Трансфер към Фаза 1	579	(88)	2,815	3,306
– Трансфер към Фаза 2	260	(43)	(217)	-
– Трансфер към Фаза 2	(20)	182	(162)	-
– Трансфер към Фаза 3	(6)	(21)	27	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	1	22	638	661
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(2,404)	(166)	(333)	(2,903)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	2,371	9	80	2,460
– Изменение в рисковите параметри	386	(71)	3,642	3,957
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(769)	(769)
- Намаление, дължащо се на отписване поради продажба	(9)	-	(90)	(99)
- Валутни разлики и други корекции	-	-	(1)	(1)
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	12,648	140	23,991	36,779

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 01 януари 2022	591	-	-	591
Изменение в загубата от обезценка	24	-	-	24
Начислени за периода	901	-	-	901
Освободени през периода	(877)	-	-	(877)
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	615	-	-	615

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	159	-	-	159
Изменение в загубата от обезценка	432	-	-	432
Начислени за периода	501	-	-	501
Освободени през периода	(69)	-	-	(69)
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	591	-	-	591
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД				
Загуба от обезценка към 01 януари 2022	4,643	-	-	4,643
Изменение в загубата от обезценка	(113)	-	-	(113)
Начислени за периода	1,775	-	-	1,775
Освободени през периода	(1,888)	-	-	(1,888)
Други изменения	1	-	-	1
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	4,529	-	-	4,529
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД				
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	2,734	-	-	2,734
Изменение в загубата от обезценка	1,909	-	-	1,909
Начислени за периода	2,032	-	-	2,032
Освободени през периода	(123)	-	-	(123)
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	4,643	-	-	4,643
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти				
Загуба от обезценка към 01 януари 2022	654	4	20	678
Изменение в загубата от обезценка	(270)	(1)	7	(264)
Начислени за периода	589	11	49	649
Освободени през периода	(868)	(7)	(37)	(912)
Валутни и други движения	9	(5)	(5)	(1)
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	384	3	27	414
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти				
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	935	1	23	959
Изменение в загубата от обезценка	(281)	3	(3)	(281)
Начислени за периода	558	9	85	652
Освободени през периода	(861)	(9)	(64)	(934)
Валутни и други движения	22	3	(24)	1
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	654	4	20	678
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции				
Загуба от обезценка към 01 януари 2022	10	-	-	10
Изменение в загубата от обезценка	30	-	-	30
Начислени за периода	40	-	-	40
Освободени през периода	(10)	-	-	(10)
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	40	-	-	40
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции				
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	19	-	-	19
Изменение в загубата от обезценка	(9)	-	-	(9)
Начислени за периода	10	-	-	10
Освободени през периода	(19)	-	-	(19)
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	10	-	-	10

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

В таблиците по-долу Банката е представила структурата и изменението на brutните стойности на категориите активи:

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Балансова стойност преди обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2022	170,324	-	-	170,324
Изменение в брутната балансова стойност	(91,723)	-	-	(91,723)
Увеличение за периода	30,157	-	-	30,157
Намаление през периода	(121,880)	-	-	(121,880)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2022	78,601	-	-	78,601
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	(17)	-	-	(17)
Балансова стойност към 31 декември 2022	78,584	-	-	78,584

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Балансова стойност преди обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2021	182,376	-	-	182,376
Изменение в брутната балансова стойност	(12,052)	-	-	(12,052)
Увеличение за периода	127,073	-	-	127,073
Намаление през периода	(139,125)	-	-	(139,125)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2021	170,324	-	-	170,324
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	(24)	-	-	(24)
Балансова стойност към 31 декември 2021	170,300	-	-	170,300

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Балансова стойност преди обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2022	358,228	-	-	358,228
Изменение в брутната балансова стойност	36,357	-	-	36,357
Увеличение за периода	394,585	-	-	394,585
Намаление през периода	(358,228)	-	-	(358,228)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2022	394,585	-	-	394,585
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	(1,336)	-	-	(1,336)
Балансова стойност към 31 декември 2022	393,249	-	-	393,249

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Балансова стойност преди обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2021	360,917	-	-	360,917
Изменение в брутната балансова стойност	(2,689)	-	-	(2,689)
Увеличение за периода	358,228	-	-	358,228
Намаление през периода	(360,917)	-	-	(360,917)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2021	358,228	-	-	358,228
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	(1,246)	-	-	(1,246)
Балансова стойност към 31 декември 2021	356,982	-	-	356,982

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2022	2,829,588	19,490	76,160	2,925,238
Изменение в брутната балансова стойност	152,292	(7,677)	201	144,816
- Трансфер към Фаза 1	6,831	(6,081)	(750)	-
- Трансфер към Фаза 2	(1,950)	2,471	(521)	-
- Трансфер към Фаза 3	(1,128)	(423)	1,551	-
- Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	41	35	80	156
- Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(449,226)	(1,240)	(1,459)	(451,925)
- Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	756,649	42	129	756,820
- Изменение в рисковите параметри	(158,925)	(2,481)	1,648	(159,758)
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(477)	(477)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2022	2,981,880	11,813	76,361	3,070,054
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	(14,832)	(88)	(23,994)	(38,914)
Балансова стойност към 31 декември 2022	2,967,048	11,725	52,367	3,031,140

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 01 януари 2021	2,492,191	21,844	76,284	2,590,319
Изменение в брутната балансова стойност	339,769	(2,354)	(124)	334,919
– Трансфер към Фаза 1	4,902	(4,002)	(900)	-
– Трансфер към Фаза 2	(5,799)	6,703	(904)	-
– Трансфер към Фаза 3	(1,231)	(1,873)	3,104	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	20	67	21	108
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(278,863)	(1,290)	(957)	(281,110)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	752,012	763	167	752,942
– Изменение в рисковите параметри	(131,272)	(2,722)	204	(133,790)
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(769)	(769)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	(2,372)	-	(90)	(2,462)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2021	2,829,588	19,490	76,160	2,925,238
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	(12,648)	(140)	(23,991)	(36,779)
Балансова стойност към 31 декември 2021	2,816,940	19,350	52,169	2,888,459

Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 01 януари 2022	631,612	-	-	631,612
Изменение в брутната балансова стойност	660,832	-	-	660,832
Увеличение за периода	801,142	-	-	801,142
Намаление през периода	(140,310)	-	-	(140,310)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2022	1,292,444	-	-	1,292,444
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	(615)	-	-	(615)
Балансова стойност към 31 декември 2022	1,291,829	-	-	1,291,829

Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 01 януари 2021	420,827	-	-	420,827
Изменение в брутната балансова стойност	210,785	-	-	210,785
Увеличение за периода	301,863	-	-	301,863
Намаление през периода	(91,078)	-	-	(91,078)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2021	631,612	-	-	631,612
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	(591)	-	-	(591)
Балансова стойност към 31 декември 2021	631,021	-	-	631,021

Балансова стойност преди обезценка – Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през ДВД	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 01 януари 2022	857,786	-	-	857,786
Изменение в брутната балансова стойност	(294,305)	-	-	(294,305)
Увеличение за периода	102,607	-	-	102,607
Намаление през периода	(396,912)	-	-	(396,912)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2022	563,481	-	-	563,481
Загуба от обезценка към 31 декември 2022, признати в капитала	(4,529)	-	-	(4,529)

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Балансова стойност преди обезценка – Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през ДВД	714,737	-	-	714,737
Брутна балансова стойност към 01 януари 2021	143,049	-	-	143,049
Изменение в брутната балансова стойност	347,950	-	-	347,950
Увеличение за периода	(204,901)	-	-	(204,901)
Намаление през периода				
Брутна балансова стойност към 31 декември 2021	857,786	-	-	857,786
Загуба от обезценка към 31 декември 2021, признати в капитала	(4,643)	-	-	(4,643)

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Кредитни ангажименти				
Обща сума на кредитните ангажименти към 01 януари 2022	231,665	1,018	471	233,154
Изменение в стойността на кредитните ангажименти	(153,317)	(699)	(243)	(154,259)
Увеличение за периода	28,091	40	46	28,177
Намаление през периода	(181,618)	(459)	(359)	(182,436)
Други движения	210	(280)	70	-
Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2022	78,348	319	228	78,895
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2022	(384)	(3)	(27)	(414)

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Кредитни ангажименти				
Обща сума на кредитните ангажименти към 01 януари 2021	242,185	310	383	242,878
Изменение в стойността на кредитните ангажименти	(10,520)	708	88	(9,724)
Увеличение за периода	51,039	105	117	51,261
Намаление през периода	(60,646)	(173)	(166)	(60,985)
Други движения	(913)	776	137	-
Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2021	231,665	1,018	471	233,154
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2021	(654)	(4)	(20)	(678)

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Договори за финансови гаранции				
Обща сума на гаранциите към 01 януари 2022	46,577	-	-	46,577
Изменение в брутната балансова стойност	24,259	-	-	24,259
Увеличение за периода	44,796	-	-	44,796
Намаление през периода	(20,537)	-	-	(20,537)
Обща сума на гаранциите към 31 декември 2022	70,836	-	-	70,836
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2022	(40)	-	-	(40)

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Договори за финансови гаранции				
Обща сума на гаранциите към 01 януари 2021	48,744	-	-	48,744
Изменение в брутната балансова стойност	(2,168)	-	-	(2,168)
Увеличение за периода	16,472	-	-	16,472
Намаление през периода	(18,640)	-	-	(18,640)
Обща сума на гаранциите към 31 декември 2021	46,576	-	-	46,576
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2021	(10)	-	-	(10)

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

Загуба от обезценка по вид актив

	2022	2021
Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	(17)	(24)
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(1,336)	(1,246)
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	(38,914)	(36,779)
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	(615)	(591)
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през ДВД	(4,529)	(4,643)
	(45,411)	(43,283)

Предоставени кредити и аванси на клиенти

	2022 Брутна балансова стойност	Загуба от обезценка	2021 Брутна балансова стойност	Загуба от обезценка
0-29 дни	2,993,825	(15,276)	2,847,827	(13,214)
30-59 дни	1,303	(35)	2,479	(40)
60-89 дни	509	(47)	846	(50)
90-180 дни	516	(114)	793	(184)
Повече от 181 дни	73,901	(23,442)	73,293	(23,291)
Общо	3,070,054	(38,914)	2,925,238	(36,779)

	2022	2021
Предоставените кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	3,070,054	2,925,238
Намалени с обезценка за несъбираемост	(38,914)	(36,779)
Общо предоставени кредити и аванси на клиенти	3,031,140	2,888,459

	31.12.2022 Обезценка за очаквани кредитни загуби			31.12.2021		
	Брутна балансова стойност	Балансова стойност	Брутна балансова стойност	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Балансова стойност	
Банкиране на дребно						
Ипотечни кредити	707,400	(422)	706,978	645,922	(385)	645,537
Потребителски кредити	584,250	(6,978)	577,272	524,235	(6,267)	517,968
Кредитни карти	14,062	(1,100)	12,962	15,042	(959)	14,083
Други	2,443	(2,443)	-	2,333	(2,333)	-
Общо банкиране на дребно	1,308,155	(10,943)	1,297,212	1,187,532	(9,944)	1,177,588
Корпоративно кредитиране	1,761,899	(27,971)	1,733,928	1,737,706	(26,835)	1,710,871
Общо	3,070,054	(38,914)	3,031,140	2,925,238	(36,779)	2,888,459

	2022			
Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<i>Категория</i>	78,601	-	-	78,601
Общо брутна балансова стойност	78,601	-	-	78,601
Загуба от обезценка	(17)	-	-	(17)
Балансова стойност	78,584	-	-	78,584

	2021			
Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<i>Категория</i>	170,324	-	-	170,324
Общо брутна балансова стойност	170,324	-	-	170,324
Загуба от обезценка	(24)	-	-	(24)
Балансова стойност	170,300	-	-	170,300

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	2022			
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Категория	394,585	-	-	394,585
Общо брутна балансова стойност	394,585	-	-	394,585
Загуба от обезценка	(1,336)	-	-	(1,336)
Балансова стойност	393,249	-	-	393,249

Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	2021			
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Категория	358,228	-	-	358,228
Общо брутна балансова стойност	358,228	-	-	358,228
Загуба от обезценка	(1,246)	-	-	(1,246)
Балансова стойност	356,982	-	-	356,982

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2022			
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Категория	2,981,880	11,813	76,361	3,070,054
Общо брутна балансова стойност	2,981,880	11,813	76,361	3,070,054
Загуба от обезценка	(14,832)	(88)	(23,994)	(38,914)
Балансова стойност	2,967,048	11,725	52,367	3,031,140

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2021			
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Категория	2,829,588	19,490	76,160	2,925,238
Общо брутна балансова стойност	2,829,588	19,490	76,160	2,925,238
Загуба от обезценка	(12,648)	(140)	(23,991)	(36,779)
Балансова стойност	2,816,940	19,350	52,169	2,888,459

Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	2022			
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Категория	1,292,444	-	-	1,292,444
Общо брутна балансова стойност	1,292,444	-	-	1,292,444
Загуба от обезценка	(615)	-	-	(615)
Балансова стойност	1,291,829	-	-	1,291,829

Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	2021			
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Категория	631,612	-	-	631,612
Общо брутна балансова стойност	631,612	-	-	631,612
Загуба от обезценка	(591)	-	-	(591)
Балансова стойност	631,021	-	-	631,021

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през ДВД	2022			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
Категория	563,481	-	-	563,481
Общо брутна балансова стойност	563,481	-	-	563,481
Загуба от обезценка, отразена в капитала	(4,529)	-	-	(4,529)

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през ДВД	2021			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
Категория	857,786	-	-	857,786
Общо брутна балансова стойност	857,786	-	-	857,786
Загуба от обезценка, отразена в капитала	(4,643)	-	-	(4,643)

Кредитни ангажменти	2022			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
Категория	78,348	319	228	78,895
Обща сума на поетите ангажменти	78,348	319	228	78,895
Провизии за очаквани загуби	(384)	(3)	(27)	(414)

Кредитни ангажменти	2021			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
Категория	231,667	1,018	469	233,154
Обща сума на поетите ангажменти	231,667	1,018	469	233,154
Провизии за очаквани загуби	(654)	(4)	(20)	(678)

Договори за финансови гаранции	2022			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
Категория	70,836	-	-	70,836
Общо сума на поетите гаранции	70,836	-	-	70,836
Провизии за очаквани загуби	(40)	-	-	(40)

Договори за финансови гаранции	2021			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
Категория	46,576	-	-	46,576
Общо сума на поетите гаранции	46,576	-	-	46,576
Провизии за очаквани загуби	(10)	-	-	(10)

35.1.2. Концентрация на кредитния риск

Рискът от концентрация представлява възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл или географска област.

Таблиците по-долу представят разрез на концентрациите на различните категории активи на Банката по региони и по икономически сектори.

Предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност	2022	2021
Концентрация по сектор		
Централни банки	1,085	1,914
Български търговски банки	263	55,845
Чуждестранни търговски банки	77,253	112,565
Общо	78,601	170,324
Концентрация по регион		
Европа	61,594	159,889
Америка	12,717	5,146
Азия	4,290	5,289
Общо	78,601	170,324
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	2022	2021
Корпоративни:	394,585	394,585
Строителство	66,978	69,265
Търговия и финанси	243,400	207,958
Транспорт и комуникации	22,700	21,696
Промисленост	15,358	14,713
Други	46,149	44,596
Общо	394,585	358,228
Концентрация по региони		
Европа	394,585	394,585
Общо	394,585	358,228
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	2022	2021
Концентрация по сектор		
Държави	1,264,253	620,156
Банки	7,804	-
Корпоративни:		
Търговия и финанси	19,772	10,865
Общо	1,291,829	631,021
Концентрация по региони		
Европа	1,263,432	621,348
Азия	9,684	9,673
Америка	18,713	-
Общо	1,291,829	631,021
Инвестиции в дългови ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през Друг всеобхватен доход	2022	2021
Концентрация по сектор		
Държави	131,668	430,587
Банки	18,189	-
Корпоративни:		
Строителство	147,723	135,781
Промисленост	16,469	31,069
Търговия и финанси	200,732	214,537
Транспорт и комуникации	9,119	8,677
Други	21,354	22,981
Общо	545,254	843,632
Концентрация по региони		
Европа	545,254	843,632
Общо	545,254	843,632

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2022	2021
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно:	1,308,155	1,187,532
Ипотечни	707,400	645,922
Потребителски	584,250	524,235
Кредитни карти	14,062	15,042
Други	2,443	2,333
Корпоративни:	1,761,899	1,737,706
Селско и горско стопанство	102,570	96,417
Промисленост	51,633	54,579
Строителство	452,642	500,106
Търговия и финанси	953,527	863,154
Транспорт и комуникации	99,522	123,624
Други	102,005	99,826
Общо брутна експозиция	3,070,054	2,925,238
Концентрация по региони		
Европа	3,069,976	2,925,082
Америка	6	5
Азия	72	151
Общо брутна експозиция	3,070,054	2,925,238
Кредитни ангажименти	2022	2021
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно:	43,231	45,841
Ипотечни	464	901
Потребителски	7,559	7,391
Кредитни карти	35,208	37,549
Корпоративни:	35,664	187,313
Селско и горско стопанство	4,264	7,804
Промисленост	1,117	26,562
Строителство	15,458	35,584
Търговия и финанси	8,639	110,741
Транспорт и комуникации	4,632	4,925
Други	1,554	1,697
Общо	78,895	233,154
Концентрация по региони		
Европа	78,869	233,119
Америка	-	1
Близкия изток и Африка	26	34
Общо	78,895	233,154
Договори за финансови гаранции	2022	2021
Корпоративни:		
Селско и горско стопанство	1,177	382
Промисленост	5,759	6,316
Строителство	13,683	9,064
Търговия и финанси	23,555	18,576
Транспорт и комуникации	5,562	6,306
Други	21,100	5,932
Общо	70,836	46,576
Концентрация по региони		
Европа	70,836	46,576
Общо	70,836	46,576

Кредитни експозиции с мерки за реструктуриране

Като експозиции с мерки по реструктуриране Банката приема кредитни експозиции, по които са изменени първоначалните условия на договора, поради затруднения на длъжника при изпълнение на своите финансови задължения и които отстъпки банката не би дала при други обстоятелства.

Измененията в първоначалните условия на договора във връзка с прилагане на мерките за реструктуриране могат да включват:

- Отлагане или разсрочване на плащането на главница, лихви или, където е приложимо, на такси, което може да доведе до намаление на размера на финансовото задължение;
- Частично или цялостно рефинансиране на договор за проблемен дълг, което се разрешава единствено когато длъжникът изпитва финансови затруднения;
- Пълно или частично отписване на дълг, което отписване води до намаление на размера на финансовото задължение;
- Изменение, включващо погасявания в резултат на придобиване от страна на Банката на обезпечение, се третира като мярка за реструктуриране, когато длъжникът изпитва финансови затруднения;
- Предоставени отстъпки на длъжник, който е в неизпълнение преди предоставянето на отстъпките;
- Намаление на лихвения процент по договора, с изключение на промяна в договорения лихвен процент, породена от промените в пазарните лихвени нива.

Информацията относно експозициите с мерки за реструктуриране е както следва:

	2022	2021		
	Корпоративни клиенти	Физически лица	Корпоративни клиенти	Физически лица
Стойност преди обезценка	43,597	2,351	42,392	2,617
Обезценка	(6,669)	(402)	(7,293)	(410)
Стойност след обезценка	<u>36,928</u>	<u>1,949</u>	<u>35,099</u>	<u>2,207</u>

Обезпечения по предоставени кредити

Жилищни ипотечни кредити на физически лица

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити на физически лица според коефициент на обезпеченост (loan-to-value). Коефициентът се изчислява като съотношение на брутната стойност на кредитната експозиция към стойността на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се определя при отпускане на кредита и се обновява периодично, както и при настъпили съществени промени в цените на жилищния пазар.

Коефициент на обезпеченост (loan-to-value)	2022	2021
По-малко от 50%	240,354	172,756
От 50% до 75%	283,034	259,681
От 75% до 90%	182,819	199,721
От 90% до 100%	208	6,457
Над 100%	985	7,307
Общо	<u>707,400</u>	<u>645,922</u>

Предоставени кредити на юридически лица

По отношение на кредитите, предоставени на юридически лица, Банката определя като най-подходящ показател за рискова изложеност кредитоспособността на всеки отделен клиент. За това и Банката е възприела подход за индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка на кредити, предоставени на предприятия. За да гарантира допълнителна сигурност, освен регулярното наблюдаване на финансовото състояние на предприятията кредитополучатели и източниците на доходи за обслужване на кредитните експозиции и влиянието на пазарната среда върху тях, Банката изисква да бъдат учредени и обезпечения по кредитните експозиции. Банката приема за обезпечения по кредити на юридически лица ипотеки на недвижими имоти, залог на търговско предприятие, особен залог на материални активи, както и други гаранции и права на собственост.

Банката периодично анализира и обновява стойността на обезпеченията, взимайки предвид настъпили промени на пазарната среда, нормативната уредба или други настъпили обстоятелства. При наличие на понижение в стойността на обезпечението, в резултат на което Банката счита, че то не е достатъчно, Банката изисква от длъжника да бъдат учредени допълнителни обезпечения като поставя определен срок, в който допълването да бъде изпълнено.

35.1.3. Капиталов риск

Капиталовият риск измерва покритието на рисковите активи на банката с капитал, с цел да изпълни регулаторните изисквания за дейност на Банката, стратегическото си развитие и планиран ръст.

Минималните капиталови съотношения за Банката се определят от БНБ и Регламент № 575/2013, като Банката исторически поддържа по-високи капиталови съотношения от минималните.

Управлението на капиталовия риск е съсредоточено в Комитета по риска на Банката и в решенията на Управителния съвет, доколкото всички отчети за капитала за вътрешни и надзорни цели се разглеждат от двата органа, които взимат и всички решения, касаещи разпределението на капиталовите ресурси и рисковия апетит на институцията.

Политиките на Банката, свързани с управлението на капитала, целят поддържане на достатъчен в количествено и качествено отношение капитал, който да отговаря на рисковия профил, регулаторните и бизнес нужди на банката. Капиталовите съотношения се наблюдават непрекъснато спрямо регулаторните лимити, като всяко отклонение спрямо нивата на адекватност се докладва по всяко време на Ръководството на Банката, с цел подпомагане на стратегическото и ежедневното вземане на бизнес решения.

Собственият капитал на банката (Капиталова база) се състои от капитал от Първи ред (Tier 1) и капитал от Втори ред (Tier 2). Капиталът от първи ред се състои от Базов собствен капитал от първи ред (СЕТ1) – това е най-важният капитал за банковата институция. Съставът му включва: акционерен капитал - обикновени акции, премиен резерв, неразпределена печалба, други резерви след корекция за нематериални активи и други регулаторни корекции, свързани с позиции, които са включени в капитала, но се третират по различен начин за целите на определянето на капиталовата адекватност.

Съгласно изискванията на регулаторния орган в Република България – Българска народна банка, Централна кооперативна банка АД извършва отделно публично оповестяване на елементите на капитала за надзорни цели и надзорните показатели за капиталово покритие на рисковете в дейността си, в съответните срокове, изисквани от надзорния орган.

35.2. Ликвиден риск

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритетната структура на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които Банката да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансиране на увеличението на финансовите активи, и възможните искове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Банката е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи. Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в Банката е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от ръководството на Банката политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на Българска народна банка и Европейския банков орган е Отношението на ликвидно покритие – показателят LCR. Това съотношение представя превишението на ликвидния буфер (ликвидните активи) на Банката над нетните изходящи ликвидни потоци.

Банката поддържа структура на активите и пасивите, която осигурява спазване на зададените стойности на коефициентите за ликвидност и изпълнението на изискването за ликвидно покритие съгласно чл. 412 параграф 1 на Регламент 575 /2013 (Liquidity Coverage Ratio - LCR). Фокусът е върху управлението на ликвидността за период до 30 дни. Банката изчислява своето отношение на ликвидно покритие по следната формула:

Ликвиден буфер

Нетни изходящи ликвидни потоци при период на напрежение от 30 календарни дни

= Отношение на ликвидно покритие (%)

Банката поддържа отношение на ликвидно покритие най-малко от 100% .

Отношението на ликвидно покритие на ЦКБ АД към 31.12.2022 г. е в размер на 390.88% (31.12.2021 г.: 382.01%) и надвишава нормативното изискване от 100%.

Банката разчита главно на собствен ресурс и не разполага с одобрени и неусвоени кредитни линии.

Таблиците по-долу анализират активите, пасивите и задбалансовите ангажименти на Банката, групирани по съответни срокове и падежи на базата на остатъчен срок до крайната дата на падежите. В тези таблици безсрочните депозити на клиенти са представени в матуритетната зона „до 1 месец“, но значителна част от тях остават в Банката за по-дълъг период от време. Срочните депозити обикновено се подновяват от депозантите на падеж и на практика също се задържат в Банката за по-дълъг период от време.

Разпределението на очакваните брутни недисконтирани договорни парични потоци към 31 декември 2022 г. могат да бъдат представени, както следва:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ						
Парични средства и парични салда в Централната банка	1,954,354	-	-	-	-	1,954,354
Предоставени ресурси и аванси на банки	75,667	-	-	-	2,934	78,601
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	116,103	123,349	155,133	-	-	394,585
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	23,169	-	177,249	3,158	4,694	208,270
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	42,370	105,966	268,970	1,485,127	1,167,621	3,070,054
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	-	6,021	240,624	316,836	563,481
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	-	196,366	68,468	450,702	583,767	1,299,303
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2,211,663	425,681	675,841	2,179,611	2,075,852	7,568,648
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	17,686	-	-	-	-	17,686
Задължения към други депозанти	3,005,405	423,581	991,700	2,624,517	97	7,045,300
Емитирани облигации	-	-	42	-	25,408	25,450
Провизии за задължения	-	-	454	-	-	454
Други задължения	1,000	1,853	9,342	27,422	9,478	49,095
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	3,024,091	425,434	1,001,538	2,651,939	34,983	7,137,985

Разпределението на очакваните брутни недисконтирани договорни парични потоци към 31 декември 2021 г. могат да бъдат представени, както следва:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ						
Парични средства и парични салда в Централната банка	1,927,865	-	-	-	-	1,927,865
Предоставени ресурси и аванси на банки	167,390	-	-	-	2,934	170,324
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	111,624	114,676	131,928	-	-	358,228
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	25,379	-	257,829	11,937	6,900	302,045
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	34,952	64,505	437,438	1,302,567	1,098,563	2,938,026
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг	-	125,011	31,930	274,884	431,145	862,970
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	-	-	24,308	222,738	392,775	639,821
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2,267,210	304,192	883,433	1,812,126	1,932,317	7,199,279
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	52,840	-	-	-	-	52,840
Задължения към други депозанти	3,066,851	426,753	1,047,569	2,098,472	97	6,639,742
Емитирани облигации	-	-	-	-	25,450	25,450
Провизии за задължения	-	-	688	-	-	688
Други задължения	2,799	1,772	7,373	29,626	12,758	54,328
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	3,122,490	428,525	1,055,630	2,128,098	38,305	6,773,048

Финансовите пасиви на Банката са формирани основно от привлечени средства от други депозанти – депозити на физически и юридически лица.

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 2,620,520 хил. лв. към 31 декември 2022 (2021 г: 2,093,742 хил. лв.) е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Банката счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки през 2022 и 2021.

Ликвидната позиция на Банката, измерена чрез коефициента за ликвидно покритие е 4 пъти над регулаторното изискване. Не са налице изтичания на средства на клиенти.

35.3. Пазарен риск

Пазарен е рискът, при който е възможно промените в пазарните цени на финансовите активи, лихвените нива или валутните курсове да окажат неблагоприятно влияние върху резултата от дейността на Банката. Пазарен риск възниква по открити позиции в лихвени, валутни и капиталови инструменти, всички които са чувствителни към общи и специфични пазарни движения. Пазарната експозиция се управлява от Банката в съответствие с рисковите ограничения, определени от ръководството.

35.3.1. Лихвен риск

35.3.1.1. Общо управление на лихвения риск

Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища. Управлението на лихвения риск в Банката се стреми да минимизира риска от намаляване на нетния лихвен доход в резултат от промени в лихвените нива.

За измерване и оценка на лихвения риск Банката използва метода на GAP-анализа (анализа на несъответствието/дисбаланса). Чрез него се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо развитието на лихвения процент.

Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Банката, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Той подпомага управлението на

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

активите и пасивите и е инструмент за осигуряване на достатъчна и стабилна нетна лихвена рентабилност.

Дисбалансът на Банката между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2022 е отрицателен, в размер на (1,746,188) хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Банката (лихвените активи, капиталовите ценни книжа, дериватите, инвестициите в дъщерни предприятия, инвестиционни имоти) е минус 30.58%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	75,666	-	-	-	2,918	78,584
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	115,756	122,951	154,542	-	-	393,249
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	-	-	-	2,192	2,192
Предоставени кредити и аванси на клиенти	41,967	105,383	267,347	1,475,464	1,140,979	3,031,140
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	-	6,021	222,397	316,836	545,254
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	-	196,707	68,284	450,366	576,472	1,291,829
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	233,389	425,041	496,194	2,148,227	2,039,397	5,342,248
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	17,686	-	-	-	-	17,686
Задължения към други депозанти	3,005,405	423,581	991,700	2,624,517	97	7,045,300
Емитирани облигации	-	-	-	-	25,450	25,450
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	3,023,091	423,581	991,700	2,624,517	25,547	7,088,436
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(2,789,702)	1,460	(495,534)	(475,849)	2,013,437	(1,746,188)

Дисбалансът на Банката между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2021 е отрицателен, в размер на (1,862,543) хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Банката (лихвените активи, капиталовите ценни книжа, дериватите, инвестициите в дъщерни предприятия, инвестиционни имоти) е минус 40.71%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	167,382	-	-	-	2,918	170,300
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	111,225	114,303	131,454	-	-	356,982
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	-	-	9,946	4,062	14,008
Предоставени кредити и аванси на клиенти	34,413	63,580	433,464	1,287,913	1,069,089	2,888,459
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	122,858	31,928	257,878	430,967	843,631
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	-	-	23,125	217,778	390,118	631,021
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	313,020	300,741	619,971	1,773,515	1,897,154	4,904,401
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	52,840	-	-	-	-	52,840
Задължения към други депозанти	3,066,851	426,753	1,047,569	2,098,472	97	6,639,742
Емитирани облигации	-	-	-	-	25,450	25,450
Други задължения	1,003	1,772	7,719	26,402	12,016	48,912
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	3,120,694	428,525	1,055,288	2,124,874	37,563	6,766,944
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(2,807,674)	(127,784)	(435,317)	(351,359)	1,859,591	(1,862,543)

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 2,620,520 хил. лв. към 31 декември 2022 (2021 г: 2,093,742 хил. лв.) е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Банката счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки през 2022 и 2021.

Поддържането на отрицателен дисбаланс излага Банката на риск от намаление на нетния лихвен доход при покачване на лихвените проценти. Количествената оценка на анализа на чувствителността, извършен от Банката, се основава на несъответствието, отчетено към 31 декември 2022 г. върху нетния лихвен доход. Изчисленото потенциално отрицателно

въздействие на база отрицателното лихвено несъответствие, което е изчислено при 2% като очаквано потенциално увеличение на лихвените проценти, ще доведе до намаление на нетния лихвен доход и нетния финансов резултат с 5,421 хил. лв. (2021 г.: 5,087 хил. лв.).

В дейността си банката използва основни фиксирани лихвени проценти и лихвени проценти, които се основават на БРЛП. Съществена изложеност Банката има единствено към експозиции, емитирани в евро, чийто референтен лихвен индекс е EURIBOR.

Таблицата по-долу представя изложеността на Банката и ефектите върху финансовите й резултати от финансовите активи, чийто референтен лихвен процент е EURIBOR:

Брутни експозиции	31 декември 2022	Ефект върху финансовия резултат при увеличение на EURIBOR с 1 %	Ефект върху финансовия резултат при намаление на EURIBOR с 1 %
Предоставени кредити и аванси на клиенти	333,878	3,339	(3,339)
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	192,868	1,929	(1,929)
Нетна лихвена експозиция към EURIBOR	526,746	-	-
Нетен ефект от изменението на лихвения индекс	-	5,268	(5,268)

Представеният ефект е изчислен при опростена концепция за паралелна промяна на всички матуритети на Euribor в размер на 1%, влизаща в сила незабавно.

35.3.1.2. Реформа на референтните лихвени проценти

След решението на световните регулаторни органи за постепенно премахване на IBOR и замяната им с алтернативни референтни лихвени проценти, Банката е анализирала изложеността си на подобни промени и не е идентифицирала съществена пряка изложеност на риск във връзка с Реформата на референтните лихвени проценти.

Основните лихвени индекси, които са въведени в Лихвената тарифа на банката са синтетични, с източници от българска лихвена статистика (Българска народна банка) и ефектът от направената реформа е несъществен върху стойността на паричните потоци на Банката.

Основният референтен лихвен процент, на който Банката е изложена, е EURIBOR. EURIBOR е реформиран лихвен индекс, който няма да бъде преустановяван, и съответно не се налага Банката да извършва промени във връзка с финансовите инструменти, чийто лихвен доход се основава на този лихвен индекс, тъй като EURIBOR продължава да отговаря на регулаторните правила за квалифициране като референтен лихвен процент.

Реформата на IBOR излага Банката на различни рискове, които имат ограничено проявление и могат да бъдат обобщени, както следва:

- Риск, свързан с поведението, произтичащ от дискусии с клиенти и пазарни контрагенти поради измененията, изисквани за съществуващите договори, попадащи в обхвата на реформата;
- Финансов риск за Банката и нейните клиенти, че пазарите ще бъдат нарушени поради реформата на IBOR, което ще доведе до финансови загуби;
- Ценови риск, произтичащ от потенциалната липса на пазарна информация, ако ликвидността на IBOR намалее и RFR са неликвидни и ненаблюдаеми;
- Оперативен риск, произтичащ от промени в ИТ системите и процесите на Банката, както и риск от това плащанията да бъдат прекъснати, ако даден IBOR престане да бъде достъпен.

В Банката има разработен „План за действие на Централна кооперативна банка АД при съществена промяна или прекратяване изготвянето на използваните от банката бенчмарк индекси“, който описва действия, които Банката ще предприеме в случай, че използваните от нея референтни лихвени проценти се променят съществено или вече не се публикуват.

35.3.2. Валутен риск

Валутният риск представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба за Банката в резултат на промени във валутните курсове.

В Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран със Закон за валутния борд, поради което дългата позиция на Банката в евро не носи риск за Банката.

Рисково претеглената нетната валутна позиция към 31 декември 2022 година във финансови инструменти, деноминирани в други валути, различни от лев или евро е под 2% от капиталовата база и не следва да се прилагат капиталови изисквания за валутен риск от страна на Банката.

Поради ниския размер на тази позиция, потенциалният ефект от измененията на валутните курсове няма да доведе до съществени ефекти върху собствения капитал и съответно рисково претегления ефект върху капитала ще е под прага на същественост за Банката и за регулаторната рамка – Регламент ЕС 2013/575.

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2022 е следната:

	Лева	Евро	Щатски долари	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Парични средства и парични салда в Централната банка	1,805,377	98,630	21,589	28,758	1,954,354
Предоставени ресурси и аванси на банки	162	29,449	9,298	39,675	78,584
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	358,946	34,303	-	-	393,249
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	176,061	17,146	5,068	9,995	208,270
Предоставени кредити и аванси на клиенти	2,523,161	504,615	53	3,311	3,031,140
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	339,425	217,078	6,900	78	563,481
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	408,811	859,088	23,930	-	1,291,829
Инвестиции в дъщерни предприятия	3,200	46,216	-	-	49,416
ОБЩО АКТИВИ	5,615,143	1,806,525	66,838	81,817	7,570,323
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	3,471	10,352	1,617	2,246	17,686
Задължения към други депозанти	5,009,210	1,683,020	222,371	130,699	7,045,300
Емитирани облигации	-	25,450	-	-	25,450
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	5,012,681	1,718,822	223,988	132,945	7,088,436
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	602,462	87,703	(157,150)	(51,128)	481,887

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2021 е следната:

	Лева	Евро	Щатски долари	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Парични средства и парични салда в Централната банка	1,808,131	69,823	14,750	35,161	1,927,865
Предоставени ресурси и аванси на банки	152	15,999	56,824	97,325	170,300
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	315,777	41,205	-	-	356,982
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	234,584	23,047	6,137	38,277	302,045
Предоставени кредити и аванси на клиенти	2,294,974	590,163	52	3,270	2,888,459
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	415,812	437,364	4,465	145	857,786
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	185,146	445,875	-	-	631,021
Инвестиции в дъщерни предприятия	3,200	46,216	-	-	49,416
ОБЩО АКТИВИ	5,257,776	1,669,692	82,228	174,178	7,183,874
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	21,168	26,550	2,923	2,199	52,840
Задължения към други депозанти	4,682,563	1,619,635	210,497	127,047	6,639,742
Емитирани облигации	-	25,450	-	-	25,450
Други задължения	34,928	13,984	-	-	48,912
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	4,738,659	1,685,619	213,420	129,246	6,766,944
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	519,117	(15,927)	(131,192)	44,932	416,930

Анализът на количествените ефекти от изменението в основните валутни курсове върху финансовия резултат, може да бъде представено, както следва:

	2022	2021
Увеличение на курса на щатския долар спрямо български лев 1 %	(1,572)	(1,312)
Намаление на курса на щатския долар спрямо български лев с 1 %	1,572	1,312

35.3.3. Ценови риск

Ценовият риск е свързан с промените в пазарните цени на финансовите активи и пасиви, при които Банката може да претърпи загуба. Основната заплаха за Банката е намалението на пазарните цени на притежаваните от нея инструменти, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, да доведе до спад на нетната печалба. Балансовата стойност на притежаваните от Банката капиталови инструменти, дялове в договорни фондове, деривати и облигации от портфейла с финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата е в размер на 208,270 хил. лв. (2021 г.: 302,045 хил. лв.).

През 2022 г. вследствие на предприетите действия от водещите централни банки, високата инфлация, войната в Украйна и възстановяващите се икономики от Covid-19 пандемия, цените на финансовите инструменти регистрираха висока степен на волатилност, проявяваща се по различен начин и в различни моменти върху отделните видове финансови инструменти. Реализираният от Банката нетен резултат от операции с ценни книжа през 2022 година е положителен, поради което не може да бъде определен конкретен негативен ефект от този тип риск.

35.4. Ефекти на войната в Украйна и Covid-19 глобална пандемия върху рисковете в дейността на Банката

Затихването на глобалната пандемия от коронавирус Covid-19 доведе до възстановяване на оперативните процеси на Банката и премахване на някои мерки, като същевременно добрите практики, предпазващи от пряко заразяване, се превърнаха в устойчива практика.

Икономическите процеси също се възстановиха в постпандемична среда, като рязко ускореното търсене, съчетано с прекъсвания на веригите от епизодични проявления на вируса, доведе и до инфлационни ефекти и нарастване на цените на стоки и суровини. Допълнително този процес се

ускори след започнатата война в Украйна.

В ЦКБ АД към 31 декември 2022 г. всички кредити, по които в предходните години е имало отсрочване по частния мораториум, свързан с пандемията, са с изтекъл период на отсрочване.

По отношение на ефектите от започнатата война в Украйна и свързаните с тях мерки, които бяха въведени от държавите от Европейския съюз, вкл. България, както и трети страни, спрямо Руска Федерация и Беларус и реципрочно - пораждат геополитическо, макроикономическо и пазарно напрежение, чието изражение са високите цени на стоки, периодични пикови цени на енергийни ресурси, инфлация и пазарни колебания. Във връзка с въведените ограничителни и санкционни режими срещу лица от финансовия и др. сектори на руската икономика, в ЦКБ АД бе извършен анализ на изложеността на Банката на потенциални рискове, свързани с продължителността на конфликта и свързаните с това продължителни колебания на пазарите, промени в макросредата и потенциални кредитни загуби, вследствие на експозиции към контрагенти от Руска федерация, Беларус и Република Украйна. Освен директната експозиция към контрагенти от 3-те държави, в Банката бе анализирана и индиректна такава, породена от потенциално влошаване на паричните потоци на клиенти на Банката, свързани с визираните 3 държави.

През 2022 година Банката е лимитирала своята експозиция към засегнати сектори от геополитическите турбуленции, като прекрати една експозиция към държавно дружество търгуващо с газ, и към 31.12.2022 година и датата на съставяне на настоящия индивидуален финансов отчет няма експозиции към сектори, повлияни негативно от описаните икономически и политически фактори.

Към 31.12.2022 година, пряката експозиция на Банката към лица от Руска федерация, Беларус и Украйна се запазва ниска като дял от активите на Банката, като с изключение на 1 експозиция в капиталови инструменти в рубли, всички останали са деноминирани в български левове, евро или долари. Същото се отнася и за привлечения ресурс от субекти от тези държави, като той основно е свързан със сметки на граждани, пребиваващи в България, развиващи стопанска дейност или придобиване на имоти в Република България от тези лица и използващи тези сметки да обслужват свои комунални и други задължения.

36. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СПРАВЕДЛИВАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ

Ръководството на Банката определя принципите и процедурите както за периодично оценяване на справедливата стойност, като например некотираните финансови активи, така и за непериодично оценяването на инвестиционни имоти и сградите, използвани в банковата дейност. Външни оценители и сертифицирани финансови експерти се използват ежегодно за оценка на значими активи, като инвестиционни имоти и некотираните финансови активи.

На всяка отчетна дата Ръководство извършва анализ на активите, които трябва да бъдат преоценени или преоценени съгласно счетоводните правила на Банката.

36.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване. Достатъчен пазарен опит, стабилност и ликвидност към момента не съществуват за кредити и аванси на клиенти и за някои други финансови активи и пасиви, за които информацията за пазара не е лесно достъпна. Съответно, тяхната справедлива стойност не може да бъде лесно определена. По мнението на ръководството, техните балансови стойности са най-валидните и полезни отчетни стойности при тези обстоятелства.

36.1.1. Справедлива стойност на финансови активи, оценявани по справедлива стойност

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност е разпределена според йерархията на справедливите стойности към 31 декември 2022 и 2021, както следва:

	Балансова стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива
2022				
АКТИВИ				
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	208,270	196,081	593	11,596
- деривати	12	-	12	-
- дългови ценни книжа	7,851	5,659	-	2,192
- капиталови ценни книжа	200,407	190,422	581	9,404
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	563,481	466,154	-	97,327
- дългови ценни книжа	545,254	460,688	-	84,566
- капиталови ценни книжа	18,227	5,466	-	12,761
ОБЩО АКТИВИ	771,751	662,235	593	108,923
ПАСИВИ				
Дериватни финансови инструменти	677	-	677	-
ОБЩО ПАСИВИ	677	-	677	-
	Балансова стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива
2021				
АКТИВИ				
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	302,045	264,768	651	36,626
- деривати	70	-	70	-
- дългови ценни книжа	18,837	14,775	-	4,062
- капиталови ценни книжа	283,138	249,993	581	32,564
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	857,786	718,760	-	139,026
- дългови ценни книжа	843,631	713,735	-	129,896
- капиталови ценни книжа	14,155	5,025	-	9,130
ОБЩО АКТИВИ	1,159,831	983,528	651	175,652
ПАСИВИ				
Дериватни финансови инструменти	118	-	118	-
ОБЩО ПАСИВИ	118	-	118	-

Определяне на справедливата стойност

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период.

Всички пазарно търгувани капиталови инструменти и облигации са представени в български лева. Банката извършва анализ за наличие на активен пазар в съответствие с изискванията на МСФО 13 и са публично търгувани, се използват некorigираните борсови котировки.

При определяне на справедливата стойност на финансовите инструменти на Ниво 3 Банката използва независими оценители и сертифицирани финансови анализатори. Използваните подходи за определяне на справедливата стойност са приходен подход и сравнителен подход. При определяне на справедливата стойност при прилагане на сравнителния подход са използвани следните методи

- Метод на пазарните аналози
- Метод на дисконтиране на паричните потоци (DCF)
- Метод на чистата стойност на активите (NAV)

Ненаблюдаемите източници на информация за определяне на справедливата стойност са коефициенти за сравнителна оценка на прогнозната печалба на основа на съотношението икономическа стойност към оперативна печалба, очаквани бъдещи парични потоци, генерирани от инструмента, определяне на коригиран дисконтов процент, изграден на база сходни емитенти, коригиран с допълнителна рискова премия, отчитайки спецификите на емитента и други ненаблюдавани пазарни данни.

Корпоративните облигации, притежавани в портфейла към 31.12.2022 г., са оценени по справедлива стойност, на базата на информация, класифицираща се в ниво 3 по йерархията на справедливите стойности. Използваната техника за оценяване е метод на дисконтираните парични потоци. При него дисконтовият процент е формиран чрез доходността на аналогични немски ДЦК, коригирана с рискова премия, отразяваща риска на съответния емитент. Посочената обща рискова премия се формира по метода на надграждането на премии (доходност до падеж по емисия аналог, притежаваща сходни характеристики, коригирана с допълнителна премия по подразбиране, отразяваща риска на съответния емитент).

36.1.2. Справедлива стойност на финансови инструменти, които не са оценявани по справедлива стойност

Таблицата по-долу обобщава балансовите стойности и справедливата стойност на тези финансови активи и пасиви, които не са представени в Отчета за финансовото състояние на Банката по справедлива стойност.

	Справедлива стойност към 31.12.2022	Балансова стойност към 31.12.2022	Справедлива стойност към 31.12.2021	Балансова стойност към 31.12.2021
АКТИВИ				
Парични средства и парични салда в Централната банка	1,954,354	1,954,354	1,927,865	1,927,865
Предоставени ресурси и аванси на банки	78,584	78,584	170,300	170,300
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	393,249	393,249	356,982	356,982
Предоставени кредити и аванси на клиенти	2,919,669	3,031,140	2,816,800	2,888,459
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	1,274,083	1,291,829	624,749	631,021
	<u>6,619,939</u>	<u>6,749,156</u>	<u>5,896,696</u>	<u>5,974,627</u>
Пасиви				
Депозити от банки	17,686	17,686	52,840	52,840
Задължения към други депозанти	7,045,300	7,045,300	6,639,742	6,639,742
Емитирани облигации	25,450	25,450	25,450	25,450
Други финансови пасиви	49,095	49,095	54,328	54,328
	<u>7,137,531</u>	<u>7,137,531</u>	<u>6,772,360</u>	<u>6,772,360</u>

При определянето на справедливата стойност на горепосочените финансови инструменти към 31 декември 2022 и 2021 г. са използвани следните техники и предположения:

- Балансовата стойност на парични средства и сметки в Централната банка, предоставени ресурси от и на банки, както и начислената лихва е равна на справедливата им стойност. Справедливите стойности са категоризирани като Ниво 1 за парични средства и Ниво 1

за салда в Централната банка. Справедливите стойности на дължимите суми от банки, дължими на клиенти и други привлечени средства са категоризирани в Ниво 1.

- Справедливата стойност на кредити и аванси на клиенти е определена по метода на дисконтираните парични потоци (очакваните парични потоци, свързани с кредита, дисконтирани от пазарните лихвени проценти, коригирани с надбавка за риск) и всички те са категоризирани в Ниво 3.
- Справедливата стойност на дълговите инструменти по амортизирана стойност е определена по метода на дисконтираните парични потоци (очакваните парични потоци, свързани с кредита, дисконтирани от пазарните лихвени проценти, коригирани с надбавка за риск).
- Привлечени средства от клиенти: справедливата стойност на безсрочните депозити без фиксиран падеж е определена като дължимата стойност към отчетната дата. Справедливата стойност на депозити с фиксиран падеж се изчислява по метода на дисконтираните парични потоци, въз основа на проценти, предлагани към момента за съответния вид продукт със сходен период до падеж.
- Справедливата стойност на облигационния заем се определя на базата на анализ на дисконтираните парични потоци чрез използването на текущи лихвени проценти за сходни договори за кредитиране.
- Справедливата стойност на другите задължения е определена като равна на brutната стойност на бъдещите изходящи парични потоци, дисконтирани с подходящ лихвен процент.

36.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2022 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Имоти, машини и съоръжения:				
- сгради, използвани в банкова дейност	-	-	75.820	75.820

Инвестиционни имоти:

- земи и сгради	-	-	23,497	23,497
-----------------	---	---	--------	--------

31 декември 2021 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
---------------------	--------	--------	--------	------

Инвестиционни имоти:

- земи и сгради	-	-	18,251	18,251
-----------------	---	---	--------	--------

Справедливата стойност на недвижимите имоти - сгради, както и инвестиционни имоти – земи и сгради, на Банката е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители.

Описание	Справедлива стойност		Ненаблюдаеми пазарни данни	2022	2021	Връзка между ненаблюдаемите пазарни данни и връзките в справедливата стойност
	2022	2021				
Земя	5,337	-	Разходи за изграждане	59%	-	Колкото по-висок е размерът на разходите за строителство, толкова по-ниска е справедливата стойност

Описание	Справедлива стойност		Ненаблюдаеми пазарни данни	2022	2021	Връзка между ненаблюдаемите пазарни данни и връзките в справедливата стойност
	2022	2021				
Сгради – инвестиционни имоти	18,160	18,251	Дисконтов процент	13.34%	15%	Нарастването на дисконтовия процент води до по-ниска справедлива стойност
			Разходи за завършване	93% от нетната стойност на инвестиционния проект	92% от нетната стойност на инвестиционния проект	Колкото по-висок е размерът на разходите за завършване, толкова по-ниска е справедливата стойност
			Единична цена на кв. м.	1,832 лв. до 3,279 лв.	1,832 лв. до 3,279 лв.	Колкото по-висока е единичната продажна цена на кв. м. толкова по-висока е справедливата стойност.
Сгради, използвани в банковата дейност	97,621	-	Дисконтов процент	7 %	-	Нарастването на дисконтовия процент води до по-ниска справедлива стойност
			Коефициент на незаетост	5 %	-	Колкото по-висок е коефициентът на незаетост, толкова по-ниска е справедливата стойност
			Наемна цена на кв. м.	10 лв. до 24 лева на кв. м.	-	Колкото по-висока наемната цена на кв. м. толкова по-висока е справедливата стойност.

36.2.1. Сгради, отчитани в Дълготрайни активи (Ниво 3)

При определянето на справедливите стойности на сградите, използвани в банковата дейност експертите – оценители на Банката са използвали Сравнителен подход (Метод на пазарните аналози) и Приходен подход.

При прилагането на сравнителния подход справедливата стойност се базира на наблюдавани цени на скорошни пазарни сделки или офертни цени за подобни имоти, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване. През 2022 г. корекцията за тези фактори е в размер на +/- 30%.

Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за сградите на Банката фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни имоти, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения.

Допусканията, заложили при прилагането на Приходния подход, включват наемна стойност на квадратен метър, който зависи от географската локация на конкретния недвижим имот, намаление поради незаетост (5%), разходи за стопанисване (5%). Приложеният дисконтов фактор е 7%. Всички посочени допускания за параметрите, включени при извеждането на справедливата стойност, са чувствителни от промени и могат да повлияят съществено върху

справедливата стойност на сградите, използвани в банковата дейност.

Сградите са преоценени на 31.12.2022 г., което представлява първа оценка на посочените имоти по справедлива стойност.

36.2.2. Инвестиционни имоти – Земи и сгради (Ниво 3)

- Ключови допускания за определяне на справедливата стойност на инвестиционен имот – земя, намираща се в гр. София

Справедливата стойност на рекласифицирания от имоти, машини и съоръжения имот, към 31 декември 2022 г. се основава на оценка от външен оценител на пазарна стойност при специфични допускания за завършеността на имота, които са различни от текущите факти и обстоятелства, свързани със същия инвестиционен имот.

Българските стандарти за оценяване (БСО), които са базирани на международните оценителски стандарти, дават следната дефиниция на специфични допускания:

„Когато към допусканията се прибавят факти и обстоятелства, които не съществуват към дата на оценка или са включени в целта на оценката, същите се дефинират като специални. Тези допускания се правят обикновено в случаите, в които в оценителския доклад се цели да се посочат възможни очаквани промени в стойността на актива. Тези допускания се отбелязват като специални, за да обозначат, че стойността зависи от конкретни условия, които не съществуват към датата на оценка, както и това, че много от участниците на пазара към конкретната дата на оценка не биха възприели условията, дефинирани като специални допускания. Като такива могат да бъдат избрани различни правно обосновани и икономически възможни твърдения - очаквана промяна в градоустройствени показатели, наличието на договор за наем с конкретни очаквани условия, възможно и допустимо правно, технически и икономически обосновано бъдещо пристрояване/ надстрояване, недвижим имот в процес на изграждане е завършен към датата на оценка и др.“ (справка: БСО 5.3.).

През 2019 г. Банката е инициирала процедура в Столична община за одобряване на план за изменение на регулацията на имот в гр. София. Промяната в регулаторния статут на инвестиционния имот е влязла в сила, съгласно одобрена Заповед с №РА50-902/23.11.2020 г. на Главният архитект на Столична община. Посочената заповед е била в процес на съдебно обжалване, което е приключило през м. март 2022 г. с определение на Административен съд – София - град.

Съгласно одобрения план за изменение на регулацията, допустимата разгъната застроена площ (РЗП) ще бъде увеличена с 3 704 м². Специфичните допускания, заложи в посочения доклад предполагат, че Банката вече има одобрен инвестиционен проект за усвояване на променената регулация, което не е факт към 31 декември 2022 г. и към датата на този индивидуален финансов отчет.

Трябва да се отбележи, че справедливата стойност при специално предположение, посочена в този индивидуален финансов отчет, е чувствителна към промени във входящите параметри за завършеност на имота. Промените в тези входящи данни могат да имат ефект върху стойността на имота.

- Ключови допускания за определяне на справедливата стойност на инвестиционен имот – земя и комплекс от сгради, намиращи се в гр. Поморие

При оценката на посочения инвестиционен имот е използван метод на дисконтиране на чисти парични потоци за бъдещ период (ДПЧЧ). При използването на този подход е приета хипотезата, че след влягането на допълнителни средства за доизграждане на имота той ще бъде продаден по пазарни цени.

Използваният метод се основава на баланса между разходите за реализация на проекта и приходите от продажбите на изградените обекти. Използвани са конкретни данни за етапите на строителство, инвестиционните разходи, както и приходите от продажби и план-графика на изграждането на хотелски комплекс във времето.

Вътрешната норма на възвръщаемост, използвана при определяне на стойността на бъдещите очаквани парични потоци от този имот, е 16,02 % и отразява риска на имота.

- Ключови допускания за определяне на справедливата стойност на инвестиционни имоти – офис сгради, намиращи се в Република Северна Македония

Оценителят е изчислил прогнозната пазарна стойност на недвижимия имот въз основа на разходния подход в съответствие с методологията за оценка на недвижими имоти, без възможност за оценка и прилагане на динамични методи, тъй като законът за оценка на недвижимите имоти в Република Северна Македония не позволява прилагането на динамични методи за оценка на имоти. Методологията, приложена в оценките, са съобразени с локацията, типа и състоянието на имотите, както и в съответствие с фактическите ситуации и изискванията на закона.

Началното салдо на нефинансовите активи на ниво 3 може да бъде равно с крайното им салдо към отчетната дата, както следва:

	Имоти, машини и съоръжения Сгради	Инвестиционни Имоти Офис сгради и земи
Салдо към 1 януари 2022 г.	54,092	18,251
Печалби, признати в печалбата или загубата:		
- промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	-	4,229
Печалби, признати в другия всеобхватен доход:		
- преоценка на сгради, използвани в банкова дейност	24,647	-
- амортизация на сгради, използвани в банкова дейност	(2,919)	
Прехвърляния от ползван от собственика имот към инвестиционен имот		1,017
Салдо към 31 декември 2022 г.	75,820	23,497
Сума, включена в печалбата или загубата в резултат на нерезализирани печалби или загуби от активи, държани към края на отчетния период	-	4,229
		Инвестиционни имоти Офис сгради и земи
Салдо към 1 януари 2021 г.		18,632
Загуби, признати в печалбата или загубата:		
- промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти		(381)
Салдо към 31 декември 2021 г.		18,251
Сума, включена в печалбата или загубата в резултат на нерезализирани печалби или загуби от активи, държани към края на отчетния период		(381)

37. СДЕЛКИ И САЛДА СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Банката е извършвала сделки със свързани лица. Като свързани Банката приема лицата, при които едното има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другото при вземане на финансови и оперативни решения, както и в случаите, когато двете лица са под общ контрол. Банката е извършвала сделки със следните свързани лица: Предприятие-майка, Дружества под общ контрол, Дъщерни предприятия, Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер, като извършените сделки са свързани с отпускане на кредити, издаване на гаранции, привличане на парични средства, осъществяване на репо сделки и други. Всички сделки са сключени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Банката и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпускани, а гаранциите издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

Към 31 декември 2022 и 2021 Банката има вземания, задължения и условни ангажименти от свързани лица както следва:

Свързани лица и салда	Салдо към 31.12.2022	Салдо към 31.12.2021
Предприятие-майка		
Получени депозити	80	40
Дружества под общ контрол		
Отпуснати кредити	75,956	76,345
Издадени гаранции	5,561	4,925
Други вземания	5,945	70
Други задължения	12	11
Получени депозити	52,331	52,517
Предоставени депозити	2,991	4,188
Получени средства по емитирани облигации	259	259
Салдо на очаквани кредитни загуби	(332)	(319)
Дъщерни предприятия		
Получени депозити	577	1,167
Предоставени депозити	343	240
Придобита облигация	-	9,946
Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер		
Отпуснати кредити	438	428
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	299	292
Други вземания	8	8
Получени депозити	4,690	4,707
Салдо на очаквани кредитни загуби	(7)	(2)

Приходите и разходите, реализирани от Банката през 2022 и 2021 от сделки със свързани лица са както следва:

Свързани лица и видове сделки	Обем през 2022	Обем през 2021
Предприятие-майка		
Приходи от такси и комисионни	1	1
Дружества под общ контрол		
Приходи от лихви	1,877	1,612
Приходи от такси и комисионни	1,746	1,740
Приходи от услуги	214	249
Разходи за лихви	(335)	(296)
Разходи за услуги	(8,037)	(10,242)
Разходи за финансови услуги	-	(239)
(Начислени) / Възстановени разходи за обезценка	(36)	(23)
Дъщерни предприятия		
Приходи от лихви	124	191
Приходи от такси и комисионни	8	6
Разходи за такси и комисионни	-	(18)
Приходи от дивиденди	1,116	-
Приходи от услуги	139	139
Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер		
Приходи от лихви	15	19
Приходи от такси и комисионни	11	10
Приходи от услуги	1	1
Разходи за лихви	(2)	(2)
Разходи за услуги	(169)	(169)
Начислени разходи за обезценка	(5)	-

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет, включващи краткосрочни доходи на наети лица, изплатени през 2022, са на обща стойност 504 хил. лв. (2021: 504 хил. лв.). Възнагражденията на членовете на Управителния съвет, включващи краткосрочни доходи на наети лица, изплатени през 2022, са на обща стойност 645 хил. лв. (2021: 632 хил. лв.).

38. ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

Съгласно изискванията на чл. 70, ал. 6 от Закона за кредитните институции, банките са задължени да оповестят някои количествени и качествени данни, свързани с основни финансови и други показатели поотделно за Република България, за другите държави - членки на ЕС, и за третите държави, в които Банката има дъщерни дружества или е установила клонове.

Както е оповестено в бел. 1, Централна кооперативна банка АД, София осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз предоставен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от Закона за кредитните институции.

Банката извършва банкова дейност чрез свой клон на територията на Република Кипър, въз основа на предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката може да извършва банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона за банките на Кипър.

Обобщените количествени показатели на индивидуална основа, свързани със задължителните оповестявания, изисквани от Закона за кредитните институции, са както следва:

	Република България		Република Кипър	
	2022	2021	2022	2021
Общ оперативен доход	188,068	169,146	(55)	(115)
Финансов резултат от дейността преди данъчно облагане	41,440	28,828	(625)	(689)
Начислени данъци върху финансовия резултат от дейността	(3,298)	(2,211)		-
Доходност на активите (%)	0.50	0.36	(40.61)	(31.82)
Приравнен брой служители на пълен работен ден към 31 декември	1,600	1,617	6	6
Получени държавни субсидии	-	-	-	-

39. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване.

ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

ЗА 2022 ГОДИНА

С ъ д ъ р ж а н и е:

1. Преглед на развитието и резултатите от дейността на ЦКБ АД (Банката), както и нейното състояние, заедно с описание на основните рискове, пред които е изправена
2. Анализ на финансови и нефинансови основни показатели за резултата от дейността на Банката, включително информация по въпроси, свързани с екологията и служителите
3. Всички важни събития, които са настъпили след 31.12.2022 г.
4. Вероятно бъдещо развитие на ЦКБ АД
5. Действия в областта на научноизследователската и развойната дейност
6. Информация, изисквана по реда на чл. 187д и 247 от Търговския закон
7. Наличие на клонове на ЦКБ АД
8. Използвани от ЦКБ АД финансови инструменти, както и целите и политиката на ЦКБ АД по управление на финансовия риск, включително политиката на Банката на хеджиране на всеки основен тип хеджирана позиция, за която се прилага отчитане на хеджирането, и експозицията на ЦКБ АД по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток
9. Предоставени услуги и получени възнаграждения от специализираните одиторски предприятия, във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, както и изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството

Точка 1 Преглед на развитието и резултатите от дейността на ЦКБ АД (Банката), както и нейното състояние, заедно с описание на основните рискове, пред които е изправена

ЦКБ АД е дружество, регистрирано по УСД № 56 с решение на Софийски градски съд (СГС) от 28.03.1991 г. като "Централна кооперативна банка" ООФ (ООД), преобразувано в акционерно дружество с решение на СГС от 15.10.1992 г.

Банката е вписана в Регистъра за дружествените фирми под № 334, том 4, стр. 11 по ф.д. № 5227/1991 г. на СГС, БУЛСТАТ 831447150, No по ДДС BG831447150, с решение от 28.03.1991 г. вписана на 16.05.2008 г. в Търговския регистър, към Агенцията по вписвания на Република България, с ЕИК 831447150.

ЦКБ АД е учредена за неопределен срок. Седалището на ЦКБ АД е гр. София. От 15.05.2015 г. адреса на управление на Централна кооперативна банка АД е София 1086, бул. Цариградско шосе 87, телефон: 02/ 9 266 266, електронен адрес (e-mail): office@ccbank.bg, електронна страница в Интернет (web-site): www.ccbank.bg.

От 04.03.1999 г. ЦКБ АД придобива статут на публично дружество. На „Българска фондова борса“ АД (БФБ) се търгуват акции на Банката с код ССВ и емисия облигации от 16.01.2014 г. с код 4CFB.

ЦКБ АД е водеща банка на пазара на територията на Република България, по отношение на участия в реструктуриране на стратегически компании, финансови портфейли, както и на нефинансови институции.

През 2008 г. ЦКБ АД придоби мажоритарен дял в „Силекс банка“ АД, Скопие, в Република Северна Македония, която в рамките на същата година се преименува на Централна кооперативна банка АД, Скопие, чийто акционерен капитал бе увеличен през 2009 г.

През 2010 г. ЦКБ АД придоби мажоритарен дял в „Статер банка“ АД, Куманово, Република Македония. В началото на 2011 г. „Статер банка“ АД, Куманово, се вля в „Централна кооперативна банка“ АД, Скопие. Към момента ЦКБ АД притежава 87.35 % от акционерния капитал на ЦКБ Скопие АД, Република Северна Македония. Дъщерната банка е ориентирана предимно към обслужване на физически лица, малки и средни предприятия.

ПРИСЪСТВИЕ В БАНКОВИЯ СЕКТОР

По показателя "Балансови активи" ЦКБ АД се нарежда на 7-мо място в класацията на БНБ за Банковата система към 31.12.2022 г.

Разпределение на банките според балансовите им активи към 31.12.2022 г.:

/хил. лв./

№	Банки	2021	2022	Изм. в % за една година	Изм. в абс. ст-ст за една година
1	БАНКА ДСК	24,413,119	28,977,596	18.70%	4,564,477
2	УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	24,948,376	28,889,110	15.80%	3,940,734
3	ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА*	15,530,321	17,527,271	12.86%	1,996,950
4	ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ БЪЛГАРИЯ	14,490,546	16,365,976	12.94%	1,875,430
5	ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА	11,267,721	12,713,561	12.83%	1,445,840
6	РАЙФАЙЗЕНБАНК (БЪЛГАРИЯ)*	10,846,991	12,407,255	14.38%	1,560,264
7	ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА	7,383,943	7,794,503	5.56%	410,560
8	АЛИАНЦ БАНКА БЪЛГАРИЯ	3,624,068	3,997,100	10.29%	373,032
9	ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ)	3,191,211	3,743,688	17.31%	552,477
10	БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ	3,412,189	3,073,175	-9.94%	-339,014
11	ТБ ИНВЕСТБАНК	2,525,742	2,842,847	12.55%	317,105
12	БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА	2,198,692	2,656,101	20.80%	457,409
13	ИНТЕРНЕТЪНЪЛ АСЕТ БАНК	1,911,730	2,225,182	16.40%	313,452
14	ОБЩИНСКА БАНКА	1,927,190	2,154,155	11.78%	226,965
15	ТИ БИ АЙ БАНК	1,305,647	2,092,154	60.24%	786,507
16	СИТИ БАНК Н.А.-клон СОФИЯ	1,182,028	1,832,315	55.01%	650,287
17	ТЪРГОВСКА БАНКА Д	1,402,210	1,581,701	12.80%	179,491
18	ИНГ БАНК Н.В.-клон СОФИЯ	1,163,580	1,178,898	1.32%	15,318
19	БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А. - клон България	776,691	963,210	24.01%	186,519
20	БНП ПАРИБА С.А.-клон СОФИЯ	638,727	872,986	36.68%	234,259
21	ЧПБ ТЕКСИМ	536,816	596,903	11.19%	60,087
22	ТОКУДА БАНК	429,746	459,297	6.88%	29,551
23	ТЕ-ДЖЕ ЗИРААТ БАНКАСЪ-клон СОФИЯ	255,550	373,936	46.33%	118,386
24	Варенголд Банк АГ, Клон София	44,636	79,712	78.58%	35,076
25	Бигбанк АС - клон България	5,767	15,176	163.15%	9,409

Източник: БНБ

*юридическото сливане на 2-те институции не завърши до края на 2022 г.

Описание на основните рискове, пред които е изправена Банката:

Във времена на геополитическа несигурност, нараснали цени на основни суровини и повишена глобална инфлация и потенциален спад на икономическа активност, ЦКБ АД ще се стреми да продължи своето развитие, като запази постигнатите резултати и пазарен дял. Потенциални негативни ефекти биха настъпили, ако военните действия на територията на Украйна ескалират допълнително и икономиките от Еврозоната навлязат в процес на рецесия през 2023 година.

Основните рискове и несигурност са свързани с отклонение на фактическите резултати от очакваните. В този смисъл по-важните рискове са:

1. **Кредитен риск** - вероятността контрагент или кредитополучател да изпадне в невъзможност да изпълни поетите ангажменти по договори с Банката при определените в тях условия и срокове. В процеса на кредитиране се прилагат детайлизирани процедури по отношение на анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, видовете обезпечения, приемливи за Банката, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност. Банката ежесечно извършва оценка на рисковата експозиция, произтичаща от кредитния портфейл, като класифицира и провизира експозициите в него. Обект на постоянно наблюдение и отчитане са големите кредитни експозиции. Банката е приела и следи за спазването на лимити за кредитна експозиция по региони и отрасли. Горните лимити целят ограничаване концентрацията на кредитния портфейл в един или друг регион и отрасъл, което би довело до по-висок кредитен риск.
2. **Ликвиден риск** - вероятността от затруднение на плащанията, поради несъвпадение във времето на входящите и изходящите парични потоци. Банката управлява своите активи и пасиви по начин, който ѝ гарантира редовно и без забава изпълнение на ежедневните задължения, както в нормална банкова среда, така и в условията на криза.
3. **Пазарен риск** - вероятността от възникване на загуба за банката в резултат на неблагоприятно изменение на валутни курсове, пазарни цени и лихвени проценти.
4. **Операционен риск** - вероятността от преки или косвени загуби, произтичаща от неадекватно функциониране или прекъсване на дейността на вътрешни за банката процеси, системи или персонал.

Показателите на Банката при отделните видове риск са съизмерими със средните величини за Банковата система на страната.

Резултатите от дейността са описани в т. 2.

Точка 2 Анализ на финансови и нефинансови основни показатели за резултата от дейността на Банката, включително информация по въпроси, свързани с екологията и служителите

АКТИВИ

Към 31.12.2022 г. балансовата стойност на активите на ЦКБ АД е 7,794,503 хил. лв. Спрямо същия период на миналата година балансовите активи се увеличават с 406,015 хил. лв. или 5.50%.

Структура на активите

Паричните средства – в каса и разплащателни сметки в БНБ - формират 25.07% от балансовото число, при 26.09% година по-рано. Средствата в банки, състоящи се от кореспондентски сметки и краткосрочни депозити са с тегло 1.01% от балансовото число, при 2.30% година по-рано. Вложенията под формата на ценни книжа, включващи ДЦК, корпоративни облигации, акции, дялове в договорни фондове и дериватни инструменти, които са инструмент за подобряване на доходността на Банката, представляват 26.47% от активите, при 24.24% за 2021 г.

Към 31.12.2022 г. размерът на балансовата стойност на кредитите и авансите формира 38.89% от активите, като съответното съотношение към 31.12.2021 г. е било 39.09%. Към 31.12.2022 г. обезценките за несъбираемост по предоставени кредити и аванси са общо 38,914 хил. лв.

Качеството на кредитния портфейл е добро – обслужваните експозиции (Фаза 1 и 2) заемат 98.27% от портфейла, а необслужваните експозиции (Фаза 3) са с дял 1.73%, при стойности към 31.12.2021 г. съответно 97.40% и 2.60%.

Дълготрайните активи на Банката заемат дял от 1.35% от общата сума на активите ѝ, при 1.15% година по-рано.

ПАСИВИ

Към 31.12.2022 година задълженията към другите депозанти заемат 98% от общите задължения на Банката. Тяхната стойност е в размер на 7,045,300 хил. лв. Нарастването на задълженията към депозанти в сравнение със същия период на миналата година е с 6.11%, когато размерът им е бил 6,639,742 хил. лв.

ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ

Нетната годишна печалба към 31.12.2022 година е в размер 38,142 хил. лв. и е с 45.48% по-висока спрямо година по-рано, когато е възлизала на 26,218 хил. лв.

Политиката на Банката по опазване на околната среда се състои в:

1. Изпълнение на дейностите по начин, гарантиращ опазването на околната среда.
2. Вземане на предпазни мерки срещу потенциално замърсяване на околната среда.
3. Спазване на всички закони и правила, както и вътрешните разпоредби, приети от Банката, насочени към екологичното равновесие.

Банката отчита значението на екологичните въпроси и на климатичния риск като се стреми да изпълнява дейностите си по начин, гарантиращ опазването на околната среда и да спазва всички закони и правила, насочени към екологичното равновесие. Банките като цяло могат да играят важна роля за свеждане до минимум въздействието върху изменението на климата, чрез своите клиенти, като ЦКБ АД полага усилия да минимизира и своето пряко въздействие върху околната среда и дава приоритет на рационалното потребление на природни ресурси.

Несъмнено справянето с рисковете, произтичащи от изменението на климата и влошаването състоянието на околната среда и постигане на цели за устойчива икономика, ще бъде сред основните предизвикателства за Банката през следващите години. В контекста на променяща се регулаторна рамка, която постави още по-голям акцент върху темата за климатичния риск и изискванията за устойчиво отчитане.

Централна кооперативна банка АД е стартирала преглед на рисковете, свързани с климата и околната среда, в отделните портфейли на Банката.

Прегледът включва събиране на информация от кредитополучателите и оценка на осъществяваните от тях дейности, съответстващи на таксономията, съгласно Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския Парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година, както и установяване на кредитополучатели, които може да са изложени пряко или косвено на повишени рискове, свързани с климата и околната среда.

През отчетната 2022 г. Банката не е предоставяла финансираня за дейности, генериращи въглеродни емисии.

Банката планира през 2023 г. да интегрира климатичните и екологични рискове в рамката за управление на риска, като се актуализират политиките за поемане, мониторинг и контрол на кредитния риск, както и политиката за приемане на обезпечения, с акцент върху физическото местоположение и енергийната ефективност на търговските и жилищните недвижими имоти.

Политика по отношение на служителите

Водени от предизвикателствата на съвременната пазарна среда и в отговор на повишаващите се изисквания, ръководството вярва, че успешен бизнес и стабилно развитие са възможни само чрез фокусиране върху качеството в целия аспект от дейности на ЦКБ АД.

ЦКБ АД съзнава, че начинът, по който се отнася със своите служители и социалните придобивки, които им осигурява, са сред основните механизми, чрез които Банката може да работи за общественото благо. Затова от самото си създаване Банката инвестира в непрекъснатото усъвършенстване на човешките си ресурси, като прилага прецизни методи за подбор, обучение, оценка и възнаграждаване на персонала. Тези практики стъпват върху убеждението на ръководството, че хората са най-ценният й актив и основната предпоставка за бъдещ растеж.

В Нефинансовата декларация, която е неразделна част от Годишния доклад за дейността се съдържа детайлна информация за екологични и социални въпроси.

Точка 3: Всички важни събития, които са настъпили след 31.12.2022 г.

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване.

Точка 4: Вероятно бъдещо развитие на ЦКБ АД

През 2023 г., ЦКБ АД ще продължи да следва своя път на развитие. Основен акцент ще е предоставянето на банкови услуги за населението – потребителски и ипотечни кредити, банкови карти и базирани на тях услуги, електронно банкиране и разплащателни услуги. В същото време Банката ще продължи да развива и предлагането на услуги за големи корпоративни клиенти и малки и средни предприятия и свързаните с тях програми за усвояване на средства от фондовете за възстановяване и по Зелената сделка на Европейския съюз.

Точка 5: Действия в областта на научноизследователската и развойната дейност

ЦКБ АД не развива научноизследователска или развойна дейност.

Точка 6: Информация, изисквана по реда на чл. 187д и 247 от Търговския закон

През 2022 г. ЦКБ АД не е придобивала и/или прехвърляла собствени акции.

Към 31.12.2022 г., ЦКБ АД притежава 11 броя собствени акции на номинална стойност от 1 лев всяка една.

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет са надлежно оповестени в Доклада за прилагане политиката на възнагражденията на централна кооперативна банка за 2022 г.

Към 31.12.2022 г., членовете на съветите на ЦКБ АД не притежават пряко акции от Банката.

Членовете на съветите на ЦКБ АД нямат допълнителни права за придобиване на акции и/или облигации на Банката.

През 2022 г. няма сключени договори между ЦКБ АД и членовете на съветите и или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на Банката или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Повече информация относно възнагражденията на управителните и контролни органи се съдържа в Доклада за прилагане на политиката за възнаграждения в ЦКБ АД за 2022 г.

Информация за членовете на управителните и контролните органи към 31.12.2022 г., относно участията им в управителни и контролни органи, както и притежания на дялове от търговски дружества:

Иво Каменов Георгиев

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет, член на надзорния съвет и изп. директор
Инвест Кепитъл АД	831541734	Член на съвета на директорите и изп. директор
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Председател на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Председател на надзорния съвет
Кепитъл Инвест ЕАД	121878333	Представител, който упражнява правата и задълженията на члена Инвест Кепитъл АД в Съвета на директорите
Инвест Кепитъл Асет Мениджмънт ЕАД	200775128	Представител, който упражнява правата и задълженията на члена

Дружество	ЕИК	Участие
		Инвест Кепитъл АД в Съвета на директорите
Инвест Кепитал Мениджмънт ООД	103045368	Съдружник – над 25%
Варненска консултантска компания ООД	103060548	Съдружник – над 25%
Национална Асоциация на Бойните спортове	176868502	Председател и управляващ
Еднолично Адвокатско дружество ГЕОРГИЕВ	177523879	Управител

Марин Великов Митев

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет и изпълнителен директор
Голф Шабла АД	124712625	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Инвест Кепитъл АД	831541734	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Спортен комплекс Варна АД	103941472	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Варна плод АД	103106697	Член на съвета на директорите
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Член на надзорния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на надзорния съвет
Сдружение Спортен клуб ТИМ	103014351	Председател и управляващ
Сдружение Спортен клуб по бойни изкуства ТИМ	103606634	Председател на УС и управляващ
Българска Карате Киокошин Федерация	103570622	Председател на УС и управляващ
Сдружение "Клуб По Аеробика "Тим - Клас"	103556156	Член на Управителния съвет
Обединен спортен клуб Черно море Сдружение	000090542	Член на Управителния съвет
Сдружение Национален Борд по туризъм	175090938	Член на Управителния съвет
ЕТ Марин Митев Проджект Мениджмънт	103326073	Собственик
Варненска консултантска компания ООД	103060548	Съдружник – над 25%
Инвест Кепитъл Мениджмънт ООД	103045368	Съдружник – над 25%

Райна Димитрова Кузмова:

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на надзорния съвет

Централен кооперативен съюз /ЦКС/, ЕИК 000696497

Дружество	ЕИК	Участие
„Билкокооп“ ЕООД	175120000	100 %
„Булгаркооп-импорт-експорт“ ЕООД	131205196	100 %
„Булминвекс-ГБ“ ЕООД	000622340	100 %
„Енерджикооп“ ЕООД	203403154	100 %
„Интелект кооп“ ЕООД	160064204	100 %
„Кооптурист“ ЕООД	831506231	100 %
„Кооптурист – Китен“ ЕООД	102815549	100 %
„Кооптурист – Странджа“ ЕООД	103768668	100 %
„Кооп маркет“ ЕООД	202278420	100 %
„Кооп централ“ ЕООД	204319983	100 %
„Мелса кооп“ ЕООД	200728388	100 %
„Нектаркооп“ ЕООД	175122186	100 %
„Кооп Хоризонт“ ЕООД	205996963	100%
„КООП Старата мелница“ ЕООД	206551941	100%
„Кооп – Златен клас“ ООД	116579048	78,86 %
„Гранарикооп“ ООД	104688774	92,11 %

Дружество	ЕИК	Участие
„Кооп Флорал“ ООД	205424909	40%
„КООП Билд“ ООД	206107420	50%
„СБР-Здраве“ ЕАД	130523915	100 %
„Кооп - търговия и туризъм“ АД	121837308	87,74 %
„Холдинг кооперативен бизнес“ АД	121811740	87 %
„Национален кооперативен инвестиционен фонд“ АД	831286504	80 %
„БС – Кооп Трейд“ ЕКД	202093489	50%
„Красен-кооп“ АД,	121238027	50 %
Консорциум „ЦКС и Химимпорт“ ДЗЗД	130716654	50 %
„Варна пакинг хауз“ АД	124099892	33 %
„Централна кооперативна банка“ АД	831447150	Член на Надзорния съвет
„Холдинг Кооп-юг“ АД	121659072	Член на Съвета на директорите

Цветан Цанков Ботев

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Председател на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Зам. председател на управителния съвет
Булхимтрейд ООД	200477808	Управител
ФАРМА ГБС ДЗЗД	176397025	Управител
Консорциум "Химимпорт-биофарм инженеринг" ДЗЗД	131071224	Управител
Не притежава повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества.		

Александър Димитров Керезов

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на управителния съвет
Бългериан Еъруейз Груп ЕАД	131085074	Член на съвета на директорите
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Член на управителния съвет
Зърнени храни България АД	175410085	Член на управителния съвет и представляващ
ЗАД Армеец АД	121076907	Член на управителния съвет
Параходство Българско речно плаване АД	827183719	Член на управителния съвет
ПОАД ЦКБ Сила АД	825240908	Член на надзорния съвет
Асенова крепост АД	115012041	Член на управителния съвет
СК ХГХ Консулт ООД	130452457	Управител
Протект АРТ ООД	203844348	Управител и Съдружник – над 25%
Сдружение СЪГЛАСИЕ 066	176941060	Председател на Управителен съвет и представляващ
Фондация СЪГЛАСИЕ СОФИЯ	205004556	Председател на Управителния съвет и представляващ
Сдружение "Обединена велика ложа на България"	130688048	Член на управителния съвет
Алекс АС ЕООД	131105146	Управител и Собственик
Зърнени храни Пловдив ЕООД	130574490	Управител

Сава Маринов Стойнов

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и член на управителния съвет
ПОАД „ЦКБ Сила АД	825240908	Изпълнителен директор и член на управителния съвет
ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	175225001	Изпълнителен директор и член на съвета на директорите

ЗАО ИК Банк	1653005038	Член на съвета на директорите
-------------	------------	-------------------------------

Никола Стефанов Кедев

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и член на Управителния съвет

Георги Косев Костов

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и член на Управителния съвет

Проф. Д-р Бисер Йорданов Славков

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на Управителния съвет
„Славков - одит“ ООД	175295665	Съдружник – над 25%

Не са известни договори, сключени между ЦКБ АД и членовете на съветите му или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на Банката или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Управителният съвет на Банката е приел програма за обучение и развитие на персонала от системата на ЦКБ АД за 2022 г .

Точка 7: Наличие на клонове на ЦКБ АД

Към 31 декември 2022 г. дейностите на Банката се извършват чрез 47 клона, 214 банкови представителства и 31 изнесени работни места в България и 1 клон в Република Кипър.

Точка 8: Използвани от ЦКБ АД финансови инструменти, както и целите и политиката на ЦКБ АД по управление на финансовия риск, включително политиката на Банката на хеджиране на всеки основен тип хеджирана позиция, за която се прилага отчитане на хеджирането, и експозицията на ЦКБ АД по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток

Притежаваните от ЦКБ АД финансови инструменти към 31.12.2022 г. са: ДЦК, корпоративни облигации, акции, дялове в договорни фондове и деривати на обща брутна балансова стойност 2,063,580 хил. лв., вкл. (615) хил. лв. загуба от обезценка и са класифицирани като финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и оценявани по амортизирана стойност.

Банката притежава ДЦК на правителства на държави от Европейски съюз(вкл. Република България) и на правителства на държави, които са извън ЕС, но са издадени в EUR и американски държавни облигации в USD – общо на обща стойност 1,402,156 хил. лв., корпоративни облигации на български и чуждестранни емитенти на стойност съответно 416,308 хил. лв. и 24,893 хил. лв., както и капиталови инструменти, представляващи акции в търговски дружества на български и чуждестранни емитенти на стойност 129,310 хил. лв., както и дялове в договорни фондове за 91,516 хил. лв. и деривати за 12 хил. лв.

Банката не счита, че съществува съществен кредитен риск, свързан с облигационните инструменти на правителството на Р. България и Правителствата на държави от ЕС. По-голямата част от тези инструменти са с фиксиран лихвен процент и промяната в пазарните лихвени нива не се отразява на лихвените приходи от тях.

Държавните облигации на страни извън ЕС са изложени на известен кредитен риск, свързан с вероятността емитентите да не изпълнят своите задължения. Най-ниският кредитен рейтинг на държава извън ЕС, чиито книжа банката притежава към 31.12.2022 г. е B1, определен от Moody's.

Корпоративните облигации на български емитенти са изложени на кредитен риск, свързан с възможността на емитентите да изпълняват своите задължения. Размерът му е до общата стойност на притежаваните книжа. По-голяма част от тези книжа са с фиксиран лихвен процент и са изложени на риск от спадане на стойността им при повишение на пазарните лихвени проценти. Чуждестранните облигации са емитирани от публични дружества с висок рейтинг, търгувани на регулирани фондови пазари в ЕС, като е възможно понасяне на загуби вследствие настъпването на кредитни събития при емитентите им.

Притежаваните от Банката капиталови инструменти и дялове в договорни фондове са изложени на ценови риск до размера на общата стойност на притежаваните книжа. По-голяма част от тези книжа се търгуват на Българска фондова борса. Доколкото индексите на борсите са волатилни, е възможно понасянето на загуби, вследствие спад цените на търгуваните на борсата книжа и отрицателни преоценки на притежаваните от Банката капиталови инструменти и дялове в договорни фондове. Същото се отнася и за притежаваните от Банката капиталови инструменти на чуждестранни емитенти.

Притежаваните от Банката експозиции в дериватни финансови инструменти са несъществени и представени по справедлива стойност сделки по покупка и продажба на валута, ценни книжа, опции върху такива инструменти, форуърдни договори и валутни суапи на открития пазар.

От гледна точка на естеството на дейността на ЦКБ АД други съществени фактори, свързани с финансови инструменти, не оказват влияние за оценка на активите, пасивите, финансовото състояние и резултат на Банката.

Точка 9: Предоставени услуги и получени възнаграждения от специализираните одиторски предприятия, във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, както и изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството

Начислените възнаграждения за 2022 на регистрираните одитори са, както следва:

	Сума в хил. лв.
Делойт Одит ООД	
Одиторски услуги	963
Други разрешени услуги	124
ОБЩО	1,087
Делойт България ООД (дружество от мрежата на Делойт Одит ООД)	
Други разрешени услуги	400
ОБЩО	400
Грант Торнтон ООД	
Одиторски услуги	513
Други разрешени услуги	78
ОБЩО	591
Grant Thornton DOOEL, Skopje (дружество от мрежата на Грант Торнтон ООД)	
Одиторски услуги	33
ОБЩО ОДИТОРСКИ УСЛУГИ	1,509
ОБЩО ДРУГИ УСЛУГИ	602
ОБЩО	2,111

Другите разрешени услуги включват:

Делойт Одит ООД

- поет ангажимент от съвместните одитори за издаване на допълнителен регулаторен доклад във връзка с чл. 76, ал. 8 и ал. 7, т.1 от Закона за кредитните институции (ЗКИ) и чл. 5 от Наредба № 14 на БНБ от 4 февруари 2010 г. за съдържанието на одиторския доклад за надзорни цели, за периода 1 януари – 31 декември 2022.

Делойт България ЕООД (дружество от мрежата на Делойт Одит ООД)

- Услуги във връзка с изготвянето на местно досие по трансферно ценообразуване за финансовите 2020 и 2021 година;
- Договорени процедури за оценка готовността на Банката за съответствие с процеса по надзорен преглед и оценка;
- Съдействие по мониторинга за съответствие с изискванията на Регламент за капиталови изисквания и Директива за капиталови изисквания по прилагане на Базел 3.1;
- Анализ във връзка с разработване на Оперативен протокол (Bail-in Playbook).

Грант Торнтон ООД

- поет ангажимент от съвместните одитори за договорени процедури относно приложението в Банката на Наредба 10 на Българска народна банка за периода 1 януари – 31 декември 2021, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажменти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“;

Grant Thornton DOOEL, Skopje (дружество от мрежата на Грант Торнтон ООД)

- одит на консолидационен пакет за целите на одита на консолидирания финансов отчет на ЦКБ АД

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

НИКОЛА КЕДЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

СЪГЛАСНО ЧЛ. 48 ОТ ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО

Настоящата Нефинансова декларация е изготвена в съответствие с изискванията на чл. 48 от Закона за счетоводството и е неразделна част от Годишния доклад за дейността на ЦКБ АД за 2022 г.

Ръководството на ЦКБ АД декларира своята Политика за социална отговорност, която е документирана, прилагана, поддържана и съобщена на всички нива в структурата на Банката.

Политиката за социална отговорност на ЦКБ АД е насочена към извършване на дейностите в условията на стратегическо управление, което допринася за устойчиво икономическо развитие, коректни и етични трудови отношения с работниците и служителите, техните семейства и обществото като цяло с цел подобряване на качеството на живот.

Ръководството се ангажира да създава необходимите условия за спазване изискванията на Система за социална отговорност и за активното съдействие на ръководния и изпълнителски персонал в нейното развитие.

Ръководните принципи на ЦКБ АД по отношение на социалната отговорност включват:

- спазване на приложимите национални закони и други изисквания и зачитане на международните актове и тяхното тълкуване в областта на социалната отговорност;
- недопускане на детски труд в противоречие с трудовото законодателство;
- недопускане на участие или съдействие за използването на принудителен или задължителен труд;
- недопускане на трафик на хора;
- осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на своите служители;
- уважение и зачитане на правата на човека и неговите основни свободи, определени във Всеобщата декларация за правата на човека;
- защита на общоприетите човешки ценности;
- развитие и мотивиране на персонала;
- осигуряване на сигурност в разплащанията;
- поддържане на адекватно заплащане на труда с навременно плащане на работните заплати, данъците и видовете осигуровки на служителите и работниците;
- осигуряване ефективност на документирането, изпълняването, поддържането и разпространението на политиката в достъпна разбираема форма до всички служители, включително ръководен, експертен и изпълнителски персонал, както и до подизпълнители и доставчици.

I. Описание на бизнес модела на Банката

Централна кооперативна банка АД се стреми да разширява своя пазарен дял, прилагайки клиентски ориентиран модел на банкиране и възползвайки се от широко разпределената си мрежа от клонове и офиси. Предлагащите универсални услуги са ориентирани както към населението, така и към земеделски производители, МСП и корпоративни клиенти. Банката има богато портфолио от продукти и услуги, включващо потребителски, стокови и ипотечни кредити, всички видове кредити за юридически лица, банкови карти и допълнителни разплащателни услуги, базирани на тях. Член е на системата за преводи Western Union, предлага инвестиционни и посреднически услуги на българския и световния финансов пазар и други. Основните показатели, чрез които Банката определя своите стратегически цели, е ръстът в абсолютни стойности на съответните показатели и пазарния дял. Банката непрекъснато адаптира условията по своите продукти, като постоянно анализира пазарните условия и внедрява нови продукти, задоволяващи нуждите на клиентите.

Основна стратегия и цел в дългосрочен план е да се развият и надградят електронните канали за достъп, позволяващи не само електронни разплащания, но и по-голяма достъпност до

различни банкови услуги – нови изисквания за ориентация към клиента, осъвременяване на функционалностите, усъвършенствани оперативни свойства.

II. Описание на политиките, свързани с екологичните и социалните въпроси и въпросите, свързани със служителите, зачитането на правата на човека, борбата с корупцията и подкупите

За ЦКБ АД е от приоритетно значение да съблюдава високи стандарти във всички свои делови взаимоотношения. В процедурите на Банката са заложили механизми, които гарантират на висшия управленски състав и на всички заинтересовани страни адекватното и ефективно функциониране на системите за вътрешен контрол, управление на риска, отчетност и прозрачност.

Банката прилага ясна и категорична политика, както и прозрачни процедури за оценка, избор и взаимодействие със своите партньори, доставчици, клиенти и всички заинтересовани страни. Освен осигуряването на надеждни и висококачествени продукти и услуги, служителите на ЦКБ АД имат за цел да обслужват прецизно потребностите, правата и интересите на нашите клиенти, да търсят взаимна изгода, да спазват закона и вътрешните правила и да работят при пълна поверителност, съгласно изискванията на действащото законодателство в страната. Банката влага сериозни ресурси и усилия, за да проучи, формулира и подбере подходящите решения, с които да предотврати възникването на всеки срещнат в практиката проблем.

Етичен бизнес кодекс на ЦКБ АД

С цел контрол върху етичните аспекти на работата на служителите на Банката, в Кодекса за поведение и професионална етика на Банката е заложила система от правила, които системно се актуализират и допълват. В Кодекса са залегнали принципите на честност, лоялност и съвестност, както и строги изисквания към поведението на служителите по отношение на тяхната лична и професионална етика. Той съдържа правила и норми, които дават насока на служителите в ежедневната им работа и задава общия тон на взаимоотношенията им както в рамките на Банката, така и с трети страни.

Политика за борба против корупцията

ЦКБ АД не толерира каквато и да е форма на подкуп или корупция. В частност, Банката приема да се въздържа от всякакви действия и поведение, които биха могли да бъдат възприети като активен или пасивен подкуп.

Служителите са задължени да спазват Закона за мерките срещу прането на пари, Правилника за приложение на Закона за мерките срещу прането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на терористична дейност и вътрешните правила за контрол и предотвратяване на пране на пари и финансиране на терористична дейност.

Прилагат се изпитани процедури, които гарантират активите на Банката и предотвратяват търговията с вътрешна информация и евентуални злоупотреби от страна на служителите. Освен с грижа за клиента, бизнес партньорите, властите и обществото, всички служители на ЦКБ АД се ангажират и с това да осигурят справедливо отношение към всички свои колеги, както и да се придържат стриктно към изискванията на Закона за защита от дискриминация.

Ръководството съзнава, че неговият професионален и житейски пример има по-голямо въздействие върху служителите, отколкото казаните или написани думи. Ето защо всеки един от тях се стреми да бъде пример за подражание по отношение на професионалната си етика и високите си морални качества, а в служебните си задължения да се ръководи от ценности като честност, справедливост, прецизност, лоялност, уважение и благоразумие. Ръководството споделя вярата, че доброто корпоративно управление не се изчерпва единствено с покриване на заложените в законовата рамка изисквания, а е преди всичко въпрос на дълбока вътрешна убеденост. За ЦКБ АД, доброто корпоративно управление предполага на първо място уважение към акционерите, които са гласували доверие на ръководството, както и осъзнаване на непосредствените и дългосрочните ползи от управленската прозрачност.

Политика по отношение на служителите

Водени от предизвикателствата на съвременната пазарна среда и в отговор на повишаващите се изисквания, ръководството вярва, че успешен бизнес и стабилно развитие са възможни само чрез фокусиране върху качеството в целия аспект от дейности на ЦКБ АД.

ЦКБ АД съзнава, че начинът, по който се отнася със своите служители и социалните придобивки, които им осигурява, са сред основните механизми, чрез които Банката може да работи за общественото благо. Затова от самото си създаване Банката инвестира в непрекъснатото усъвършенстване на човешките си ресурси, като прилага прецизни методи за подбор, обучение, оценка и възнаграждаване на персонала. Тези практики стъпват върху убеждението на ръководството, че хората са най-ценният ѝ актив и основната предпоставка за бъдещ растеж.

ЦКБ АД отдава огромно значение на:

- Подбора на кандидатите за работа въз основа на личните им качества и заслуги, базиран на внимателна оценка на познанията, компетентността и професионализма на потенциалните служители. Дава равен шанс на всички достойни кандидати да станат част от екипа ѝ без оглед на техния пол, етнически произход, обществено положение, възраст, политически възгледи или каквито и да е било други фактори, които нямат отношение към техния професионализъм и умения, чрез прилагане на политика по многообразие.

- Осигуряването на равни възможности за обучение и кариерно развитие на всички служители без оглед на настоящата им позиция.

- Създаването на работна среда, която цени, признава и възнагражда усилията и постиженията, които са и сред основните ценности на организацията.

Развитие на потенциала на служителите

Банката се стреми да насочва служителите си към бизнес дейности, които биха позволили пълното разгръщане на техния потенциал и осъществяване на техните лични и професионални амбиции. Акцентира се и върху развитието на качества, които позволяват непрекъснатото израстване на служителите и оттам – на цялата организация.

Политиката за развитие на персонала в ЦКБ АД дава възможност на служители от всички йерархични нива, които са доказали професионалните си качества, да бъдат повишавани не само в рамките на същото управление/ клон, но и да бъдат преназначавани на други позиции в организацията, стига да притежават изискваните за новата длъжност опит и професионални качества.

Не на последно място, за ЦКБ АД е от огромно значение да задържи и да развива кадрите си и последователно полага усилия в тази посока. През цялата година се организират програми за развитие на персонала, чиято цел е проучването и усъвършенстването на професионалните качества на служителите ѝ и пълното разгръщане на техния потенциал.

През 2022 г. Ръководството на Банката сключи договор с Висшето училище по застраховане и финанси, гр. София, за цялостно финансиране от ЦКБ АД на обучението в степен „бакалавър“ и „магистър“ на служители, избрани по определени критерии. Предостави се възможност на 28 служители на Банката да се обучават по избрани от тях специалности в степените „бакалавър“ и „магистър“. Тази възможност е в дългосрочен план и целта е да се подготвят висококвалифицирани специалисти, работещи в Банката в областта на икономиката в съответствие с потребностите на съвременната икономическа действителност, практиките в Европа и света и поддържане на добро бизнес сътрудничество с ВУЗФ.

За 2022 г. Банката има приета от Управителния съвет „Програма за обучение и развитие на персонала от системата на ЦКБ АД“, за чието изпълнение, с решение на Управителния съвет на Банката, са одобрени 200,000 лв.

Трудово възнаграждение и социални придобивки

Политиката на заплащане и допълнителни социални придобивки е разработена с цел привличане, наемане и задържане на висококвалифицирани кадри. Тя се основава на следните принципи: вътрешно равновесие, признание на личните качества на всеки служител, възнаграждение, съответстващо на представянето и конкурентност.

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ
Централна Кооперативна Банка АД
31 декември 2022 г.

Централна кооперативна банка АД започна предоставянето на ваучери за храна по Наредба № 7 от 09.07.2003 г. на всички наети лица по трудов договор и договор за управление и контрол от месец октомври 2022 г. в размер на 130 лева месечно. Решението на Ръководството на банката за предоставяне на ваучери за храна беше стимулирано в резултат на промени в законодателството на Република България, с което необлагаемия размер от 80 лв. се увеличи до 200 лв. месечно за едно наето лице и желанието да се подобрят доходите на служителите в момент на увеличаваща се инфлация. Сумата за ваучери за храна не подлежи на облагане с данъци и осигурителни вноски, както за работодателя, така и за наетото лице. Ваучерите за храна са социална придобивка със специфичен данъчен статут и спазвайки изискванията на чл.209, ал.1 от Закона за корпоративното подоходно облагане, стойността им не се облага с данък върху разходите от 10 %. Разходите за ваучерите за храна се предоставят на наетите лица, като социална придобивка по чл. 294 от Кодекса на труда и с тях се разшири Програмата за социални дейности на ЦКБ АД за 2022 г. Сключен беше договор с оператор на ваучери за храна, който е носител на разрешение за осъществяване на тази дейност от Министерство на финансите. Разработени бяха от директора на дирекция „Управление на персонала“ Указания за реда и начина на предоставяне на ваучери за храна на всички наети лица в ЦКБ АД, като същите бяха съгласувани с дирекция „Финансово-счетоводна“. С Указанията се предостави ясна, точна, конкретна информация за бързото и контролирано получаване на ваучерите за храна, предоставянето им срещу подпис на наетите лица, ползването и отчитането им в дирекция „Управление на персонала“, както и индивидуални подходи при отсъствие от работа на служител и/или месторабота в друго населено място, различно от мястото на получаване на ваучерите за храна. Към Указанията бяха разработени няколко вида приложения, които да се ползват при специфични случаи.

Предоставянето на ваучери за храна на наетите лица се посрещна изключително добре от всички служители. Постигнаха се следните ефекти: увеличаване на доходите на служителите без да се увеличи тяхната данъчна и осигурителна тежест; ЦКБ АД като работодател предостави тези средства, но без да има увеличение на плащанията за данъци и осигуровки; увеличаване на покупателната способност на служителите на Банката при постоянно повишаващи се цени на хранителните стоки, което неминуемо повишава интереса за работа в структурата на ЦКБ АД.

В приетата Програма за социални дейности на ЦКБ АД за 2022 г. се дава възможност за финансово подпомагане на служителите: при раждане на дете – една минимална работна заплата за страната; при тежко боледуване и лечение на служители или техните деца – по преценка и/или представени разходно оправдателни документи.

Ръководството на Централна кооперативна банка АД осъществява допълнително доброволно пенсионно осигуряване на служителите в ПОАД „ЦКБ Сила“ в размер до 60 лева месечно.

Ръководството на Централна кооперативна банка АД предоставя допълнителни дни платен отпуск на своите дългогодишни служители: за работа в банката над 5 г. – 1 ден, за работа в банката над 10 г. – 2 дни.

Централна кооперативна банка АД се грижи за здравето и безопасността на работното място на служителите, като за целта има сключен договор със Служба по трудова медицина „Хипократ“ ООД. През 2022 г. започна извършването на периодични профилактични медицински прегледи, съгласно Наредба № 3/1987 г. Спазиха се изискванията на Наредба № 7/15.08.2005 г. за провеждане на преглед от офталмолог за работещите с видеодисплей над 4 часа дневно. За целта беше сключен договор с дружество, което да организира и осъществи провеждането на профилактични прегледи на служителите на ЦКБ АД по градове. Започналите през 2022 г. профилактични прегледи и приключили през 2023 г. обхванаха всички структури на Банката и беше изготвен необходимия здравен анализ. Прегледите имаха за цел контрол и профилактика на въздействието на вредните фактори на работна среда, а именно: натоварване на опорно-двигателния апарат, нервно-психическо напрежение и натоварване на очния анализатор. Създадени са програми за намаляване и ограничаване на последствията от влиянието на вредните фактори на работната среда.

Ръководството на банката осигури на всички служители, които се нуждаят от средства за корекция на зрението им сума в размер на 150 лв.

Нашите ценности:

- справедливост – равни възможности за развитие
- качество – стремеж към съвършенство във всяко начинание
- уважение – към нашите колеги, клиенти и съграждани
- екипност – успяваме, когато сме заедно
- доверие – то прави и невъзможното постижимо
- социална отговорност- работа с грижа към обществото
- ефективност – стремеж винаги да бъдат постигнати целите
- креативност – търсене на новаторски идеи в стремежа си да се усъвършенстваме

III. Резултати от прилаганите политики и основни рискове, свързани с тях

Успехът на всеки бизнес е неразривно свързан с благоденствието на общността, в чиито рамки той развива своята дейност. Ето защо ежедневните действия на ЦКБ АД са подчинени на най-висшите етични принципи и на непоколебимото желание на Банката да даде своя значим принос към развитието на българското общество. Банката също така е отворена към нови възможности за инициативи, които облагодетелстват местните общности и повишават гражданското самосъзнание сред служителите ѝ.

Политика на Банката по опазване на околната среда се състои в:

1. Изпълнение на дейностите по начин, гарантиращ опазването на околната среда.
2. Вземане на предпазни мерки срещу потенциално замърсяване на околната среда.
3. Спазване на всички закони и правила, както и вътрешните разпоредби, приети от Банката, насочени към екологичното равновесие.

Банката отчита значението на екологичните въпроси и на климатичния риск като се стреми да изпълнява дейностите си по начин, гарантиращ опазването на околната среда и да спазва всички закони и правила, насочени към екологичното равновесие. Банките като цяло могат да играят важна роля за свеждане до минимум въздействието върху изменението на климата, чрез своите клиенти, като ЦКБ АД полага усилия да минимизира и своето пряко въздействие върху околната среда и дава приоритет на рационалното потребление на природни ресурси.

Несъмнено справянето с рисковете, произтичащи от изменението на климата и влошаването състоянието на околната среда и постигане на цели за устойчива икономика, ще бъде сред основните предизвикателства за Банката през следващите години. В контекста на променяща се регулаторна рамка, която постави още по-голям акцент върху темата за климатичния риск и изискванията за устойчиво отчитане.

Централна кооперативна банка АД е стартирала преглед на рисковете, свързани с климата и околната среда, в отделните портфейли на банката.

Прегледът включва събиране на информация от кредитополучателите и оценка на осъществяваните от тях дейности, съответстващи на таксономията, съгласно Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския Парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г., както и установяване на кредитополучатели, които може да са изложени пряко или косвено на повишени рискове, свързани с климата и околната среда.

През отчетната 2022 г. банката не е предоставяла финансирания за дейности, генериращи въглеродни емисии.

Банката планира през 2023 г. да интегрира климатичните и екологични рискове в рамката за управление на риска, като се актуализират политиките за поемане, мониторинг и контрол на кредитния риск, както и политиката за приемане на обезпечения, с акцент върху физическото местоположение и енергийната ефективност на търговските и жилищните недвижими имоти.

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ
Централна Кооперативна Банка АД
31 декември 2022 г.

Към 31.12.2022 г. данните в съответствие с изискванията на чл. 10 (3) на Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 за Допустими за таксономията икономически дейности са следните:

Експозиции, свързани с кредити /%/	2022 г.	
	% от общо активи	% от включените активи
Допустими за таксономията ипотечни кредити	1.87%	4.82%
Допустими за таксономията кредити на МСП	2.65%	6.81%
Допустими за таксономията кредити на НФИ, които не са МСП	2.70%	6.95%
Общо Експозиции, свързани с кредити	38.89%	100.00%

Банката ще определи и целеви обеми от експозиции по основните бизнес сегменти, отговарящи на изискванията за „зелено“ кредитиране. Към края на 2022 г. е в процес на анализ на клиентите и корпоративния кредитен портфейл, като Банката изследва и класифицира клиенти с икономическа дейност, която отговаря на изискванията за „допринасяща съществено за смекчаването на изменението на климата или за адаптирането към изменението на климата“, съгласно Регламент (ЕС) 2021/2139 за допълнение на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета.

Банката ще дефинира изрично рисковете, свързани с климата и околната среда, в рамката си за склонност към риск, като се определят количествени и качествени индикатори с цел проследяване на изпълнението на конкретни цели.

Експозиции /%/	% от общо активи	
	2022	2021
Финансови и нефинансови предприятия, които са задължени да публикуват нефинансова декларация	3.68%	4.05%
Финансови и нефинансови предприятия, които не са задължени да публикуват нефинансова декларация	35.21%	35.04%
Общо експозиции, свързани с кредити, предоставени на физически лица, финансови и нефинансови предприятия	38.89%	39.09%
Експозиции към Централни правителства, централни банки и наднационални емитенти	37.92%	35.01%
Деривати	0.00%	0.00%
Други активи	23.20%	25.90%
Общо активи	100.00%	100.00%
Дял на търговския портфейл от общо активи	0.37%	0.27%

Първа стъпка към това е събирането на подробна информация и данни за кредитополучателите, необходима за оценката на уязвимостите на експозициите към рискове, свързани с климата и околната среда, свързани с устойчивостта в секторите и сегментите, най-вече засегнати от изменението на климата. Втората стъпка е разработването на подходящи лимити за ефикасно управление на рискове, свързани с климата и околната среда в съответствие с правилата за редовно наблюдение и ескалиране и интегрирането им в цялостната рамка за управление на риска.

През 2023 г. Банката ще продължи своята работа по развитие и приспособяване на своите вътрешни системи за спазване на изискванията на Регламента за таксономията за класифициране на икономическите дейности като екологично устойчиви. По този начин ще бъде постигнато съответствие на таксономията с основните икономическите дейности и направления на развитие, така че Банката да може да се подготви своевременно и адекватно към повишените изисквания за докладване и оповестяване, които ще влязат в сила през 2024 г.

Сградата на Централно управление на ЦКБ АД притежава Сертификат за енергийни характеристики на сграда в експлоатация, No 005БЕК072, издаден на 15.12.2016 г., от Българска енергетична компания АД, с рег. No 00005/30.07.2016 г., съгласно който сградата е освободена от данък сгради по ЗМДТ до 31.12.2023 г.

Във връзка с намаляване разходите за електроенергия в сградата на централно управление и офисите на Банката са предприети следните действия:

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ
Централна Кооперативна Банка АД
31 декември 2022 г.

- Поетапно са подменяни луминесцентните осветителни тела в повечето офиси на Банката в град София и някои в страната с диодни, които са с по-малка мощност. Подмяната продължава и в момента.
- Също така се намаляват сериозно и разходите за подмяна на изгорелите луминесцентни тръби, както и дефектиралите електронни блокове.
- Поради по-висок интензитет на светене е намален и броят на самите осветителни тела с около 40 %.
- В санитарните помещения на сградата на централата на Банката са подменени осветителните халогенни лунички /35 W/ с по-икономични диодни /5 W/ - около 70 %. Също така са монтирани и сензори за движение за автоматично включване и изключване на осветлението и избягване на безпричинно светене.

- Ангажиментите, които Банката изпълнява във връзка с екологията, са:
1. „ТОПЛИВО ИНВЕСТ“ ЕООД – лицензирана фирма за предаване на излязло от употреба електронно и електрическо оборудване. Предадени са:
2020 г. – 1,200 кг.
2021 г. – 800 кг.
2023 г. – 1,500 кг.
 2. „УОН“ ЕООД – е лицензирана фирма в събирането и преработването на отпадни мазнини.
2021 г. е предадена отработена готварска мазнина в размер на 170 л.
2022 г. е предадена отработена готварска мазнина в размер на 400 л.
 3. Предадени шредирани документи на хартиен носител:
2020 г. – 1,800 кг. на „Хамбургер Рисайклинг България“ ЕООД – разполага с всички необходими разрешителни и сертификати за третиране на вторични суровини.
2021 г. – 1,140 кг. на „Евро Импекс“ ЕООД – разполага с всички необходими разрешителни и сертификати за третиране на отпадъци и вторични суровини.
 4. Засаждане на дървета за 2022 г.:
– 10 броя от различни видове дървета (чинар, дъб и липа) – Питал Александър Петров ЕТ - фирма с над 25 годишен опит в областта на ландшафтната архитектура
– 10 броя (чинар, дъб и липа) от служители на ЦКБ АД – със собствени средства и труд.

Основните екологични рискове, които имат отношение към дейностите в Банката са свързани с неспазване на екологичните норми и установени правила.

Основните социални рискове, пред които е изправена Банката, са риск от текучество и риск от ниска квалификация на новопостъпилия персонал.

Централна Кооперативна банка АД участва в „Център за устойчиви финанси и енергетика“/GREEN FINANCE AND ENERGY CENTER /GFEC/, ЕИК 206583540 – юридическо лице с нестопанска цел – Think tank, който да концентрира усилията на бизнеса, държавата и останалите заинтересовани страни в посока трансформация на икономиката и за устойчиво развитие на Република България.

GFEC се реализира в партньорство с Министерство на финансите, Министерство на енергетиката, Комисия за финансов надзор, Фонда на фондовете, както и с участието на представители на заинтересованите страни по темите – бизнеса, НПО, браншовите организации, академичната общност и световните консултантски компании.

Влияние на глобална Covid-19 пандемия

Затихването на глобалната пандемия от коронавирус Covid-19 доведе до възстановяване на оперативните процеси на Банката и премахване на някои мерки, като същевременно добрите практики предпазващи от пряко заразяване се превърнаха в устойчива практика. Икономическите процеси също се възстановиха в постпандемична среда, като рязко ускореното търсене, съчетано с прекъсвания на веригите от епизодични проявления на вируса, главно в Китай, доведе и до инфлационни ефекти и нарастване на цените на стоки и суровини. Допълнително този процес се ускори след започната война в Украйна.

През 2022 г. бизнесът трябваше да се справя с предизвикателства, свързани с висока инфлация, нарушени вериги за доставки, недостиг на определени видове суровини и др., свързани с последствията от глобалната пандемия и разразилата се война на територията на Украйна. Банката е лимитирала своята експозиция към засегнати сектори от геополитическите турбуленции и няма експозиции към сектори, повлияни негативно от описаните икономически и политически фактори, като резултатите и не показват никакво завишение на риск по отношение на клиенти, засегнати от пандемия в предходни години.

Влияние на войната в Украйна

По отношение на ефектите от започналата война в Украйна и свързаните с тях мерки, които бяха въведени от държавите от Европейския съюз, вкл. България, както и трети страни спрямо Руска Федерация и Беларус и реципрочно - пораждат геополитическо, макроикономическо и пазарно напрежение, чието изражение са високите цени на стоки, енергийни ресурси, инфлация и пазарни колебания. Във връзка с въведените ограничителни и санкционни режими срещу лица от финансовия и др. сектори на руската икономика, в ЦКБ АД бе извършен анализ на изложеността на банката на потенциални рискове, свързани с продължителността на конфликта и свързаните с това продължителни колебания на пазарите, промени в макросредата и потенциални кредитни загуби, вследствие на експозиции към контрагенти от Руска федерация, Беларус и Република Украйна. Освен директната експозиция към контрагенти от 3-те държави, в Банката бе анализирана и индиректна такава, породена от потенциално влошаване на паричните потоци на клиенти на Банката, свързани с визираните 3 държави.

Бъдещи задачи пред ЦКБ АД са:

- 1.Привличане на нови квалифицирани кадри.
- 2.Ограничаване на текучеството до минимум, чрез въвеждане на стимули за постигнати резултати и разширяване на социалната програма.
- 3.Обучение на новопостъпилия персонал.

ЦКБ АД спазва всички свои приети политики по отношение на екологичните и социалните въпроси и въпросите, свързани със служителите, зачитането на правата на човека, борбата с корупцията и подкупите.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

НИКОЛА КЕДЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ
НА „ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА” (ЦКБ) АД
СЪГЛАСНО ЧЛ. 100Н, АЛ. 8 ОТ
ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

1. Информация дали емитентът спазва по целесъобразност:

- а) кодекса за корпоративно управление, одобрен от заместник-председателя, или**
- б) друг кодекс за корпоративно управление;**
- в) информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от емитента в допълнение на кодекса по буква "а" или буква "б";**

„ЦКБ” АД спазва по целесъобразност Националния кодекс за корпоративно управление изменен от Националната комисия по корпоративно управление от 01.07.2021 г., одобрен с решение на КФН No 850-ККУ от 25.11.2021 г., и осъществява дейността си в пълно съответствие с принципите и разпоредбите на кодекса.

2. Обяснение от страна на емитента кои части на кодекса за корпоративно управление по т. 1, буква "а" или буква "б" не спазва и какви са основанията за това, съответно когато емитентът е решил да не се позовава на никое от правилата на кодекса за корпоративно управление - основания за това;

„ЦКБ” АД осъществява дейността си в пълно съответствие с Националния кодекс за корпоративно управление. Няма части на Националния кодекс за корпоративно управление, които Банката не спазва.

3. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на емитента във връзка с процеса на финансово отчитане;

В изпълнение на изискванията на Наредба № 10 на БНБ за вътрешния контрол в банките, Служба “Вътрешен одит” при ЦКБ АД проверява и оценява системата за отчетност и информация, електронните информационни системи и верността на данните; системите за управление на риска, методите за оценка на риска и достатъчността на капитала; вътрешните контролни процедури при извършване на сделки и други. В съответствие с „Правилата за организацията и дейността на специализираната служба за вътрешен одит в Централна кооперативна банка АД” ежегодно се планират и извършват проверки на основните рискове за Банката: кредитен, лихвен, пазарен, ликвиден, операционен и др. При проверките се оценяват системите, политиките и правилата за управление на риска; дейността на органите и звената в Банката, отговарящи за контрола и оценката на отделните рискове; спазването на нормативните изисквания и вътрешни правила; системата за отчетност и информация; верността на изготвяните финансови и надзорни отчети и други.

Съгласно Закона за кредитните институции /ЗКИ/, годишните финансови отчети на „ЦКБ“ АД на индивидуална и на консолидирана основа подлежат на независим финансов одит от две специализирани одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит.

ЦКБ АД съгласува предварително с БНБ избора на одиторски дружества.

В доклада си одиторите дават заключение за обстоятелствата относно достоверното представяне на имущественото и финансовото състояние на Банката и получения финансов резултат.

Одиторите информират незабавно и в писмена форма БНБ за всички обстоятелства, които са им станали известни в хода на проверката и които:

- 1. представляват нарушение на законите, подзаконовите нормативни актове и актовете на БНБ, които регулират банковата дейност;

2. засягат или могат да доведат до засягане нормалното функциониране на Банката;
3. водят или биха могли да доведат до ситуация, при която Банката няма да е в състояние да изпълнява своите парични задължения;
4. водят до отказ на одитора да завери отчетите или до заверка на отчетите с изразяване на резерви;
5. са свързани с действия на администратор на Банката, които причиняват или могат да причинят значителни вреди на Банката или на нейни клиенти;
6. са свързани с неверни или непълни данни в отчетите и докладите, които банките редовно представят в БНБ.

На проведеното на 28.06.2022 г. Общото събрание на акционерите на „ЦКБ“ АД, бяха избрани „Делойт Одит“ ООД, ЕИК 121145199 и „Грант Торнтон“ ООД, ЕИК 831716285 за одиторски дружества, които да извършат проверка и заверка на годишния отчет на Банката за 2022 г.

Съгласно Закона за независимия финансов одит, Банката има избран одитен комитет, който:

- наблюдава на процесите по финансово отчитане в ЦКБ АД;
- наблюдава ефективността на системите за вътрешен контрол;
- наблюдава ефективността на системите за управление на рисковете;
- наблюдава независимия финансов одит в Банката;
- извършва преглед на независимостта на регистрираните одитори на Банката в съответствие с изискванията на закона и Етичния кодекс на професионалните счетоводители;
- дава препоръка за избор на регистрирани одитори за проверка и заверка на годишния финансов отчет на ЦКБ АД.

Спецификата в банковия отрасъл обуславя необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, чрез оценка на външна и вътрешна среда, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла, рентабилност на операциите. В дейността по управление на риска, ЦКБ АД прилага Регламент 575/2013 и Директива 36/2013 на Европейския парламент и на Съвета.

Управлението на риска в ЦКБ АД се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции, както следва:

1. Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;

2. Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска:

- Комитет по риска;
- Комитет за управление на активите и пасивите;
- Кредитен съвет;
- Кредитен комитет;
- Комитет за наблюдение, оценка, класификация и прекласификация на рискови експозиции (КНОКПРЕ).

3. Изпълнителни директори и Прокурист - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;

4. Дирекция "Анализ и Управление на риска" - извършва оперативно дейността по измержане, мониторинг, управление и контрол на рисковете.

4. Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

През 2022 г. ЦКБ АД нито е получавала, нито е отправяла предложения за поглъщане.

4.1. Информация по член 10, параграф 1, буква "в" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане - значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО

Към 31.12.2022 г. акционерите, притежаващи 5 на сто или повече от акционерния капитал и правата на глас в общото събрание на Банката са:

Акционер	Процент от капитала
ЦКБ ГРУП ЕАД	61.05%
ХИМИМПОРТ АД	8.24%
ЗАД "АРМЕЕЦ"	7.07%
УПФ "СЪГЛАСИЕ"	6.98%

Основен акционер на Банката е Химимпорт АД, който пряко и чрез свързани лица, по смисъла на ЗППЦК контролира над 75% от гласовете от общото събрание на акционерите на ЦКБ АД.

4.2. Информация по член 10, параграф 1, буква "г" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права

„ЦКБ“ АД няма акционери със специални права на контрол.

4.3. Информация по член 10, параграф 1, буква "е" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с Банката финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа

Съгласно устава на Банката, акционери на Банката могат да бъдат юридически и физически лица. Акционер е всяко лице, което е придобило безналична поименна акция и е вписано в книгата на акционерите, водена от Централния депозитар.

Акционерът има право да изисква информация за състоянието на Банката, което право се упражнява в пределите на закона, по всяко време, включително и на заседанията на Общото събрание. Членовете на управителните и контролните органи и прокуристът на Банката са длъжни да отговарят вярно, изчерпателно и по същество на въпроси на акционерите, задавани на Общото събрание, относно икономическото и финансовото състояние и търговската дейност на Банката, освен за обстоятелствата, които представляват вътрешна информация. Акционерите могат да задават въпроси при провеждане на Общото събрание, независимо дали те са свързани с дневния ред.

Общото събрание включва акционерите с право на глас. Те участват в Общото събрание лично или чрез представител. Правото на глас се упражнява от лицата, вписани като акционери в регистрите на Централен депозитар 14 дни преди датата на Общото събрание.

Акционерите - юридически лица се представляват от законните им представители, които се легитимират с документ за самоличност и удостоверение за актуално състояние на юридическото лице.

Акционерите - физически лица се легитимират с документ за самоличност.

Пълномощниците на акционерите следва да бъдат упълномощени с пълномощно, издадено при условията и по реда на чл.116 от ЗППЦК. Подписът на упълномощителя следва да бъде нотариално заверен, съответно, да бъде универсален електронен подпис в случай на издаване на пълномощното под формата на електронен документ.

На събранието всеки акционер може да бъде представляван само от един пълномощник.

Пълномощните следва да бъдат представени пред Банката един работен ден преди деня на Общото събрание.

Свикването на Общото събрание се извършва чрез покана, която се обявява в търговския регистър най-малко 30 дни преди неговото откриване. Поканата, заедно с материалите за общото събрание по чл.224 от ТЗ, се изпраща на Комисията за финансов надзор и се публикува на интернет страницата на Банката за времето от обявяването ѝ до приключването на Общото събрание. По този начин се дава публичност на корпоративното събитие и се насърчава участието на акционери в Общото събрание на акционерите.

Поканата съдържа:

- наименованието и седалището на Банката;
- вида на събранието, датата, мястото и часа на провеждането му;
- дневен ред на въпросите, предложени за обсъждане, както и конкретни предложения за решения;
- формалностите по регистрирането на акционерите /пълномощниците/ за събранието;
- други реквизити, предвидени в закона.

През времето от обявяването на поканата до датата на провеждането на общото събрание материалите за заседанието са на разположение на акционерите и техните представители. Текстовете в материалите са конкретни и ясни, без да въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

Гласуването на акционерите на заседанията на Общото събрание е явно.

Когато на заседание на Общото събрание бъде поставен за решаване въпрос за отговорността на акционер за претърпени от Банката вреди, акционерът или неговият представител, спрямо когото действията са насочени, не участва в гласуването.

Управителният съвет осъществява ефективен контрол, като създава необходимата организация за гласуването на представените акционери, лично или чрез упълномощени лица.

ЦКБ АД поддържа на интернет страницата си специална секция относно правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите. Управителният съвет съдейства на акционерите за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на Общото събрание при условията и сроковете на закона. Акционерите се информират относно взетите решения на Общото събрание на акционерите, чрез публикуването на Протокола от Общото събрание на акционерите в интернет страницата на Банката и, когато е приложимо, по партидата на Банката в Търговския регистър.

4.4. Информация по член 10, параграф 1, буква "з" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния договор

Съгласно чл. 29, ал. 1, от Устава на Банката, Надзорният съвет се състои от трима до петима членове. Най-малко една трета от членовете му трябва да бъдат независими по смисъла на ЗППЦК. Към 31.12.2022 г. Надзорният съвет на ЦКБ АД се състои от четирима членове.

Членовете на Надзорния съвет се избират от Общото събрание на акционерите за срок от пет години и могат да бъдат преизбирани без ограничение. Лицата по изречение първо могат да бъдат избирани след предварително одобрение от БНБ.

Член на Надзорния съвет може да бъде дееспособно физическо лице, както и юридическо лице.

Член на Надзорния съвет, съответно представител на член-юридическо лице, може да бъде лице, което притежава надеждност и пригодност, необходими за заемане на длъжността и отговаря на следните изискванията:

- не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитирано;
- не е било през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали е възстановено в права;
- не е било член на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не е лишено или лишавано от право да заема материалноотговорна длъжност;
- не е съпруг или роднина до трета степен включително по права или по сребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и не се намира във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не е невъзстановен в правата си несъстоятелен длъжник.

Управителният съвет се състои от три до девет члена, като броят им се определя от Надзорния съвет.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за пет години. Те могат да бъдат преизбирани без ограничения, както и да бъдат освобождавани или заменяни по всяко време от Надзорния съвет.

Членовете на Управителния съвет се избират след предварително одобрение от БНБ.

Членовете на Управителния съвет трябва да :

- имат висше образование с придобита образователно-квалификационна степен не по-ниска от "магистър";
- притежават достатъчни за съответното образование квалификация и професионален опит в банковата дейност, а лицата които управляват и представляват Банката (изпълнителни директори) и да са работили най-малко пет години на длъжност с ръководни функции в банка или сравнимо с банка дружество или институция, съобразно критерии, определени от БНБ;
- не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани;
- не са били през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали са възстановени в права;
- не са били членове на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не са лишени или лишавани от право да заемат материалноотговорна длъжност;
- не са съпрузи или роднини до трета степен включително по права или по сребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на

- ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и да не се намират във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не са невъзстановени в правата си несъстоятелни длъжности;
- не дават основание за съмнение относно тяхната надеждност и пригодност и възможност за възникване конфликт на интереси въз основа на събраните за тях данни.

Изменения и допълнения в учредителния договор (устава на Банката) се извършват по решения на Общото събрание на акционерите, при спазване условията по чл. 71, ал. 1 от Закона за кредитните институции и чл. 230 ал. 2 от Търговския закон.

4.5. Информация по член 10, параграф 1, буква "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - правомощия на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции

Размерът на акционерния капитал може да бъде изменян по реда, определен в закона и в устава на Банката. Решението за изменение следва да съдържа изискуемите от закона реквизити.

Акционерният капитал на Банката може да се увеличи чрез:

- издаване на нови акции;
- превръщане на издадени като конвертируеми облигации в акции.

Увеличаването на капитала е допустимо само след като определеният в устава на Банката размер е напълно внесен.

Ако новите акции се продават по цена, по-висока от номиналната им стойност, тяхната емисионна стойност се определя в решението на Общото събрание.

Общото събрание може да реши да увеличи капитала чрез превръщане на част от печалбата в капитал. Решението за това се взема при условията и по реда, предвидени в закона.

При увеличаване на капитала на Банката емисионната стойност на новите акции трябва да бъде изплатена изцяло, освен при увеличаване на капитала съгласно чл.197 от Търговския закон (ТЗ), както и чрез превръщане на облигации в акции. Член 188, ал.1, изречение второ от ТЗ не се прилага.

Всеки акционер има право да придобие част от новите акции, която съответства на неговия дял в капитала преди увеличаването. Чл.194, ал.4 и чл. 196, ал.3 от ТЗ не се прилагат. Право да участват в увеличението на капитала имат лицата, придобили акции най-късно до посочената в закона дата.

Увеличаването на капитала става по реда на ЗППЦК.

Капиталът на Банката не може да бъде увеличаван по реда на чл. 193, чл. 195 и чл. 196, ал.3 от ТЗ, освен при условията на чл.113, ал.2 от ЗППЦК.

Капиталът на Банката може да се намали, при предварително писмено съгласие на БНБ, по реда, предвиден в закона:

- с намаляване на номиналната стойност на акциите;
- чрез обезсилване на акции. Капиталът на Банката не може да бъде намаляван чрез принудително обезсилване на акции.

Банката може да изкупи собствени акции въз основа на решение на Общото събрание на акционерите, което определя:

- максималния брой акции, подлежащи на обратно изкупуване;
- условията и реда, при които Управителния съвет извършва изкупуването в определен срок, не по-дълъг от 18 месеца;
- цената на изкупуване.

Решението по обратно изкупуване се взема с обикновено мнозинство от представения капитал и се вписва в Търговския регистър.

Обратното изкупуване се извършва при предварително писмено съгласие от БНБ и по реда на ЗППЦК. Банката може да придобива през една календарна година повече от 3 на сто собствени акции с право на глас в случаите на намаляване на капитала чрез обезсилване на акции само при условията и по реда на търгово предлагане по чл.149б от ЗППЦК.

След обратното изкупуване, осъществяването на правата по акциите се преустановява до тяхната последваща продажба в срок до една година от изкупуването. Ако в този срок акциите не бъдат продадени, те следва да се обезсилят, като капиталът се намалява при спазване на изискванията на закона и устава на Банката.

5. Състав и функционирането на административните, управителните и надзорните органи

„ЦКБ” АД има двустепенна система на управление. Към 31.12.2022 г. Надзорният и Управителният съвет са в следния състав:

Надзорен съвет:

Председател:

- Иво Каменов

Членове:

- Марин Митев
- Райна Кузмова
- Централен кооперативен съюз, представляван от Петър Стефанов

Управителен съвет:

Заместник председател

- Цветан Ботев

Членове:

- Никола Кедев - Изпълнителен директор
- Сава Стойнов - Изпълнителен директор
- Георги Костов - Изпълнителен директор
- Александър Керезов
- Проф. д-р Бисер Славков

НАДЗОРЕН СЪВЕТ (НС)

Надзорният съвет не участва в управлението на Банката. Той представлява Банката само в отношенията с Управителния съвет. Надзорният съвет избира от своите членове, председател, приема правилата за работата си и одобрява правилника за работа на Управителния съвет. Надзорният съвет може по всяко време да иска от Управителния съвет да представи сведения или доклад по въпрос, който засяга Банката. Той може да прави проучвания в изпълнение на задълженията си като използва и експерти.

- Надзорният съвет заседава най-малко веднъж месечно.
- Надзорният съвет:
- избира членовете на Управителния съвет. Избира прокуристи, с изключение на тези, чието упълномощаване е само за дейността на клон, и търговски пълномощници;
- одобрява овластяването на двама или повече членове на Управителния съвет, които имат постоянен адрес или дългосрочно пребиваване в страната, наричани изпълнителни директори, да представляват Банката пред физически, юридически лица и държавата, и да осъществяват оперативното ѝ управление. Овластяването може да бъде оттеглено по всяко време;
- одобрява административната структура (длъжности, организационни звена и тяхната субординация) на Банката;
- има право по всяко време да поиска от Управителния съвет да представи сведения или доклад по всеки въпрос, който засяга Банката;
- може да прави проучвания, като използва експерти;
- одобрява стратегията за дейността на Банката;

- определя възнагражденията и тантиемите, дължими на прокуристите, сроковете за които се дължат и размерите на гаранциите им за управление;
- решава други въпроси, предоставени в неговата компетентност от законите и устава.

Надзорният съвет, по предложение на Управителния съвет, дава съгласие за:

- придобиване, закриване, прехвърляне на предприятия и части от тях;
- съществени промени в дейността на Банката;
- съществени организационни промени;
- дългосрочно сътрудничество, над 3 /три/ години, с трети лица, което е от съществено значение за Банката, включително участие и прекратяване на участие в дружества с такъв срок, с изключение на случаите, когато Банката придобива мажоритарен дял в дружеството;
- създаване и закриване на клонове.

Надзорният съвет взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове.

При изпълнение на своите задължения Надзорният съвет се ръководи от законите, Устава на Банката и стандартите за почтеност и компетентност.

Политиката на Надзорния съвет по отношение на възнагражденията гарантира ефективно управление на Банката в интерес на акционерите.

Независимият член на Надзорния съвет действа в най-добрия интерес на Банката и акционерите безпристрастно и необвързано.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ (УС)

Правомощията на Управителния съвет са подробно установени в Устава на Банката. Банката се управлява и представлява от Управителен съвет, който извършва своята дейност под контрола на Надзорния съвет. Управителният съвет се състои от три до девет члена, като броят им се определя от Надзорния съвет. Към 31.12.2022 г. Управителният съвет се състои от 6 члена.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за пет години. Те могат да бъдат преизбирани без ограничения, както и да бъдат освобождавани или заменяни по всяко време от Надзорния съвет.

Управителният съвет решава всички въпроси, които не са от изключителната компетентност на Общото събрание или Надзорния съвет.

Управителният съвет докладва за дейността и състоянието на Банката пред Надзорния съвет, задължително най-малко веднъж след изтичането на всяко календарно тримесечие.

Компетенциите, правата и задълженията на членовете на Управителния съвет следват изискванията на закона, Устава на Банката и стандартите на добрата професионална и управленска практика.

Управителният съвет:

- организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет;
- определя финансовата политика на Банката в съответствие с действащото законодателство, Устава, решенията на Общото събрание на акционерите и решенията на Надзорния съвет;
- приема програми, бюджет, оперативни планове, касаещи дейността на Банката;
- одобрява и предлага за одобрение от Надзорния съвет административната структура на Банката, включваща дирекции, отдели, служби и клонове;
- взема решение за дългосрочно сътрудничество /над три години/ от съществено значение за Банката, сътрудничество с трети лица, участие или прекратяване на участие в други дружества в страната и чужбина, придобиване и разпореждане с недвижими имоти или вещни права върху тях, както и учредяване на ипотечи, залози или други тежести върху имущество на Банката;

- изготвя и предлага за одобрение от Надзорния съвет на годишния финансов отчет, доклада за дейността на Банката и предложението за разпределение на печалбата, което ще направи пред Общото събрание на акционерите;
- одобрява разпореждането с дълготрайните и другите активи на Банката, когато това е необходимо, съгласно разпоредбите на Закона за кредитните институции и ЗППЦК;
- одобрява кредитната и лихвената политика на Банката и тарифата за лихвите, таксите и комисионите, събирани от нея;
- взема решения за предоставяне на големи и вътрешни кредити при условията на чл. 44 и чл. 45 от Закона за кредитните институции;
- решава прекратяването на балансовото водене на рискови експозиции, класифицирани като необслужвани, при спазване на действащата нормативна уредба. Решава отписването на липси и загуби на стойност до 10 на сто от капитала, като решението се одобрява от Надзорния съвет.
- приема вътрешните правила за дейността на Банката;
- приема правилник за работата си, който се одобрява от Надзорния съвет;
- изпълнява и други функции, възложени му от Общото събрание и Надзорния съвет.

Управителният съвет заседава най-малко веднъж месечно. Управителният съвет взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове. Когато се взема решение относно избора, освобождаване или определяне отговорността на изпълнителен директор, той не участва в гласуването. Решенията на Управителния съвет са задължителни за изпълнителните директори и прокуриста.

Членовете на Управителния съвет подават декларация, че са съгласни да изпълняват длъжността си в интерес на Банката, че са налице предвидените в закона и устава предпоставки, съответно липсват пречки за изпълняване на тази длъжност и че ще опазват банковата тайна.

По време на своя мандат членовете на Управителния съвет се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност.

В договорите за възлагане на управлението, сключвани с членовете на Управителния съвет, се определят техните задължения и задачи, критериите за размера на тяхното възнаграждение, задълженията им за лоялност към Банката и основанията за освобождаване.

Информацията за възнагражденията на членовете на Управителния съвет е публична и се разкрива при представяне на годишните финансови отчети на Банката.

Конфликт на интереси:

Членовете на Управителния съвет са длъжни да избягват и не допускат реален или потенциален конфликт на интереси. В тази връзка те са запознати със задълженията и ограниченията в тяхната дейност във връзка с изискванията на закона и в частност тези на Закона за кредитните институции /ЗКИ/ и на ЗППЦК. В ЦКБ АД действат вътрешни правила за реда за разкриване на конфликт на интереси и за осигуряване на доверителност. Членовете на Управителния съвет незабавно разкриват наличие на конфликт на интереси и не участват в обсъждането и гласуването на въпроси, при които съществува или е налице потенциален конфликт на интереси.

6. Описание на политиката на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи на „ЦКБ” АД във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението ѝ и резултатите през отчетния период;

Банката прилага политика за насърчаване на многообразието в УС и НС, за да поощри поддържането на разнообразна група от членове. При наемането на членовете на УС и НС Банката се стреми да включи широк диапазон от качества и компетенции, за да се осигурят разнообразни гледни точки, професионален, управленски и социален опит, и да се способства за формиране и изразяване на независими становища и стабилен процес на вземане на решения.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ
Централна Кооперативна Банка АД
31 декември 2022 г.

При определяне на целите по отношение на многообразието, се взимат предвид резултатите от сравнителния анализ на многообразието, публикувани от Българската народна банка, Европейския банков орган /ЕБО/ или други съответни международни органи или организации.

За да се улесни изборът на достатъчно многообразна група от кандидати за длъжности в УС и НС, Банката прилага политика по отношение на многообразието за персонала, която включва аспекти на кариерното планиране и мерки за гарантиране на еднакво третиране и възможности за персонала от двата пола.

Целевото ниво за представителство на по-слабо представения пол в УС и НС е 20% и следва да бъде достигнато до 5 години, считано от началото на 2020 г. Към 31.12.2022 г. това условие е изпълнено за НС.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

НИКОЛА КЕДЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

ИНФОРМАЦИЯ

СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г. ЗА ПЪРВОНАЧАЛНО

И ОСЛЕДВАЩО РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ПРИ

ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

И ДОПУСКАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА ДО

ТЪРГОВИЯ НА РЕГУЛИРАН

ПАЗАР

Електронна препратка към мястото на интернет страницата на публичното дружество, където е публикувана вътрешната информация по чл. 7 от Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба) и за отмяна на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2003/124/ЕО, 2003/125/ЕО и 2004/72/ЕО на Комисията (ОВ, L 173/1 от 12 юни 2014 г.) (Регламент (ЕС) № 596/2014) относно обстоятелствата, настъпили през изтеклата година, или електронна препратка към избраната от емитента информационна агенция или друга медия, чрез която дружеството оповестява публично вътрешната информация.

<https://www.infostock.bg>

ИНФОРМАЦИЯ ПО ПРИЛОЖЕНИЕ № 2 КЪМ ЧЛ. 10, Т. 1 ОТ НАРЕДБА № 2

1. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение, относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги с посочване на техния дял в приходите от продажби на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

Ипотечно и потребителско кредитиране

Основен приоритет в дейността на Централна кооперативна банка АД през 2022 г. беше ипотечното кредитиране на физически лица, като в този сегмент ЦКБ АД зае 7-мо място по абсолютен обем на портфейла. Банката продължи усилено да привлича клиентите с добър профил и високи доходи. Пазарът на ипотечни и потребителски кредити бе с повишена динамика на активност, като банките усилено подобряваха параметрите на продуктите си с цел привличане на нови клиенти.

Класация на Банките според ритейл портфейлите им към 31.12.2022 г.

Сумите са в хил. лева

№	БАНКИ	Q4 2021	Q4 2022	Изм. в % за една година
1	БАНКА ДСК	8 943 871	9 884 270	10.51%
2	ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ БЪЛГАРИЯ	4 102 636	4 999 867	21.87%
3	ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА	3 166 974	3 764 884	18.88%
4	УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	3 000 231	3 515 056	17.16%
5	РАЙФАЙЗЕНБАНК (БЪЛГАРИЯ)	3 221 478	3 498 062	8.59%
6	ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА	2 234 683	2 440 934	9.23%
7	ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА	1 188 839	1 308 431	10.06%
8	ТИ БИ АЙ БАНК	771 971	1 237 281	60.28%
9	АЛИАНЦ БАНКА БЪЛГАРИЯ	929 375	1 085 030	16.75%
10	БНП Париба - клон България	778 839	925 695	18.86%
11	БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА	284 616	336 410	18.20%
12	ТБ ИНВЕСТБАНК	223 818	205 007	-8.40%
13	ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ)	148 291	192 732	29.97%
14	ТЪРГОВСКА БАНКА Д	161 222	190 374	18.08%
15	ОБЩИНСКА БАНКА	114 152	125 776	10.18%
	БАНКОВА СИСТЕМА	29 467 612	33 945 309	15.20%

Източник:

https://www.bnb.bg/BankSupervision/BSCreditInstitution/BSCIFinansReports/BSCIFRForeignBanks/BS_Q_202212_BG

Класация на Банките според жилищните им ипотечни кредити към 31.12.2022 г.

Сумите са в хил. лева

№	БАНКИ	Q4 2021	Q4 2022	Изм. в % за една година
1	БАНКА ДСК	3 783 527	4 253 558	12.42%
2	УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	2 760 459	3 300 749	19.57%
3	ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ БЪЛГАРИЯ	2 540 565	3 055 141	20.25%
4	ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА	1 726 633	2 086 651	20.85%
5	РАЙФАЙЗЕНБАНК (БЪЛГАРИЯ)	1 856 709	2 040 193	9.88%
6	ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА	1 007 437	1 144 434	13.60%
7	ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА	840 750	959 402	14.11%
8	АЛИАНЦ БАНКА БЪЛГАРИЯ	617 787	725 295	17.40%
9	БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА	164 621	196 540	19.39%
10	ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ)	126 806	155 071	22.29%
11	ТЪРГОВСКА БАНКА Д	122 700	150 400	22.58%
12	ТБ ИНВЕСТБАНК	124 643	124 817	0.14%
13	ИНТЕРНЕТЪНЪЛ АСЕТ БАНК	45 762	56 208	22.83%
14	ОБЩИНСКА БАНКА	34 342	45 117	31.38%
15	ТОКУДА БАНК	37 852	44 409	17.32%
	БАНКОВА СИСТЕМА	15 814 552	18 364 608	16.12%

Източник:

https://www.bnb.bg/BankSupervision/BSCreditInstitution/BSCIFinansReports/BSCIFRForeignBanks/BS_Q_202212_BG

Класация на Банките според потребителските им кредити към 31.12.2022 г.

Сумите са в хил. лева

№	БАНКИ	Q4 2021	Q4 2022	Изм. в % за една година
1	БАНКА ДСК	5 742 711	6 042 468	5.22%
2	ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ БЪЛГАРИЯ	1 608 407	2 036 560	26.62%
3	ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА	1 399 084	1 605 080	14.72%
4	РАЙФАЙЗЕНБАНК (БЪЛГАРИЯ)	1 328 532	1 407 825	5.97%
5	ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА	1 224 229	1 293 485	5.66%
6	ТИ БИ АЙ БАНК	771 950	1 237 266	60.28%
7	БНП Париба - клон България	778 839	925 695	18.86%
8	ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА	540 161	598 311	10.77%
9	АЛИАНЦ БАНКА БЪЛГАРИЯ	279 674	327 164	16.98%
10	УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	174 752	161 110	-7.81%
11	ТБ ИНВЕСТБАНК	129 595	118 357	-8.67%
12	БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА	97 135	114 966	18.36%
13	ОБЩИНСКА БАНКА	79 810	80 659	1.06%
14	ТЪРГОВСКА БАНКА Д	59 830	68 535	14.55%
15	ЧПБ ТЕКСИМ	36 949	37 311	0.98%
	БАНКОВА СИСТЕМА	14 303 594	16 137 699	12.82%

Източник:

https://www.bnb.bg/BankSupervision/BSCreditInstitution/BSCIFinansReports/BSCIFRForeignBanks/BS_Q_202212_BG

И през 2022 г. Банката акцентира върху сегментацията на клиентите и разделянето им в няколко целеви групи, за които да предложи силно конкурентни оферти. Умерено активно се работеше в посока привличане на корпоративни и институционални клиенти с атрактивни условия за обслужване на трудовите възнаграждения на служителите им. Банката заложи на персонален подход и офертиране на специални, индивидуални за отделния клиент параметри по сделката. Продължи предлагането и на кредитни продукти със специални условия за служители на общоизвестни и стабилни фирми, с които няма сключен договор за превеждане на заплати. Служителите на банката поддържат тесен контакт с ключовите работодатели в отделните региони и периодично провеждат презентации на продуктите на Банката пред служителите.

Продължи започналата от преди три години тенденция за увеличаване на портфейла от ипотечни кредити и запазване на портфейла от потребителски кредити. Периодично през годината бяха актуализирани и подобрявани условията по ритейл кредитирането. Акцент в кредитирането на физически лица и тази година бяха ипотечните кредити.

Към 31.12.2022 г. ЦКБ АД е предоставила нови ритейл кредити за **402 млн. лева**, от които:

- **256.1 млн. лева** нови ипотечни кредити;
- **145.9 млн. лева** нови потребителски кредити, кредитни карти и овърдрафти.

НОВООТПУСНАТИ ИПОТЕЧНИ И ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ ЗА ПЕРИОД						в
млн. лева						
ПОРТФЕЙЛ:	За цялата 2020г.		За цялата 2021г.		За цялата 2022г.	
	брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити
ИПОТЕЧНИ КРЕДИТИ	1,465	147.7	2,506	314.8	1,894	256.1
ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ	9,729	108.0	10,188	136.2	8,850	145.9
ОБЩО	11,194	255.6	12,694	451.0	10,744	402.0

През 2022 г. Централна кооперативна банка АД продължи своята политика към задържане и леко нарастване на корпоративния кредитен портфейл. Спрямо края на 2021 г. е отчетен ръст на кредитите за бизнеса от 1.39 %. Увеличението е предимно при краткосрочното финансиране и в по-голяма степен в сектора на малките и средни предприятия, свързано с необходимостта на бизнеса от финансов ресурс за оборотни средства и запаси. През цялата година Банката прилагаше консервативна кредитна политика при предоставянето на кредити на корпоративни клиенти, като повиши стандартите за кредитиране по отношение на изискванията за платежоспособност и обезпечения по кредитите. В резултат на прилаганата политика, корпоративният кредитен портфейл към 31.12.2022 г. е с добро качество, като необслужваните експозиции формират относителен дял от 2,6 %.

ЦКБ АД предоставя изгодни условия за своите най-важни клиенти, като предлага златни кредитни карти Visa и Mastercard при ниво на годишния лихвен процент - 12%. Стандартните и бизнес карти Visa и Mastercard, които банката издава са с лихвен процент от 15% годишно в лева, евро и щатски долари. За своите специални клиенти банката предлага платинена кредитна карта Visa с ексклузивен лихвен процент от 10%, както и кредитна карта от много висок клас - World Mastercard при годишна лихва от 9%. Конкурентно предимство на кредитните карти на ЦКБ АД е гратисният период за всички транзакции. Картодържателите на Standard/Classic и Business карти ползват гратисен период до 45 дни, както при плащане на стоки и услуги, така и при теглене на пари в брой. Гратисният период за карти за премиум картите (Gold Фаворит, Platinum, World) е до 60 дни за всички транзакции.

През 2022 г. ЦКБ АД запази позициите си на един от големите издатели на картови продукти в страната. Банката издава международни кредитни карти Mastercard и Visa, кобрандирана кредитна карта Visa CCB-Bulgaria Air, кредитна карта Visa Platinum. Портфолиото от дебитни карти, които банката предлага, се състои от международни дебитни карти от висок клас World Debit Mastercard, дебитни карти Debit Mastercard и Visa Debit и ко-брандирани карти Debit Mastercard с A1 България ЕАД, както и местната дебитна карта BCard. На клиентите се предлагат също така дебитни и кредитни карти ЕМОЦИЯ, възможност сами да изберат визията на своята карта от предложена галерия с над 50 дизайна. Банката дава възможност на клиентите да се възползват от предимството на изключително бързите безконтактни плащания с всички основни брандове карти.

Банката предлага два картови продукта, предназначени специално за фирми – безконтактни дебитни карти Visa Debit Commercial и Debit Mastercard Commercial. Картите са от висок клас, с широко приложение и допълнителни характеристики, с които да удовлетворят нуждите на бизнес клиентите. Фирмените клиенти могат да се възползват и от специално пакетно предложение, което включва преференциални условия по основни банкови услуги, Commercial дебитни карти и ползване на електронно банкиране с КЕП.

За Mastercard Business клиентите ЦКБ АД предлага услугата- Мултикастинг личен асистент. Клиентите на ЦКБ АД с бизнес Mastercard карти могат да се възползват от информация и препоръки за всекидневни услуги в подкрепа на бизнес ежедневието им, чрез обаждане или e-mail като куриер, поръчки и доставки, съдействие за организиране на събития и проекти.

В сегмента на предлаганите продукти на физически лица, ЦКБ АД затвърждава позициите си с издаваните дебитни карти от по-висок клас - World Debit Mastercard. Те са предназначени за клиенти с добри финансови възможности, ценящи високото ниво на обслужване, допълнителните привилегии и разполагащи със значителен ресурс в Банката. Ползването на кредитен продукт с голям размер е също условие за издаване по-високия клас дебитни карти. Основното им предимство е, че с тях клиентите получават безплатна застраховка при пътуване в чужбина, аналогична на тази за кредитните карти – безплатна медицинска помощ и защита от над 20 вида застрахователни събития, както и по-високи отстъпки при някои от търговците в програмата CCB Club.

Банката предлага кредитна карта от изключително висок клас World Mastercard, предназначена за значими и платежоспособни клиенти. Кредитната карта World Mastercard е премиум продукт на Mastercard, който е позициониран на по-високо ниво дори от кредитните карти Platinum. Освен изключително атрактивните финансови параметри на картата World Mastercard, тя носи и редица допълнителни екстри и привилегии на своите притежатели:

- Безплатно членство в програмата Priority Pass – осигурява достъп до над 700 бизнес салона на летища в над 100 държави по целия свят;
- Специални отстъпки от авиокомпания България Еър;
- Безплатен достъп до бизнес салоните Витоша и Преслав на Летище София, бизнес салоните на Летище Варна и Бургас и Sky Lounge и Jet Lounge във Виена;
- Застраховка при пътуване в чужбина към ЗАД Армеец – 22 застрахователни покрития с максимална сума на покритие в размер на 50,000 долара;
- Допълнителна застраховка, която осигурява защита при кражба на картата заедно с лични вещи и документи, защита при инцидент или кражба на стоки, закупени с картата, както и най-изгодната цена при пазаруване;
- Отстъпки в програмата CCB Club;
- Отстъпки при пазаруване при избрани търговци в България, включени в каталога CCB World Offers;
- Допълнителни атрактивни отстъпки в чужбина в хотели, известни магазини и rent-a-car компании, осигурени от Mastercard;
- Още много отстъпки при пазаруване в търговските обекти, включени в програмата CCB Bonus.

Всички физически лица, притежатели на кредитни карти, издадени от ЦКБ АД могат да се възползват от промоцията Cash back от А1 и Лукойл. Целта на кампанията е популяризиране кредитните карти на банката и насърчаване активното им използване. Промоцията Cash back от А1 представлява ежемесечно възстановяване на част от изразходваната при тези партньори с кредитната карта сума, обратно по картата, като за покупките в Лукойл клиентите получават възстановената сума до два работни дни след транзакцията. Частта, която се възстановява, се формира като процент от сумата на транзакциите, извършени с картата. За А1 отстъпка под формата на cash back в размер на 3 % се начислява за покупки на устройства, направени единствено в онлайн магазина на А1 с кредитна карта от ЦКБ АД. За Лукойл отстъпка се начислява само за покупка на гориво в бензиностанции, собственост на Лукойл-България, като за карти Visa Classic и Mastercard Standard е в размер на 1%, а Visa Gold, Mastercard Gold, Visa Platinum и Mastercard World – 1.5%.

За Премиум картодържателите ЦКБ АД предлага и допълнителни услуги: Concierge и LoungeKey. Услуга Concierge е имплементирана за дебитни и кредитни карти World Mastercard. Услугата предоставя възможност на клиентите да се възползват от привилегията на личен асистент – с едно телефонно обаждане могат да получат препоръки, съвети или да направят резервация за ресторанти, хотели, самолетни билети, билети за концерти и други. За клиентите с Visa Platinum е осигурен безплатен достъп за 5 посещения за картодържателя и 5 посещения за негов придружител до бизнес салони, участващи в програмата Lounge Key. Програмата осигурява достъп до над 1300 летищни бизнес салона по целия свят.

Mastercard стартира допълнителна услуга за Премиум Mastercard картодържателите - AskPleez! – безплатно мобилно приложение в Appstore и Google Play store с изкуствен интелект и човешко отношение. Клиентите имат възможност да се възползват 24/7 от помощта на AskPLEEZ! - виртуален личен помощник, специално за картодържателите на Премиум Mastercard: дебитни и кредитни карти Mastercard Gold и World Mastercard.

В сътрудничество с Mastercard, ЦКБ АД предлага на премиум Mastercard картодържателите (кредитни карти Gold, включително за бизнес клиенти, дебитни и кредитни карти World Mastercard) Airport Security Fast Track by Dragon pass, предоставяйки им възможност да избягват опашките на повече от 70 летища по целия свят и да ги заменят с повече свободно време в зоните за отдих и пазаруване. Airport Security Fast Track предоставя бърза линия, която осигурява приоритетно преминаване през летищните проверки и чекирането.

В ЦКБ АД успешно са внедрени следните стратегически иновативни проекти, което е показателно, че дигитализацията на Банката е приоритет, както и грижата към клиенти и отговорността към опазване на околната среда, а именно:

- Метод за биометрична автентикация IDCM (Identity Check Mobile) на Mastercard при мобилните разплащания за картодържателите, ползващи дебитни и кредитни карти с логото на Mastercard и VISA, за операционна система iOS и операционна система Android;

С това ЦКБ АД напълно покрива изискванията на Директивата на Европейския съюз 2015/2366 (PSD 2) и Делегиран регламент 2018/389 за прилагане на метода на задълбочено установяване идентичността на клиента (Strong Customer Authentication) при e-commerce.

IDCM доказано работи несравнимо по-бързо и удобно за клиентите ни в сравнение с всички други решения, имплементирани на българския пазар.

1. Мобилният портфейл (E-Wallet) на Apple Pay за картодържателите, притежаващи дебитни и кредитни карти с логото на Mastercard и Visa.

Apple Pay дава възможност картодържателите на Банката да извършват плащания през мобилен телефон посредством добавяне на Mastercard® карта в Apple Wallet.

- ✓ Apple Pay е дигитален портфейл, който предлага лесен и сигурен начин за извършване на транзакции през устройства iPhone, iPad, Apple Watch и Mac;
- ✓ за да извършват плащания, клиентите е необходимо да добавят своята банкова карта към дигиталния портфейл на Apple Pay.
- ✓ Добавянето на карта към Wallet се нарича дигитализация и на практика заменя физическата пластмасова карта с дигитална.

Приоритет при имплементиране на Apple Pay е защитата на личната информация на картодържателите, която е гарантирана, тъй като когато се извършва плащане, Apple Pay използва специален номер и уникален код за транзакцията. По този начин информацията се криптира и никога не се съхранява на устройството на клиентите или сървърите на Apple, а при процеса на извършване на транзакция, данните на картата не се споделят от Apple с търговеца; т.е., всеки път, когато клиент извършва плащане с дебитна или кредитна карта, Apple Pay не съхранява никаква информация, която би могла да се свърже с него.

Apple Pay се приема при търговци, където има безконтактен ПОС терминал в страната и чужбина и съответното обозначение. Всички плащания на ПОС терминал подлежат на потвърждаване с Touch ID (пръстов отпечатък) или Face ID (личево разпознаване).

2. Мобилен портфейл (E-Wallet) на Google Pay за картодържателите на Банката, притежаващи дебитни и кредитни карти с логото на Mastercard и Visa.

Google Pay дава възможност за извършване на плащания през мобилен телефон посредством добавяне на Mastercard или Visa карта в Google Pay, работещ под операционна система Android. Функционалностите, които предлага Google Pay са идентични с посочените за Apple Pay.

С имплементиране на проектите E-Wallet на Apple Pay и Google Pay Централна Кооперативна Банка АД се нарежда сред водещите банки на българския банков пазар по дигитализиране на предлаганите услуги и оптимизиране на клиентското изживяване, като същевременно успяхме да спрем спада на издаваните картите и съответно - транзакциите.

ЦКБ АД успешно внедри съвместен с Mastercard Проект Ethoca, който в мобилното банкиране и дигиталния портфейл на клиентите предоставя информация за име на търговеца, лого и местоположението на извършените транзакции.

Ethoca е сигурен и удобен начин за проследяване на извършените транзакции и предоставя следните предимства на клиентите:

- Детайлна информация в мобилното банкиране за всяко едно плащане, което ще подобри клиентското изживяване;
- С даването на достъп до детайлна информация, картодържателите ни имат възможност да виждат локацията чрез търговското лого, което неминуемо минимизира случаите на излишно завеждане на искане за оспорени плащания;

Предимства за търговците на ЦКБ АД, които се регистрират в сайта на Ethoca:

- Спокойствие за техните клиенти и бизнеса;
- Прозрачност и визуализиране на търговския бранд;
- Избягване на случаите на немотивирани оспорени плащания, които неминуемо влекат със себе си излишни разходи за тях и обслужваща ги банка.

- Логото се свързва с конкретно извършената транзакция, което от своя страна ще даде на картодържателите възможност да визуализират за себе си всяка направена покупка на място в магазина или на сайта на търговеца при изпълнение на най-високите стандарти за поверителност на информацията за всички страни, участващи в платежния процес.

С предлагането на всички тези продукти банката се стреми да удовлетвори още повече нуждите на своите клиенти, като им дава възможност да се възползват от предимството на изключително бързите безконтактни плащания с всички основни брандове карти.

ЦКБ АД предлага на своите клиенти услугата CashM, която дава възможност на всички картодържатели на ЦКБ АД да нареждат парични преводи чрез своите банкови карти на банкомат. Получателят на превода изтегля сумата също на банкомат, като няма нужда да притежава банкова сметка или карта.

През 2022 г. ЦКБ АД утвърди добрите си пазарни позиции при издаването на банкови карти, като общият брой издадени карти на Банката към 31.12.2022 г. възлиза на 465,072.

ЦКБ АД успя да запази добри пазарни дялове и по отношение на развитието на мрежата си от банкомати и ПОС терминали. Броят на виртуалните ПОС терминали през 2022 г. достигна 646. В края на 2022 г. общият брой на АТМ терминалите на ЦКБ е 512. Общият брой ПОС терминали на ЦКБ към края на 2022 г. е 5,066, включително ПОС терминалите в банкови салони. Всички нови ПОС терминали при търговци, които банката инсталира, са с новата функционалност за акцептиране на безконтактни плащания.

Общият брой издадени международни кредитни карти в края на декември 2022 г. е 22,837 бр., от които Mastercard – 12,257 броя и Visa – 10,635 броя.

Промоции за картодържатели на ЦКБ с дебитни и кредитни карти Visa и Mastercard.

През 2022 г. ЦКБ АД отново проведе рекламни кампании съвместно с картовите организации Visa и Mastercard, насочени към стимулиране на плащанията с карти на ЦКБ при търговци в страната. Притежателите на международни карти от ЦКБ имаха възможност да участват в промоции с атрактивни награди и допълнителни стимули. ЦКБ АД взе участие в следните кампании:

- Съвместна пролетната национална кампания с Visa. Всеки картодържател с дебитна или кредитна карта Visa, който регистрира извършено плащане за покриване на задължения за данъци или битови сметки в периода на промоцията от 01.03.2022 г. до 30.04.2022 г. участва в томбола за награди - 72 награди, всяка на стойност 500 лева;
- Всички новоиздадени в периода от 15.11.2021 г. до 28.02.2022 г. и получени от клиентите до 14.03.2022 г. карти Mastercard бяха с промоционални условия: 0% лихва за първите 6 месеца от активиране на картата и годишна такса от втората година.
- Съвместна кампания на Visa и Spark, в периода от 01.11.2020 - 31.01.2022 г. При регистрация на карта Visa в уеб сайта на Spark, се натрупат бонус eGo точки при всяко плащане с карта и може да се спечели безплатно пътуване за един ден.
- Съвместна кампания на Visa и Glovo, в периода от 01.04.2022 г. до 30.04.2022 г. В кампанията участват всички картодържатели с дебитна или кредитна карта Visa, включително бизнес карта, извършили 3 плащания на стойност над 25 лева през приложението;
- Кампания на Visa, ориентирана към Премиум картодържателите, провеждаща се през периода от 15.04.2022 г. - 17.05.2022 г. При всяко плащане в чужбина в ресторант, извършено с Visa Gold или Platinum, картодържателите ще получават отстъпка в размер на 5% под формата на cash back. Максималният размер на сумата, която може да бъде възстановена за един календарен месец за карта Visa Gold и Visa Platinum е 50 лева;
- Кампания на Visa за популяризиране на услугата за покупка на билети чрез карта в градския транспорт в София, в периода от 04.04.2022 г. до 30.06.2022 г. С всеки платени 5 или повече лева в наземния градски транспорт или метрото с карта Visa в рамките на седмичен подпериод от промоцията автоматично участваш в тегленето за съответния месечен подпериод;

- Кампания на Visa, ориентирана към бизнес клиентите през периода 1.05.2022 г. – 31.07.2022 г. При заплащане с дебитна или кредитна карта Visa Business за престой в хотел в чужбина до 31 юли, картодържателят получава автоматично 5% обратно по картата, но не повече от 50 (петдесет) лева за целия период на промоцията;
- Кампания, ориентирана към стимулиране на мобилните плащания, "Плащай с Visa с твоето мобилно устройство", валидна през 01.06.2022 г. – 31.08.2022 г. За валидни се считат само мобилни плащания с мобилни устройства (с мобилен телефон, смарт часовник или друго устройство), направени безконтактно с Visa карта чрез ПОС терминал в търговски обекти в България, позволяващи плащания с Google Pay или Apple Pay;
- Съвместна кампания с Mastercard, ориентирана към стимулиране на плащанията с карта в Софийския градски транспорт. При заплащане с дебитна или кредитна карта Mastercard в периода от 01.06 до 30.11.2022 година за всеки 10 лева, платени с Mastercard в градския транспорт на София, картодържателят получава обратно 1 лев, ако е сред първите 8000 на всеки месец;
- Кампания с Mastercard, ориентирана към стимулиране на плащанията с Премиум Mastercard. Всеки картодържател на Премиум Mastercard®, който направи 5 или повече трансакции в един от трите етапа от 15-ти юни до 15-ти септември включително в хотел, бензиностанция, ресторант и туристическа агенция у нас и/или чужбина участва в томбола с награди.
- Кампания на Visa, ориентирана към бизнес клиентите през периода 1.05.2022 г. – 31.07.2022 г. При заплащане с дебитна или кредитна карта Visa Business за престой в хотел в чужбина до 31 юли, картодържателят получава автоматично 5% обратно по картата, но не повече от 50 (петдесет) лева за целия период на промоцията;
- Кампания, ориентирана към стимулиране на мобилните плащания, "Плащай с Visa с твоето мобилно устройство", валидна през 01.06.2022 г. – 31.08.2022 г. За валидни се считат само мобилни плащания с мобилни устройства (с мобилен телефон, смарт часовник или друго устройство), направени безконтактно с Visa карта чрез ПОС терминал в търговски обекти в България, позволяващи плащания с Google Pay или Apple Pay;
- Промоционалната кампания на ЦКБ АД и Mastercard „Превърни ежедневието в приключение“, която се проведе през периода 01.07.2022 г. - 30.09.2022 г. Първите 1000 всеки месец до 30 септември, направили 10 трансакции със своята Mastercard®, получават обратно по картата си 30 лева cash back. В кампанията се включват плащания в България и чужбина, на физически и виртуален ПОС с всички персонални дебитни и кредитни карти Mastercard.
- Кампания на Visa и Glovo. От 01.07. до 14.08.2022 година. За участие е необходимо картодържател с Visa карта да я регистрира в Glovo, да плати една поръчка с нея, за да получи 10 лева подарък за следваща поръчка.
- Промоция на Mastercard, ориентирана към стимулиране на мобилните плащания с карти Mastercard, валидна през периода 15.08.2022 г. - 15.11.2022 г. За участие е необходимо картодържател с Mastercard карта да извърши едно или повече мобилни плащания за поне 100 лв. с Mastercard в един от трите етапа на кампанията до 15 ноември. В края на кампанията се провежда томбола за електрически ван Volkswagen ID. Първите 5,000 всеки месец, които изпълнят условието на кампанията, ще получат cash back в размер на 10 лева. Всеки Картодържател може да получи cash back (възстановяване на сума) само по един път в рамките на един период от кампанията.
- Съвместна кампания на ЦКБ и Visa за мобилни плащания през периода от 01.08.2022 г. до 30.09.2022 година. За участие в кампанията, клиентите следва да дигитализират своята Visa карта от ЦКБ, да извършат поне едно мобилно плащане с нея и могат да спечелят: почивка на Малдивите, iPhone 13 или смарт часовник.
- Промоция на Mastercard & Metro - при плащане с Mastercard карта за поне 50 лв. във всички магазини на МЕТРО до 13 ноември 2022 г., регистрация на бележката от ПОС на сайта на магазина и клиентите могат да спечелят награда, свързана със спорт, изкуство, наука или музика, а също уикенд пътуване с професионалисти от спорта, изкуството, науката или музикалната индустрия;
- Съвместна промоция на Visa с магазини Billa, валидна от 1-ви октомври до 18-ти декември 2022 година. Плащания в магазини Billa дават шанс за печалба на един от пет хладилника или една от 100 брандирани бутилки Visa и Катар 2022 (Световно първенство по футбол);

- Кампания за пазаруване и безконтактно плащане в магазини ИКЕА или онлайн на www.IKEA.bg с карта Mastercard за поне 50 лв., в периода 01 ноември 2022 г. - 31 януари 2023 г., клиентите могат да спечелят награда – един от 100 празнични комплекта за целия период;
- При закупуване на MacBook Pro 13,3", 256GB, M2 chip, в периода 01 септември – 11 ноември 2022 г. директно в магазини iSTYLE или онлайн на www.istyle.bg и плащане с карта Mastercard и се получава отстъпка от цената на устройството, в размер на 150 лв.;
- Промоция на Visa, от 15 ноември до 18 декември 2022 г. за всички плащания в България с дебитни и кредитни карти Visa за физически и юридически лица, издадени преди 14-ти ноември 2022 г. Награда в кампанията - електрически автомобил Kia Niro EV;
- Нови възможности при пътуване за Премиум и Бизнес Mastercard картодържателите - Mastercard® Airport Security Fast Track Dragon pass - осигурява достъп до мрежа от услуги за зоните за отдих в над 70 летища по целия свят и приоритетно преминаване през летищните проверки и чекирането. Цената на Mastercard® Airport Security Fast Track е различна на различните летища – варира между 3.15 евро и 17 евро.

През 2022 г. програмата CCB Club запази устойчивото си развитие.

В програмата CCB Club участват 11 партньори, които предоставят следните отстъпки:

- България Еър предоставя на клиентите атрактивна отстъпка от 5% върху цената на самолетните билети, към която се добавя и отстъпката при плащане с кобрандирана кредитна карта CCB–Bulgaria Air. Високо ценена от клиентите е и преференцията, която се дава под формата на безплатен превоз на допълнителен багаж с всеки полет на България Еър.
- ЗАД Армеец предоставят възможност за начисляване на бонус точки по програмата в съчетание с ползването на различни други отстъпки от застрахователното дружество;
- Лукойл, поради естеството на своя бизнес, осигурява най-голяма честота на бонусираните продажби:
 - ❖ Златна карта CCB Club – отстъпка в размер на 4%;
 - ❖ Сребърна карта CCB Club – отстъпка в размер на 3.5%;
 - ❖ Бизнес карта CCB Club - отстъпка в размер на 3.5%;
 - ❖ Стандартна карта CCB Club – запазва се отстъпката от 3%;
- Верига магазини HomeMax – 5 % отстъпка;
- Търговска верига КООП – 3% отстъпка;
- Хранителна верига БМ Маркет – 3 % отстъпка;
- Верига оптики Grand Optics & Joy Optics – 20% отстъпка;
- Магазини за мъжка мода Франт – 10% отстъпка;
- Магазини за обувки Hush Puppies – 5% отстъпка;
- Специални предложения от А1 за членовете на програмата CCB Club;

В края на 2022 г. броят на клиентите, участващи в програмата за лоялност CCB Club достигна 578,831, като бонусираната сума на продажбите надхвърли 58 млн. лв.

ЦКБ АД продължава да развива програмата CCB Bonus. Основната ѝ цел е да насочи картодържателите на банката към търговските обекти на избрани партньори, в които имат възможност да се възползват от специални отстъпки. Програмата CCB Bonus е важно предимство за клиентите при избор на банка, не само за кредитни, но и за дебитни карти. Тя е ориентирана към стимулиране на картовите плащания и създаване на взаимоотношения на трайно партньорство, както с клиентите, така и с търговците. Мобилната версия на CCB Bonus предоставя възможност на клиентите да имат достъп до каталога през мобилни устройства и във всеки един момент да са информирани за търговски обекти, в които могат да се възползват от отстъпка.

2. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Приходи от лихви по видове източници:		
Приходи от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва		
Кредити	86,785	82,220
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	18,589	16,281
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	14,635	13,455
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	10,104	5,589
Депозити в банки	4,801	344
Други приходи от лихви		
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	132	196
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	135,046	118,085
	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Приходи от лихви по класификационни групи:		
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	116,325	101,608
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	18,589	16,281
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	132	196
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	135,046	118,085

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г. ЗА ПЪРВОНАЧАЛНО И ОСЛЕДВАЩО РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ПРИ ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА И ДОПУСКАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА ДО ТЪРГОВИЯ НА РЕГУЛИРАН ПАЗАР

Увеличението на приходите от лихви се дължи на общия ръст на лихвените равнища в световен мащаб, с който Банката е необходимо да бъде в унисон.

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Разходи за лихви по видове източници:		
Разходи за лихви, изчислени по метода на ефективната лихва		
Депозити на клиенти	(1,783)	(2,520)
Лихви по лизинг	(1,586)	(1,719)
Емитирани облигации	(699)	(698)
Депозити на банки	(385)	(329)
Други	(74)	(34)
Други разходи за лихви		
Отрицателна лихва върху свръх резерви при БНБ	(2,389)	(5,375)
Отрицателна лихва по предоставени средства в банки и други активи	(1,432)	(2,044)
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	(8,348)	(12,719)

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Разходи за лихви по класификационни групи:		
Отрицателна лихва по активите	(3,821)	(7,419)
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност	(4,527)	(5,300)
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	(8,348)	(12,719)

ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ И РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Приходи от такси от услуги, които се предоставят с течение на времето:		
Банкови преводи в страната и чужбина	32,374	28,410
Обслужване на сметки	17,294	16,903
Такси, свързани с кредитни експозиции	6,377	6,166
Обслужване по задбалансови ангажименти	828	828
Други приходи	16,851	14,391
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ	73,724	66,698

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Банкови преводи в страната и чужбина	(15,361)	(11,756)
Освобождаване на ценни пратки	(1,982)	(1,556)
Обслужване на сметки	(826)	(1,168)
Ценни книжа	(351)	(205)
Други разходи	(522)	(414)
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ	(19,042)	(15,099)

НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
(Загуба)/ печалба от преоценка с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	(16,553)	9,288
Печалба от операции с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, нетно	271	934
(Загуба)/печалба от операции с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	(3,612)	313
Загуба от преоценка на ценни книжа, държани за търгуване, нетно	(1,998)	(1,455)
Печалба/(загуба) от операции с ценни книжа, държани за търгуване, нетно	5,843	(965)
Получено обезщетение във връзка с промяна в справедливата стойност на ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	19,956	-
ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА, НЕТНО	3,907	8,115

През периода Банката е сключила договор за продажба на инвестиции в капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, в който е включена клауза за компенсация при значителна промяна в справедливата стойност на инструмента.

Към 31 декември 2022 г. тази клауза е задействана поради изпълнение на условията, посочени в споразумението. В резултат на посоченото е признат приход от компенсации в размер на 19,956 хил. лв.

ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

	Годината, приключваща на 31.12.2022	Годината, приключваща на 31.12.2021
Приходи от дивиденди	2,221	3,680
Приходи от договори за цесия	20	104
Приходи от продажба на дълготрайни материални активи	66	11
Приходи от продажба на активи, придобити от обезпечения	16	74
Промяна в справедлива стойност на инвестиционни имоти	4,229	(381)
Други приходи от дейността	2,186	2,204
ОБЩО ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	8,738	5,692

Приходите от договори за цесия през 2022 произтичат от прехвърлени от страна на Банката чрез договори за цесия финансови активи по амортизирана стойност – кредити и вземания от клиенти. През 2022 приходите от цесионни договори са в размер на 20 хил. лв. (2021 г.: 104 хил. лв.).

3. Информация за сключени съществени сделки.

През 2022 г. няма сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на ЦКБ АД, извън обичайната дейност на банката.

4. Информация относно сделките, сключени между емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които емитентът, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК или негово дъщерно дружество, е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

Банката е извършвала сделки със свързани лица. Като свързани Банката приема лицата, при които едното има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другото при вземане на финансови и оперативни решения, както и в случаите, когато двете лица са под общ контрол. Банката е извършвала сделки със следните свързани лица: Предприятие-майка, Дружества под общ контрол, Дъщерни предприятия, Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер, като извършените сделки са свързани с отпускане на кредити, издаване на гаранции, привличане на парични средства, осъществяване на репо сделки и други. Всички сделки са сключени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Банката и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпускани, а гаранциите издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

Повече информация, относно сделките със свързани лица се намира в т.35 от обяснителните бележки към годишния финансов отчет.

5. Информация за събития и показатели с необичаен за емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

През 2022 г. няма настъпили събития и показатели с необичаен за ЦКБ АД характер, имащи съществено влияние върху дейността на Банката.

6. Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване на финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

Общата сума на условните задължения в края на годината са както следва:

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Банкови гаранции		
В български лева	50,746	34,032
В чуждестранна валута	20,090	12,544
Очаквани кредитни загуби	(40)	(10)
Общо банкови гаранции, нетно	70,796	46,566
Неотменими ангажименти	78,895	233,154
Очаквани кредитни загуби	(414)	(678)
Общо неотменими ангажименти, нетно	78,481	232,476
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	149,731	279,730
ОБЩО ОЧАКВАНИ КРЕДИТНИ ЗАГУБИ	(454)	(688)
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ, НЕТНО	149,277	279,042

Към 31 декември 2022 и 2021 Банката има сключени договори за отпускане на кредити на клиенти за общата сума съответно от 78,895 хил. лв. и 233,154 хил. лв. Бъдещото усвояване на тази сума зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншовете на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

7. Информация за дялови участия на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството и източниците/начините на финансиране.

ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, са както следва:

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Български корпоративни ценни книжа	170,418	231,312
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	32,181	65,834
Дългосрочни български държавни облигации	2,501	2,838
Средносрочни български държавни облигации	3,158	1,991
Деривати, държани за търгуване	12	70
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА	208,270	302,045

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2022 финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, включват корпоративни ценни книжа на нефинансови и финансови предприятия. Българските корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на дружества в размер на 78,902 хил. лв. (2021 г.: 88,579 хил. лв.) и дялове в договорни фондове в размер на 91,516 хил. лв. (2021 г.: 142,733 хил. лв.).

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2022 чуждестранните корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на кредитни институции в размер на 9,475 хил. лв. (2021 г.: 32,637 хил. лв.), акции от капитала на нефинансови дружества в размер на 22,706 хил. лв. (2021 г.: 18,416 хил. лв.).

Към 31 декември 2021 Банката е притежавала и облигация в кредитна институция в размер на 9,947 хил. лв. и дялове в договорни фондове в размер на 4,834 хил. лв.

Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2022 дериватите, държани за търгуване, в размер на 12 хил. лв. (2021 г.: 70 хил. лв.), са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори, валутни суапове на открития пазар и опции.

ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход се състоят от капиталови и дългови ценни книжа, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Български корпоративни ценни книжа	408,344	396,569
Дългосрочни български държавни облигации	13,436	262,023
Чуждестранни държавни облигации	118,232	141,516
Средносрочни български държавни облигации	-	27,049
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	5,242	16,475
Общо дългови ценни книжа	545,254	843,632
Капиталови инвестиции в нефинансови институции	18,224	14,151
Капиталови инвестиции във финансови институции	3	3
Общо капиталови ценни книжа	18,227	14,154
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	563,481	857,786

Към 31 декември 2022 за финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, са заделени очаквани кредитни загуби в размер на 4,529 хил. лв. (2021 г.: 4,643 хил. лв.), които са отразени в капитала и не са намалили отчетната стойност на активите.

Български държавни ценни книжа

Към 31 декември 2022 държавни облигации, емитирани от българското правителство, не са заложили като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси (2021 г. 153,546 хил. лв. – заложили като обезпечение).

Капиталови инвестиции във финансови институции

Към 31 декември 2022 капиталовите инвестиции във финансови институции представляват акции в търговска банка и са в размер на 3 хил. лв. (2021 г. 3 хил. лв.)

Капиталови инвестиции в нефинансови институции

Към 31 декември 2022 капиталовите инвестиции в нефинансови институции в размер на 18,224 хил. лв. (2021 г. 14,151 хил. лв.) представляват акции в търговски дружества.

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2022 българските корпоративни ценни книжа в размер на 408,344 хил. лв. (2021 г.: 396,569 хил. лв.) представляват облигации на български корпоративни емитенти. Нито една от тези инвестиции не е в дъщерно дружество или асоциирано предприятие.

Чуждестранни държавни облигации

Към 31 декември 2022 чуждестранните държавни облигации в размер на 118,232 хил. лв. (2021 г.: 131,713 хил. лв.). Те представляват държавни облигации на страни от Европейския съюз в размер на 55,801 хил. лв. и на страни извън ЕС, деноминирани в евро, със стойност 62,431 хил. лв.

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2022 и 31 декември 2021 чуждестранните корпоративни ценни книжа представляват облигации в чуждестранни търговски дружества.

ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ

Финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност се състоят от български държавни облигации, чуждестранни държавни облигации, по-голямата част на страни от ЕС, български корпоративни облигации и чуждестранни корпоративни облигации, включващи размера на начислените лихви и скonto/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Дългосрочни български държавни облигации	570,702	293,704
Средносрочни български държавни облигации	199,727	114,710
Чуждестранни държавни облигации	494,400	212,299
Чуждестранни корпоративни облигации	19,651	2,935
Български корпоративни облигации	7,964	7,964
Очаквани кредитни загуби	(615)	(591)
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ	1,291,829	631,021

Българските държавни облигации са разпределени в категории по оригиналния матуритет на държаните емисии. През периода Банката не е извършвала продажби на финансови активи, оценявани по амортизирана стойност.

Български ценни книжа, заложили като обезпечение

Към 31 декември 2022 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 538,556 хил. лв. (2021 г.: 223,269 хил. лв.) са заложили като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Инвестиция в дъщерно предприятие „Централна кооперативна банка“ АД, Скопие, Република Северна Македония

Към 31 декември 2022 Централна кооперативна банка АД, София притежава 483,121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие (2021 г. : 483,121 броя), което представлява 87.35% от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2022 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 46,216 хил. лв. (2021 г.: 46,216 хил. лв.)

Инвестиция в дъщерно предприятие УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД, София, Република България

Към 31 декември 2022 Централна кооперативна банка АД, София притежава 500,000 броя обикновени акции от капитала на УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД, което представлява 100 % от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2022 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 3,200 хил. лв. (2021 г.: 3,200 хил. лв.)

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	31.12.2022	участие %	31.12.2021	участие %
„Централна кооперативна банка“ АД, Скопие	Република Северна Македония	Банкова дейност	46,216	87.35%	46,216	87.35%
УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД	България	Финансов сектор	3,200	100.00%	3,200	100.00%
			<u>49,416</u>		<u>49,416</u>	

ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Земи	Сгради	Оборуд- ване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДА	Други дълготрайни активи	Общо
01 януари 2021	9,947	72,974	40,140	11,387	28,082	5,743	28,548	196,821
Придобити	-	-	146	-	455	6,129	169	6,899
Трансфери	-	-	1,078	980	251	(4,286)	1,977	-
Отписани	-	-	(255)	(111)	(523)	(477)	(6)	(1,372)
31 декември 2021	9,947	72,974	41,109	12,256	28,265	7,109	30,688	202,348
Придобити	-	-	134	-	346	3,305	189	3,974
Трансфери	-	-	4,747	128	57	(5,915)	983	-
Отписани	-	-	(1,586)	(749)	(440)	(22)	(219)	(3,016)
Прехвърлени в инвестиционни имоти	(1,017)	-	-	-	-	-	-	(1,017)
Преоценка	-	24,647	-	-	-	-	-	24,647
31 декември 2022	8,930	97,621	44,404	11,635	28,228	4,477	31,641	226,936
Амортизация								
01 януари 2021	-	15,963	34,916	7,307	24,859	-	27,103	110,148
Начислена за периода, нетно	-	2,919	1,752	1,298	1,326	-	532	7,827
Амортизация на отписаните	-	-	(256)	(102)	(521)	-	(4)	(883)
31 декември 2021	-	18,882	36,412	8,503	25,664	-	27,631	117,092
Начислена за периода, нетно	-	2,919	1,732	1,212	1,051	-	913	7,827
Амортизация на отписаните	-	-	(1,586)	(748)	(439)	-	(62)	(2,835)
31 декември 2022	-	21,801	36,558	8,967	26,276	-	28,482	122,084
Нетна балансова стойност								
31 декември 2021	9,947	54,092	4,697	3,753	2,601	7,109	3,057	85,256
31 декември 2022	8,930	75,820	7,846	2,668	1,952	4,477	3,159	104,852

АКТИВИ С ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ

Активите с право на ползване, признати от Банката във връзка с прилагането на МСФО 16 Лизинг, могат да бъдат представени, както следва:

	Сгради	Транспортни средства	Общо
01 януари 2021	68,709	2,162	70,871
Придобити	15,514	1,504	17,018
Отписани	(7,249)	(1,123)	(8,372)
31 декември 2021	76,974	2,543	79,517
Придобити	7,109	-	7,109
Отписани	(5,027)	-	(5,027)
31 декември 2022	79,056	2,543	81,599
Амортизация			
01 януари 2021	14,581	960	15,541
Начислена за периода	15,120	882	16,002
Амортизация на отписаните	(6,230)	(1,123)	(7,353)
31 декември 2021	23,471	719	24,190
Начислена за периода	12,657	843	13,500
Амортизация на отписаните	(4,942)	-	(4,942)
31 декември 2022	31,186	1,562	32,748
Нетна балансова стойност			
31 декември 2021	53,503	1,824	55,327
31 декември 2022	47,870	981	48,851

ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
		<i>Преизчислено</i>
Балансова стойност към 1 януари	18,251	18,632
Прехвърляния от ползван от собственика имот към инвестиционен имот	1,017	-
Нетна печалба/ (загуба) от промяна на справедливата стойност	4,229	(381)
Балансова стойност към 31 декември	23,497	18,251

Инвестиционните имоти на Банката към 31 декември 2022 и 31 декември 2021 се състоят от земя и търговски сгради, част от които са отдадени под наем за период от 10 години. Приходите от наем на инвестиционни имоти за годината, приключваща на 31 декември 2022, са в размер на 176 хил. лв. (2021 г.: 176 хил. лв.). През отчетните периоди Банката не е извършвала преки разходи във връзка с инвестиционните имоти. Всички преки разходи, свързани с инвестиционните имоти, се покриват от лизингополучателите.

8. Информация относно сключените от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, от негово дъщерно дружество, в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения.

Естеството на банковата дейност предполага ползването на голям обем ресурс под формата на привлечени средства, като следва:

ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Безсрочни депозити от местни банки:		
- в български лева	3,424	21,119
- в чуждестранна валута	4,279	17,564
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	7,002	11,175
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в български лева	47	48
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	489	489
Срочни депозити от местни банки в чуждестранна валута	2,445	2,445
ОБЩО ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ	17,686	52,840

ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ

Анализ по срочност и вид валута

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Безсрочни депозити		
В лева	2,528,588	2,227,937
В чуждестранна валута	238,534	191,173
	2,767,122	2,419,110
Срочни депозити		
В лева	1,258,885	1,238,954
В чуждестранна валута	1,266,606	1,217,944
	2,525,491	2,456,898
Спестовни влогове		
В лева	1,206,604	1,204,527
В чуждестранна валута	529,637	547,578
	1,736,241	1,752,105
Други депозити		
В лева	15,133	11,145
В чуждестранна валута	1,313	484
	16,446	11,629
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	7,045,300	6,639,742

Анализ по вид клиент и вид валута

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Депозити на граждани		
В български лева	3,509,525	3,274,414
В чуждестранна валута	1,828,236	1,772,948
	5,337,761	5,047,362
Депозити на предприятия		
В български лева	1,498,179	1,397,004
В чуждестранна валута	207,791	183,747
	1,705,970	1,580,751
Депозити на други институции		
В български лева	1,506	11,145
В чуждестранна валута	63	484
	1,569	11,629
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	7,045,300	6,639,742

9. Информация за отпуснатите от емитент, съответно от лице по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или от техни дъщерни дружества заеми, предоставяне на гаранции или поемане на задължения общо към едно лице или негово дъщерно дружество, включително и на свързани лица с посочване на имена или наименование и ЕИК на лицето, характера на взаимоотношенията между емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или техните дъщерни дружества и лицето заемополучател, размер на неизплатената главница, лихвен процент, дата на сключване на договора, краен срок на погасяване, размер на поето задължение, специфични условия, различни от посочените в тази разпоредба, както и целта за която са отпуснати, в случай че са сключени като целеви.

ЦКБ АД има лиценз да извършва банкова дейност, като предоставянето на кредити и гаранции е част от обичайната дейност на банката. Кредитите се отпускат, а гаранциите се издават само при наличие на достатъчна обезпеченост.

ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ

Анализ по видове клиенти

	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Граждани:		
В български лева	1,252,295	1,135,195
В чуждестранна валута	55,860	52,337
Предприятия:		
В български лева	1,298,301	1,184,772
В чуждестранна валута	463,598	552,934
	3,070,054	2,925,238
Загуба от обезценка	(38,914)	(36,779)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ	3,031,140	2,888,459

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2022 г. включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 1,555 хил. лв. (2021: 1,556 хил. лв.), включително резултат от сделки.]

Лихвени проценти

Кредитите, отпуснати в български лева и чуждестранна валута, се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на референтен лихвен процент на Банката или лихвен индекс за кредитите във валута плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 5%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

Информация за предоставените гаранции е посочена в т.6.

Поради ограничения, произтичащи от чл. 62 от Закона за кредитните институции, касаещи банкова и професионална тайна, по-подробна информация не може да бъде предоставена.

10. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.

Няма извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.

11. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.

Банката не е публикувала конкретни прогнози за развитието си и съответно не отчита съотношение между предварително направени прогнози и постигнати резултати.

12. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които емитентът, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

ЦКБ АД управлява своите финансови ресурси в съответствие с действащото банково законодателство и вътрешна нормативна рамка. Банката обслужва в срок всички свои задължения и израз на това е високата ѝ степен на ликвидност.

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритета на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които банката да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансирането на увеличението на финансовите активи и възможните иски по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Банката е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на

ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи или намаляване на привлечените средства.

През 2022 г. ЦКБ АД следва задълженията и ограниченията произтичащи от Закона за Кредитните институции /ЗКИ/. Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в Банката е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от Ръководството на ЦКБ АД политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на ЕБО и БНБ е Коефициента на ликвидно покритие, изразяващ отношението на покритие на високо ликвидните активи (парични средства в каса и по сметки в БНБ, ДЦК на Република България, необременени от залог, депозити във финансови институции със срок до 7 дни) спрямо изходящите парични потоци на Банката.

Коефициентът на ликвидно покритие на банката на индивидуална основа към 31.12.2022 г. е 390.88%.

Банката като правило поддържа значителен обем високоликвидни активи – парични средства в каса и в БНБ, който ѝ гарантира безпроблемно посрещане на ликвидни нужди. Техният дял към 31 декември 2022 е 25.10% от общите активи на Банката. Поддържайки 1/4 от активите си във възможно най-високоликвидни активи, Банката е в състояние да осигури посрещане на всичките си нужди от плащания по падежирали финансови пасиви с настъпил падеж.

13. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност.

Развитието си през 2023 г. ЦКБ АД ще финансира със собствени средства и привлечен ресурс под формата на депозирани средства на граждани и нефинансови институции.

14. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и на неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството.

Няма настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента и на неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството.

15. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информироване и последващ контрол на рисковете.

Основните принципи, залегнали в политиката на ЦКБ АД по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на “предпазливост”, който предполага отчитането на едновременната проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисковопреглетените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана и е структурирана според нивата на компетенции, както следва:

- Комитет по риска
- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;

- Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска;
- Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;
- Ръководители на структурни звена на Банката – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни звена

16. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година.

През четвъртото тримесечие на 2022 г., Никола Стефанов Кедев е избран за член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката. Георги Димитров Константинов е освободен като член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката.

17. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента, който не е публично дружество, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента, който не е публично дружество, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или произтичат от разпределение на печалбата, включително:

а) получени суми и непарични възнаграждения;

Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента, е представена в Доклада за прилагане политиката на възнагражденията на Централна кооперативна банка за 2022 г.

б) условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент;

Няма условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент;

в) сума, дължима от емитента, който не е публично дружество, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или негови дъщерни дружества за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

Няма сума, дължима от емитента, който не е публично дружество или негови дъщерни дружества за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения

18. За публичните дружества - информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи и прокуристите акции на емитента, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от емитента опции върху негови ценни книжа - вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите.

Членовете на управителните и на контролните органи и прокуристите акции на емитента не са притежавали акции от дружеството и не са им предоставяни от емитента опции върху негови ценни книжа

19. Информация за известните на дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

Няма такива договорености.

20. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно.

Няма такива.

21. За публичните дружества - имена на директора за връзки с инвеститора, включително телефон, електронна поща и адрес за кореспонденция.

Директор за връзки с инвеститорите на ЦКБ АД е: Антон Филипов Филипов
Адрес на кореспонденция:
1086 София,
бул. "Цариградско шосе" No 87;
Телефон: +359 2 92 66 570;
e-mail: anton.filipov@ccbanc.bg;

22. Нефинансова декларация по чл. 41 от Закона за счетоводството - за финансови отчети на индивидуална основа, съответно по чл. 51 от Закона за счетоводството - за финансови отчети на консолидирана основа, когато е приложимо.

Нефинансовата декларация е представена като отделен документ.

23. Друга информация по преценка на дружеството.

Няма такава.

ИНФОРМАЦИЯ ПО ПРИЛОЖЕНИЕ № 3 КЪМ ЧЛ. 10, Т. 2 ОТ НАРЕДБА № 2

1. Информация относно ценните книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка.

Дружеството не е емитирало ценни книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка.

2. Информация относно прякото и непрякото притежаване на 5 на сто или повече от правата на глас в общото събрание на дружеството, включително данни за акционерите, размера на дяловото им участие и начина, по който се притежават акциите.

Лицата, които притежават към 31.12.2022 г., пряко 5 или повече от 5 на сто от правата на глас в общото събрание на ЦКБ АД са:

ЕИК	Акционер	<u>Процент от капитала</u>
121749139	ЦКБ ГРУП ЕАД	61.05%
000627519	ХИМИМПОРТ АД	8.24%
121076907	ЗАД "АРМЕЕЦ"	7.07%
130477706"	УПФ "СЪГЛАСИЕ"	<u>6.98%</u>

Към 31.12.2022 г. Химимпорт АД, пряко и чрез свързани лица притежава над 75% от правата на глас в общото събрание на ЦКБ АД.

3. Данни за акционерите със специални контролни права и описание на тези права.

Няма такива.

4. Споразумения между акционерите, които са известни на дружеството и които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

Няма такива.

5. Съществени договори на дружеството, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на дружеството при осъществяване на задължително търгово предлагане, и последиците от тях, освен в случаите, когато разкриването на тази информация може да причини сериозни вреди на дружеството; изключението по предходното изречение не се прилага в случаите, когато дружеството е длъжно да разкрие информацията по силата на закона.

Няма такива.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

НИКОЛА КЕДЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

ДОКЛАД
ЗА ПРИЛАГАНЕ ПОЛИТИКАТА НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА
НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА
ЗА 2022 Г.

Настоящият доклад е изготвен в съответствие с чл. 13 от Наредба 48 на Комисията за финансов надзор, Наредба 4 на Българска народна банка, чл. 450 от Регламент 575/2013 г. при спазване изискванията на чл. 1, ал. 4, Наредба 48 на КФН, регламентиращ реда на прилагането на секторните политики и наредбата, както и чл. 18 от Политиката за възнаграждения на ЦКБ АД.

I. Преглед на начина, по който политиката за възнаграждения е прилагана през отчетната година:

1. Информация относно процеса на вземане на решения при определяне на политиката за възнагражденията, включително, ако е приложимо, информация за мандата и състава на комитета по възнагражденията, имената на външните консултанти, чиито услуги са били използвани при определянето на политиката за възнагражденията

Процесът на вземане на решения е съгласно Политика за възнагражденията на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет на ЦКБ АД, приета от Общото събрание на акционерите, проведено на 16.09.2020 г.

2. Информация относно относителната тежест на променливото и постоянното възнаграждение на членовете на управителните и контролните органи

През 2022 г. е изплатено на членовете на Управителния съвет, променливо възнаграждение, което представлява около 46% от постоянното възнаграждение.

3. Информация относно критериите за постигнати резултати, въз основа на които се предоставят опции върху акции, акции на дружеството или друг вид променливо възнаграждение и обяснение как критериите по чл. 14, ал. 2 и 3 допринасят за дългосрочните интереси на дружеството

Не са предоставяни опции върху акции.

4. Пояснение на прилаганите методи за преценка дали са изпълнени критериите за постигнатите резултати

Не са прилагани критерии за постигнати резултати.

5. Пояснение относно зависимостта между възнаграждението и постигнатите резултати

Няма зависимост между възнаграждението и постигнатите резултати.

6. Основните плащания и обосновка на годишната схема за изплащане на бонуси и/или на всички други непарични допълнителни възнаграждения

На основание чл. 10 от Политиката за възнагражденията в Групата на ЦКБ АД, като се отчитат допълнително обстоятелствата относно организацията и осигуряването на работата на Банката в условията на продължаващата пандемия, причинена от разпространение на COVID – 19, както и последствията от нея, за изплащането на стимули за продължаване на ангажимент, на членовете на Управителния съвет на Банката, е изплатено допълнително възнаграждение в размер на 30 000 (тридесет хиляди) лева на човек, като нетна сума.

През 2022 г. няма изплащани непарични възнаграждения на членовете на управителни и контролни органи на Банката.

7. Описание на основните характеристики на схемата за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и информация относно платените и/или дължимите вноски от дружеството в полза на съответния член на управителен или контролен орган за съответната финансова година, когато е приложимо

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване в Доброволен пенсионен фонд - ДПО за сметка на работодател, е част от социалната политика на дружеството, която се прилага спрямо всички служители на Банката. Вноските от работодател до 60.00 лв. месечно на служител се признават за разход за данъчни и счетоводни цели и са освободени от задължителни осигурителни вноски за сметка на лицето и на работодателя. (съгласно ЗКПО чл. 213, ал. 1.)

Информация за изплатените вноски от дружеството за допълнително пенсионно осигуряване са посочени в таблицата към т.13.

8. Информация за периодите на отлагане на изплащането на променливите възнаграждения;

Няма отложени променливи възнаграждения

9. Информация за политиката на обезщетенията при прекратяване на договорите;

Няма обезщетенията при прекратяване на договорите;

10. Информация за периода, в който акциите не могат да бъдат прехвърляни и опциите върху акции не могат да бъдат упражнявани, при променливи възнаграждения, основани на акции;

Няма възнаграждения основани на акции.

11. Информация за политиката за запазване на определен брой акции до края на мандата на членовете на управителните и контролните органи след изтичане на периода по т. 10;

Няма такава политика.

12. Информация относно договорите на членовете на управителните и контролните органи, включително срока на всеки договор, срока на предизвестие за прекратяване и детайли относно обезщетенията и/или други дължими плащания в случай на предсрочно прекратяване;

В договорите на членовете на Управителния съвет на банката, не е предвиден срок на предизвестие, както и обезщетение при предсрочно прекратяване.

13. Пълния размер на възнаграждението и на другите материални стимули на членовете на управителните и контролните органи за съответната финансова година

	Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на Банката за 2022 г. в лева		
			Възнаграждение	Вноска за ДПО за сметка на дружеството	Премия
1.	Иво Каменов Георгиев	Председател на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
2.	Марин Великов Митев	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
3.	Райна Димитрова Кузмова	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
4.	Централен кооперативен съюз*	Член на НС на ЦКБ АД	144,000	-	-
6.	Цветан Цанков Ботев	Зам. председател на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
7.	Никола Стефанов Кедев	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	13,429	100	-
8.	Сава Маринов Стойнов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
9.	Георги Димитров Константинов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	71,684	1,200	33,334

ДОКЛАД ЗА ПРИЛАГАНЕ ПОЛИТИКАТА НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА
НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА
ЗА 2022 Г.

	Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на Банката за 2022 г. в лева		
			Възнаграждение	Вноса за ДПО за сметка на дружеството	Премия
10	Георги Косев Костов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
11.	Александър Димитров Керезов	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
12.	Бисер Йорданов Славков	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334

*Посоченото възнаграждение е с вкл. ДДС.

14. Информация за възнаграждението на всяко лице, което е било член на управителен или контролен орган в публично дружество за определен период през съответната финансова година:

а) пълния размер на изплатеното и/или начислено възнаграждение на лицето за съответната финансова година

	Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на банката за 2022 г. в лева		
			Възнаграждение	Вноса за ДПО за сметка на дружеството	Премия
1.	Иво Каменов Георгиев	Председател на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
2.	Марин Великов Митев	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
3.	Райна Димитрова Кузмова	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
4.	Централен кооперативен съюз*	Член на НС на ЦКБ АД	144,000	-	-
6.	Цветан Цанков Ботев	Зам. председател на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
7.	Никола Стефанов Кедев	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД,	13,429	100	-
8.	Сава Маринов Стойнов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД,	72,000	1,200	33,334
9.	Георги Димитров Константинов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД,	71,684	1,200	33,334
10	Георги Косев Костов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
11.	Александър Димитров Керезов	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
12.	Бисер Йорданов Славков	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334

*Посоченото възнаграждение е с вкл. ДДС.

б) възнаграждението и други материални и нематериални стимули, получени от лицето от дружества от същата група;

Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на банката от нейните дъщерни дружества за 2022 г. в лева				
		ЦКБ АД		ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД		
		Член на НС	Член на ОС*	Възнаграждение	ДПО	Премия
Георги Димитров Константинов	Член на ОС и НС на ЦКБ АД, Скопие, Изп. директор и член на Асетс Мениджмънт СД на ЦКБ ЕАД	19,590.73	11,756.76	13,333.32	720	2,200
Сава Маринов Стойнов	Изп. директор и член на СД на ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	-	-	13,333.32	720	2,200

*ОС – одиторски съвет

в) възнаграждение, получено от лицето под формата на разпределение на печалбата и/или бонуси и основанията за предоставянето им

Няма такива

г) всички допълнителни плащания за услуги, предоставени от лицето извън обичайните му функции, когато подобни плащания са допустими съгласно сключения с него договор

Няма такива

д) платеното и/или начислено обезщетение по повод прекратяване на функциите му по време на последната финансова година

Няма такива

е) обща оценка на всички непарични облаги, приравнени на възнаграждения, извън посочените в букви "а" - "д"

Няма такива

ж) Информация относно всички предоставени заеми, плащания на социално-битови разходи и гаранции от дружеството или от негови дъщерни дружества или други дружества, които са предмет на консолидация в годишния му финансов отчет, включително данни за оставащата неизплатена част и лихвите

Централна кооперативна банка АД е универсална търговска банка, както отпускането на заеми и предоставянето на гаранции е част от основната дейност на Банката, съгласно лиценз, издаден от Българска народна банка. Ползването от членове на корпоративното ръководство кредитни продукти става при стриктно спазване на чл. 45 от Закона за кредитните институции, Наредба № 37 на БНБ за вътрешните експозиции на банките, правила, политики и процедури, одобрени и контролирани от БНБ. Лихвите са съгласно действащата тарифа на Банката. Общите условия, при които се ползват кредитните продукти, са валидни за всички клиенти на Банката. Оповестяването на кредити и гаранции на членовете на корпоративното ръководство на ЦКБ АД се прави пред БНБ по нормативно определен ред.

Не са изплащани социално – битови разходи на членове на корпоративното ръководство.

15. Информация по отношение на акциите и/или опциите върху акции и/или други схеми за стимулиране въз основа на акции:

Няма схеми за стимулиране въз основа на акции.

а) брой на предложените опции върху акции или предоставените акции от дружеството през съответната финансова година и условията, при които са предложени, съответно предоставени

Няма такива.

б) брой на упражнените опции върху акции през съответната финансова година и за всяка от тях, брой на акциите и цената на упражняване на опцията или стойността на лихвата по схемата за стимулиране на база акции към края на финансовата година;

Няма такива.

в) брой на неупражнените опции върху акции към края на финансовата година, включително данни относно тяхната цена и дата на упражняване и съществени условия за упражняване на правата; г) всякакви промени в сроковете и условията на съществуващи опции върху акции, приети през финансовата година

Няма такива.

16.Годишно изменение на възнаграждението, резултатите на дружеството и на средния размер на възнагражденията на основа пълно работно време на служителите в дружеството, които не са директори, през предходните поне пет финансови години, представени заедно по начин, който да позволява съпоставяне

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	Δ 2022 спрямо 2021	Δ 2021 спрямо 2020	Δ 2020 спрямо 2019	Δ 2019 спрямо 2018	Δ 2018 спрямо 2017
	в лева	в лева	в лева	в лева	в лева	в лева	в %	в %	в %	в %	в %
Възнаграждение на всички членове на УС за година в лв.	645,117	632,004	717,538	504,000	530,146	296,968	2%	-12%	42%	-5%	79%
Среден годишен размер на възнаграждение на член на УС за година	107,520*	105,334	105,334	72,000	72,000	42,424	2%	0%	46%	0%	70%
Възнаграждение на всички членове на НС	504,000	504,000	504,000	504,000	504,000	252,000	0%	0%	0%	0%	100%
Среден годишен размер на възнаграждение на член на НС за година**	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	60,000	0%	0%	0%	0%	100%
Печалба за периода в хил. лв.	38,142	26,218	20,380	34,242	33,770	36,814	47%	27%	-40%	1%	-8%
Брутно възнаграждение на основа на пълно работно време на служителите в Банката, които не са директори за година	37,419,822	32,599,492	36,418,111	36,695,037	33,275,063	31,402,385	15%	-10%	-1%	10%	6%
Среден годишен размер на възнаграждение на основа на пълно работно време на служителите в Банката, които не са директори за година	23,388	20,464	20,751	20,118	16,746	15,318	14%	-1%	3%	20%	9%

*При изчислението на средния годишен размер на възнаграждение на член на УС за година е прието, че числеността на УС през периода е 6 човека.

** При изчислението на средния годишен размер на възнаграждение на член на НС за година, не е включено дължимото ДДС към Централен кооперативен съюз.

17.Информация за упражняване на възможността да се изиска връщане на променливото възнаграждение

Не е не лице възможността да се изиска връщане на променливото възнаграждение.

18. Информация за всички отклонения от процедурата за прилагането на политиката за възнагражденията във връзка с извънредни обстоятелства по чл. 11, ал. 13, включително разяснение на естеството на извънредните обстоятелства и посочване на конкретните компоненти, които не са приложени

Няма отклонения от процедурата.

II. Програма за прилагане на политиката за възнагражденията за следващата година или за по-дълъг период

През следващата година Банката приема да следва залегналите, в действащата Политика за възнагражденията правила и критерии, както и разпоредбите на Българска народна банка, касаещи възнагражденията на управителните и надзорни органи в банките. Корпоративното ръководство счита, че залегналите в политиката критерии за определяне на възнагражденията са справедливи и ефективни, поради което смята да ги прилага и занапред.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

НИКОЛА КЕДЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл. 100н, ал. 4, т. 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Долуподписаните, Георги Косев Костов – Изпълнителен директор на Централна кооперативна банка АД, Сава Маринов Стойнов Изпълнителен директор на Централна кооперативна банка АД, Никола Стефанов Кедев – Изпълнителен директор на Централна кооперативна банка АД, Тихомир Ангелов Атанасов – Прокуриснт на Централна кооперативна банка АД, Йордан Борисов Христов – Гл. счетоводител на Централна кооперативна банка АД, Антон Филипов Филипов – директор за връзки с инвеститорите на Централна кооперативна банка АД и Йонко Дочков Петров – директор на дирекция „Анализ и управление на риска” в Централна кооперативна банка АД:

С настоящата декларация удостоверяваме, че доколкото ни е известно:

а) финансовият отчет, съставен съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразява вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата на Централна кооперативна банка АД за 2022 година;

б) докладът за дейността съдържа достоверен преглед на развитието и резултатите от дейността, както и състоянието на Централна кооперативна банка АД, заедно с описание на основните рискове и несигурности, пред които е изправена Банката.

**ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**НИКОЛА КЕДЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ**

**ЙОРДАН ХРИСТОВ
ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ**

**АНТОН ФИЛИПОВ
ДИРЕКТОР ЗА ВРЪЗКИ С ИНВЕСТИТОРИТЕ**

**ЙОНКО ПЕТРОВ
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ АНАЛИЗ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА**